

Szegedi Baptista Gimnázium és Technikum

Pedagógiai program

2024.

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalomjegyzék

Küldetésnyilatkozat.....	5
Bevezetés.....	6
Nevelési program.....	9
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	10
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
3. A teljeskörű egészségfejlesztés iskolai programja.....	15
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	16
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	21
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	34
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	35
11. A felvétel és a tanuló átvételének szabályai, különleges helyzet szabályozása, a felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának elvei, prioritásai	71
A tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának elvei, prioritásai	72
12. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témnapok, témahetek, projektoktatás	73
Helyi tanterv	77
1. Helyi tantervek tantárgyai és óraszámai	78
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	90
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	90
4. Mindennapos testnevelés	91
5. A választható tantárgyak, és választható érettségi vizsgatárgyak, a pedagógusválasztás szabályai.....	91
6. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból 2024-től.....	93
7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	108
8. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a NAT alapján.....	117
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	118
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	118
11. Egészségnevelési és környezetnevelési elvek, programok, tevékenységek	119
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	121
13. A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek.....	122
14. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	122
15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása	122
Szakmai program	127
1. sz. melléklet A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

PREAMBULUM

„...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszertet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztény szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által tanulóink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a tanulók e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: „*Több, mint iskola.*” Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, továbbá segíti a diákok tehetség-kibontakoztatását. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint egy iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott tanulók fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztény elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a tanulók képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a tanulókat Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A tanulók számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A tanulók ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a tanulók intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra.

Küldetésünk a működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében annak számon kérhetőség terén az iskolavezetés működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Bevezetés

A Nemzeti Köznevelési Törvény kimondja, hogy az iskolában a nevelő-oktató munkát pedagógiai program szerint kell folytatni, s meghatározza a program lényeges elemeit, tartalmát is.

Intézményünk pedagógiai programja a törvények előírásainak megfelelően, a Nemzeti alaptantervre és a kerettantervekre építve, a helyi igények (fenntartó, szülő, mikrokörnyezet) és a tanulók szükségleteinek, érdeklődésének figyelembevételével, valamint a lehetőségek számbavételével készült.

A gyermekek és a fiatal felnőttek iránt érzett felelősség, a szülők támogató segítségével és a nevelőtestület eddigi együttes munkája lehet garanciája a pedagógiai program megvalósításának.

1. Pedagógiai-szakmai programunkat meghatározó jogszabályok, dokumentumok Törvények

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.)
- a köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről szóló 2023. évi XCII. tv.

Kormányrendeletek

- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat)
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. r.
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet

Miniszteri rendeletek

- a nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Egyéb szabályozók

- alapító okirat
- működési engedély
- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:
  - kerettantervek
  - irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy előírásai

A szegedi Móra Ferenc Felnőttoktatási Szakközépiskolát 2007-ben alapította az Élethosszig Tanulás Közhasznú Magánalapítvány, fenntartója 2012. szeptember 1-től a Baptista szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

Az alapítás célja egy olyan iskola létrehozása, amely korszerű tudást, sikeres érettségire felkészítést és a munkaerőpiac napi igényeinek megfelelő ismereteket nyújt a fiatal felnőtteknek. Iskolánk pedagógiai programjának alap gondolata: a **tanulókért vagyunk**, mindenekfelett az ő érdekeiket tartjuk szem előtt.

Intézményünk alapeszméje az **élethosszig tartó tanulás** jelentősége.

- A cél már nem a hagyományos értelemben vett képzettség, hanem a tanulási képesség kialakítása és továbbfejlesztése azért, hogy az egyén egész élete során képes legyen megfelelni a környezet változásainak, a munkaerőpiac követelményeinek.
- Az érettségi szerepe felértékelődött: egyrészt a munkába álláshoz, a legtöbb szakma végzéséhez szükség van érettségi bizonyítványra, másrészt a felsőoktatásba való belépés feltétele is.
- A tanulás az esélyegyenlőség, átláthatóság, átjárhatóság, együttműködés, rugalmasság, eredményesség elvei alapján szervezett oktatási rendszer segítségével valósul meg.
- A tanulási folyamat összetett: magában foglalja a tudásszerzést, a képességek és készségek fejlesztését, a motivációt, a demokratikus és humanista értékek, személyiségvonások kialakítását, fejlesztését, lehetőséget a szociális kapcsolatok kiépítésére, a hatékony kommunikációra és az együttműködésre.
- A tanár szerepe megváltozik: a hagyományos, egyoldalúan ismeretközlő, előadó szerepet egyre inkább felváltja az egyfelől segítő-támogató, a tanulókkal együtt dolgozó, másfelől az órai munkát koordinátorként irányító pedagógus attitűd.

Intézményünk 2007-ben kezdte meg működését, mégis hagyományokkal rendelkezik a nappali és a felnőttoktatásban, hiszen a nevelőtestület magas felkészültségű tagjai évek óta eredményes munkát végeznek mind a nappali oktatás, mind a felnőttoktatás területén.

Minőségi munkavégzésre törekedve kívánjuk biztosítani minden tanuló számára az általános műveltség elsajátítását, a korszerű tudást, az érettségi és szakmai vizsgákra való eredményes felkészítést.

A Szegedi Baptista Gimnázium és Technikumban a 2018/2019-es tanévtől nappali rendszerű gimnáziumi és szakgimnáziumi, valamint esti munkarend szerinti gimnáziumi osztályokban folyik az oktatás.

Iskolánk küldetése, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által tanulóink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Azoknak ajánljuk iskolánkat, akik szeretnének

- korszerű tudást kapni, korszerű módszerekkel;
- túlterhelés és stressz nélkül felkészülni az érettségire;
- nem csupán osztálytársakkal, hanem barátokkal együtt tanulni;
- lehetőséget kapni képességeik minél teljesebb kibontakoztatására;
- örülni a felfedezésnek.

A gimnáziumi képzés 9. évfolyamára azokat a tanulókat várjuk, akik még nem tudták eldönteni, szakmát válasszanak vagy továbbtanuljanak-e a felsőoktatásban; vagy olyan szakmát szeretnének a későbbiekben tanulni, melynek előfeltétele az érettségi.

A technikai képzés 9. évfolyamára, a Rendészet és közszolgálat ágazatra azokat a tanulókat várjuk, akik a későbbiek során központi, területi és helyi önkormányzati szerveknél szeretnének dolgozni;

- szívesen foglalkoznának közigazgatási eljárás keretén belül ügyfelekkel;
- részt vennének közigazgatással kapcsolatos döntések előkészítésében.

Esti képzésformánkat a munkaviszonyban álló és a munkanélküli vagy tanulmányi idő alatt váltó, a tanulóviszonyban álló fiatalok és fiatal felnőttek érettségéhez juttatása egységes alarendszert igényel. A program egyes részei a tanulók igényeihez alkalmazkodnak, s egyben feladata minden más iskolatípusban megszerezhető érettségivel egyenértékű érettségi biztosítása.

Az esti munkarend előnyös a tanulók számára, hiszen nem maradnak el a munkából több napra. A tananyag feldolgozását a négy beszámoló idejének megfelelően oszthatják be, az ideiglenes kiesés a tanulásból nem jelenti rögtön az iskolából való kimaradást. Ez az iskolatípus nincs korhatárhoz kötve, így sokan a több éves lemaradásukat hozhatják be.

Tekintettel a felnőttoktatás sajátos feltételeire, s arra a tényre, hogy a program résztvevői részben idősebbek, s munka mellett, korlátozott időkeretben tanulnak, a kimeneti szabályozás elvei érvényesülnek, tehát elsősorban a kitűzött célok /készségek, képességek, tulajdonságok/ elsődlegességét, s a célok elérését szolgáló eszközök rugalmas alkalmazását tekintjük fontosnak.

Az utóbbi évtizedben a tanulók átlagéletkora csökkent. Ez azt mutatja, hogy ma már nemcsak a munka mellett, saját vagy munkáltatói ösztönzésre továbbtanuló felnőttek iskolájára van szükség, hanem az egyre nagyobb arányban megjelenő, fiatal, későn érő, pályatévesztett vagy munkanélküli, a nappali iskolákból kisodródott, veszélyeztetett helyzetű, beilleszkedési zavarokkal küszködő, a közoktatási rendszerünk hiányosságai vagy családi-anyagi gondok miatt kimaradt, traumát elszenvedett embereknek a felzárkózásra lehetőséget adó iskolára is. Azaz ténylegesen a „második esély” intézménye lehetünk.

SZEGEDI BAPTISTA GIMNÁZIUM ÉS TECHNIKUM

NEVELÉSI PROGRAM

*„Nem elég jóra vágyni:
A jót akarni kell!
És nem elég akarni:
De tenni, tenni kell.”
(Váci Mihály)*

✉ 6724 Szeged, Rigó utca 24/D

Web: szeged.baptistaoktatas.hu

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az emberi magatartás általános értékei

Az általános műveltség megszerzése, az érettségire és továbbtanulásra való felkészítés csak egyik pillére oktató-nevelő munkának, hiszen a társadalom nem csupán képzett, de a közéletben tájékozódni képes, a személyes érdekeit képviselni tudó állampolgárok kibocsátását várja minden iskolától.

A tanítási órákon és a tanítási órán kívüli tevékenységeinkben mind nagyobb szerepet szánunk a nevelőmunkának, az érzelmek és attitűdök fejlesztésének is. Elengedhetetlen célunk az általános emberi értékeket, alapvető emberi normákat megismertetni és elfogadtatni, kötelességünk ezek egységes és következetes képviselése, megőrzése.

Célunk az emberközpontú, humanista, az ember tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítségével alapuló és ezen keresztül partnerközpontú iskola működtetése. Olyan nevelő-oktató intézménnyé kell válnunk, amely figyel az itt tanulók testi, szellemi és lelki szükségleteire, preferálja az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást, ezekhez kedvező környezetet hoz létre, amelyben a tanulók kibontakoztathatják egyéniségüket, megtanulhatják az egymás mellett élés szabályait, a másság elfogadását.

A helyi értékek meghatározása

Az iskolánkban célul tűzzük ki, hogy a tanítási-tanulási folyamatok hatékonyan működjenek, az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóak, hasznosak legyenek.

Az intézményünk oktató-nevelő munkája értékközpontú. Célunk olyan, a nevelőtestület által vallott és elfogadott értékek közvetítése, illetve megerősítése, amelyek pozitív hatást gyakorolnak a tanulók személyiségfejlődésére.

Alapvető célként tűzzük ki, hogy diákjaink megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához, ezért a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú a kulcskompetenciák fejlesztése.

Célunk a diákok tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Erre személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához szüksége van.

A tanulók kritikus gondolkodása, kreativitása, kezdeményezőképesége, a problémamegoldása, kockázatértékelése, döntéshozatala, az érzelmek kezelése folyamatosan fejlődik a középiskolai tanulmányai során. Ennek megvalósítására hatékony, mint pl. modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárásokat, módszereket alkalmazunk.

El szeretnénk érni, hogy iskolánk és környezete legyen esztétikus, vonzó, ahol a munkavégzés körülményei és a tanulás feltételei megfelelnek a XXI. században jogosan elvárhatóaknak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté az oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk:
  - az emberiség közös értékei,
  - a demokrácia értékei,
  - európai, humán, illetve transzcendentális értékek.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes, szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiségfejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések.

Az iskolánk pedagógiai tevékenysége az alábbi értékek mentén megfogalmazott alapelvek érvényesítését célozza:

Tanulóközpontúság

Az oktató-nevelő munka középpontjában a tanuló mint önálló személyiség áll.

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít a tanulói jogok teljes körű érvényesítésére és védelmére. Biztosítjuk a tanulók, a fiatal felnőttek testi, lelki fejlődésének optimális feltételeit. Lehetőségeinkhez mérten — a prevenció fontosságát kiemelve — óvjuk és védjük tanulóinkat a káros társadalmi hatásoktól.

Nyitottság

Valljuk, hogy nyitott iskola vagyunk.

A nyitottság egyrészt jelenti az intézmény társadalmi kihívásokhoz, elvárásokhoz igazodó folyamatos újítás, fejlesztés iránti elkötelezettségét, másrészt a legfontosabb partnerek, a tanulók és szülők igényeinek megfelelő, és elégedettségüket kiváltó oktató-nevelő munkára való törekvését. Figyelembe vesszük, és beépítjük programunkba a szülők és a tanulók igényeit. Meghallgatjuk véleményüket, felvetéseiket, és készek vagyunk a problémák megoldására.

Következetesség

Következetesek vagyunk magunkkal és másokkal szemben egyaránt.

Valljuk, hogy az eredményes és hatékony pedagógiai munka a következetességre épül. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy diákjaink pontosan ismerjék a velük szemben támasztott elvárásokat, követelményeket, feladataikat és munkájuk ellenőrzésének szempontjait.

Motiváltság

Minden ember értékes. Törekszünk arra, hogy feltárjuk a tanulóknak rejlő képességeket, adottságokat, és érdeklődésük folyamatos fenntartásával meggyőzzük őket arról, hogy a tudás olyan érték, amelyet folyamatosan fejleszteni kell.

Arra neveljük diákjainkat, hogy legyenek képesek önmaguk megismerésére, céljaik megfogalmazására, és alakítsák ki magukban az élethosszig tartó tanulás igényét.

Felelősség

Mindannyian, diákok és tanárok egyaránt felelősek vagyunk a ránk bízott vagy általunk vállalt feladatok felelősséggel való végrehajtásáért, szűkebb és tágabb környezetünk értékeinek, valamint iskolánk hírnevének megőrzéséért.

Elkötelezettség

Az elkötelezettség a szakmai sikerek feltétele.

A nevelőtestület tagjai elkötelezettek szakmájuk és hivatásuk iránt, és személyes példamutatással, illetve különböző pedagógiai eszközökkel és módszerekkel segítik a tanulók helyes szemléletének kialakítását.

Esélyegyenlőség

Minden tanulónak biztosítjuk az iskola eredményes elvégzésének lehetőségét.

Oktató-nevelő munkánk során megkülönböztetett figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók gondozására. Szakmailag megalapozott, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, és az egyéni tanulási utak támogatásával gondoskodunk az érintett diákok felzárkóztatásáról, illetve tehetséggondozásáról.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Döntési mechanizmusok

A nevelő-oktató munkával kapcsolatos bármilyen egyéni kezdeményezést a munkaközösségek vitatnak meg. Az így előkészített döntési javaslat a nevelőtestület, illetve a diákok, szülők fóruma elé kerül, és ezek véleményezése után születik meg a végleges döntés.

Hasonlóan kell eljárni az iskolai alapdokumentumok, szabályzatok előkészítése esetén is.

A tantárgyi óratervek, az iskolai élet szabályai az iskola vezetőségétől indulnak ki, majd a tanulók és a szülők képviselőjén keresztül jutnak el a nevelőtestületi döntéshez.

Alapelvek

A nevelési feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott pedagógiai eljárásoknál az alábbiaknak kell érvényesülnie

- emberség, egyenrangúság, jogszerűség
- egymást tisztelő és toleráló magatartás

Az iskolában folyó nevelő – oktató munka eszközei

- A pedagógiai munkánkat meghatározó dokumentumok, törvények, rendeletek és az iskola szokásrendje, hagyományai.
- Figyelembe kell vennünk a külső tényezőket:
  - a család,
  - az iskola,
  - egykorúak környezete,
  - munkahelyi hatások,
  - helyi hatások,
  - társadalmi hatások.
- Meg kell ismerni a tanulók kapcsolatait, problémáit, érdeklődési területeit, igényeit.
- A belső tényezők, személyiségjegyek miatt a nevelési folyamatban törekedni kell a tanulók megismerésére. Ezt szolgálják a különböző felmérések, egyéni beszélgetések, szabadidős programok, kirándulások.
- Figyelembe kell venni a tanulók céljait, elképzeléseit.
- Beszélni kell a tanulókkal a realitásról, a képességek és készségek helyes arányairól.
- Az eddigiek alapján létrejött tanár – diák viszonyban a tanár nem a másik oldalon áll. A tanári viselkedést az „érted haragszom, nem ellened” attitűd határozza meg.
- A mindennapi gyakorlatban a kooperatív technikák, a differenciált oktatási formák és az IKT eszközök alkalmazására kell törekedni.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Több korosztályt átfogó intézményünk sokféle nevelési lehetőséget nyújt. A tanulók személyiségének fejlesztésében eltérő célokat kell megvalósítanunk korcsoportoktól függően. E téren legáltalánosabb célunk a korosztályokra jellemző érettségi fok kiteljesítése.

Fontos az életkori sajátosságoknak megfelelő műveltség biztosítása; olyan harmonikus személyiséget formáljunk, amely a közösségi élet keretein belül gyarapítja műveltségét úgy, hogy megalapozza az értelmes (alkotó) tevékenységet.

A középiskolai évek alatt alakuljon ki bennük a határozott, pozitív erkölcsi értékrend, szemléletmód, s legyenek képesek a társadalmi együttélésre, ill. saját helyük megtalálására a társadalomban.

A kívánatos értékrend tartalmazza: a humanizmus, a demokrácia, a tolerancia, a szolidaritás, a nemzeti identitástudat, az európaiság stb. eszmeiségét.

A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kell szolgálnia.

Az iskola személyiségfejlesztő nevelési, pedagógiai feladata két területre összpontosít:

- 1. szocializált lényé fejleszteni a tanulót;
- 2. az ismeretek közvetítésére.

A személyiségfejlesztés folyamatában három fontos terület és célrendszer nevezhető meg:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes és társas kapcsolati kompetencia)
- a segítő életmódra nevelés (személyes és társas kapcsolati kompetencia)

2.1. Az értelem kiművelésének értékei:

- tárgyi tudás
- felkészültség
- tudatosság
- tehetség
- érdeklődés
- aktivitás
- szorgalom
- munkafegyelem
- szervezethezesség
- önálló tanulás
- önképzés
- pozitív gondolkodás

Célok:

- Alapos, sokoldalú ismeretek birtokában olyan személyiségjegyek kialakítása tanulóinkban, melyek alapján saját korosztályukat érintő döntéshelyzetekben képesek jól választani.
- Önállóságra nevelés, határozott, önmaga művelésére, fejlesztésére is képes, optimista személyiségek kialakítása.
- Fejlesszék gondolkodási és problémamegoldó képességüket gyakorlati feladatok megoldásával.
- Legyenek birtokában a sikeres életvitelhez szükséges ismereteknek és készségeknek; továbbtanulásuk az érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelő legyen (felkészültség).
- Legyen igényük ismereteik folyamatos bővítésére, a kor igényeihez igazodó tudatos fejlesztésére.

2.2. A segítő életmódra nevelés (személyes és társas kapcsolati kompetencia)

A szocializáció értékei:

- nemzeti jelképek
- emberi kapcsolatok
- család
- empátia, tolerancia
- együttműködés
- nyitottság
- becsületesség, őszinteség
- környezetet óvó magatartás
- otthonosság, esztétikus, tiszta környezet

Célok:

- Tiszteljék és becsüljék nemzeti jelképeinket.
- Érezzenek felelősséget önmagukért, egymásért, döntéseikért és tetteik következményeiért.
- Segítsék egymást a gondok megoldásában.
- Legyenek képesek érzelmi alapon tartós párkapcsolat kialakítására, készüljenek fel tudatosan a családi életre.
- Legyenek nyitottak más civilizációk és általában a másság iránt is.
- Ismerjék a környezet értékeit, a környezetvédelem jelentőségét és az emberi életfeltételekre gyakorolt hatását.
- Legyen meg bennük az igény szűkebb és tágabb környezetük harmóniájára, tisztaságára.

Feladatok:

- A tanulók aktív részvételének biztosítása változatos tanórán kívüli programokban.
- A tartós párkapcsolatok kialakításához és fenntartásához szükséges értékek megismertetése, a konfliktuskezelő magatartás gyakoroltatása.
- A család és az utódnevelés jelentőségének tudatosítása, a család funkcióinak megismertetése.
- Korszerű ökológiai szemlélet kialakítása. Környezetvédő programok ajánlása, öntudatos fogyasztói magatartás kialakítása, védett természeti, építészeti értékek és élőlények megismertetése.
- Az osztályterem és az iskola környezetének védelme, az esztétikus, otthonos környezet megteremtésében való részvétel.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit, és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (egyeztető fórumok);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

3. A teljeskörű egészségfejlesztés iskolai programja

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást,
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi szakemberek és a tanulók (esetleg szülők) között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést biztosít a tanulóknak,
- a nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulóknak iskolai egészségügyi szolgáltatást is biztosít,
- nagy jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak,
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jólétét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást,
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, egészségük megőrzését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- biológia szaktanárok;
- iskolaorvos, védőnő;
- osztályfőnökök.

Az iskolai egészségnevelés színterei:

- az iskola egészségügyi feladatait az **iskolaorvos** és a körzet szerint **illetékes védőnő** látják el
Az iskolaorvos, körzeti védőnő feladatai:
  - a nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása,
  - a tanulók ben való részesítése,
  - közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve,
  - védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel.
- tanórai foglalkozások
  - **biológiaórák:** az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, egészséges táplálkozás, szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, szexuális felvilágosítás, családtervezés, elsősegélynyújtás, testi higiénia.
  - **osztályfőnöki órák:** szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás, iskolai erőszak megelőzése.
  - minden tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik.
- tanórán kívüli foglalkozások
  - ismeretterjesztő előadások,
  - témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek,
  - kirándulások, túrák.
- tájékoztató fórumok
  - szakmai tanácskozások, tréningek (tanárok felkészítése); ezek helyszíne lehet más intézmény,
  - kortárs segítők képzése (tanulók felkészítése); színtere lehet az iskola vagy más képző intézmény.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

4.1 Az osztály

A legfontosabb iskolai közösség az osztály. A tanulók igénylik a közösség kialakítását és a jól működő osztályközösségben jobb teljesítmény nyújtására képesek.

A közösség fejlesztésével kapcsolatos céljaink:

- mélyüljön el tanulóinkban a család szerepe, sajátítsa el a közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató ismereteket,
- egyéni és csapatmunkában hatékonyan kommunikáljon, mérje fel és vállalja a kockázatot,
- legyen bizalommal embertársai iránt, empatikus magatartást tanúsítson,
- tudja kezelni a stresszt és a frusztrációt,
- törekedjen a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra,
- legyen fogékony a változások iránt,

- működjön együtt társaival, legyen magabiztos,
- sajátítsa el a máságot elfogadásán alapuló humanista értékrendet,
- sajátítsa el a csoportos tanulás módszereit, a kooperatív munkát.

Feladataink:

- Közös élmények biztosítása: kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, osztályrendezvények, táborozások, sportrendezvények, stb.
- Együttes cselekvések: csoportos munka, közös pályázatok, kiállítások, közös műsorok, versenyek, vetélkedők stb.
- Pozitív csoportnormák kialakítása, helyes magatartási mintát nyújtó tanulók vezető szerepének erősítése.
- Hagyományok megteremtése és őrzése.
- Fontos a pedagógus részéről a demokrácia biztosítása, a vélemények és javaslatok szabad kifejtése.
- Személyes tapasztalatok szerzése az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A szociális kapcsolatok ("én-én", "én-te", "én-ő", "én-mi", "én-ők") helyes értelmezésének kialakítása.

4. 2. Diákbizottságok, diákönkormányzat

DÖK = Diákönkormányzat

Az iskolai élet kollektív érdekképviselet és érdekérvényesítés egyik legfontosabb létesítménye, amely jogosult az iskola tanulóinak képviseletére. A diákönkormányzat rendelkezik a törvényi jogosítványokkal: övé a kérdésés joga és az érdemi válaszhoz való jog, véleményezési és javaslattételi jog, a tanulók képviseletében való eljárás joga, ezen kívül szabadon gyakorolhatják döntéshozási és egyetértési jogukat.

Legyen fogékony a tanuló:

- a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránt érdeklődjön, legyen szolidáris vele,
- a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben, hatékonyan működjön együtt diáktársaival,
- vegyen részt a döntéshozatalban, vegye figyelembe a különböző nézőpontokat, döntésében legyen kritikus
- ismerje állampolgári jogait,
- nyilvánítsa ki felelősségét a közösség iránt, a közös értékeket fogadja el, tartsa tiszteletben, ezáltal erősítse a közösségi összetartást.

A diákfórumok a sérelmek, feszültségek, méltánytalanságok „orvoslására” is hivatottak.

4. 3. Közösségi programok

Az osztályon belüli és az osztályok közötti kapcsolatok kiépülésében, az együvé tartozás érzésének elmélyítésében jelentős szerepe van az iskolai rendezvényeknek.

A társas együttlét tartalmas programjai meghatározó élményt nyújtanak, miközben a kulturált viselkedés gyakorlására is módjuk van.

Az iskola közösségeinek állandó feladata, hogy a kialakult hagyományokat ápolja, őrizze, továbbfejlessze.

4. 3. 1. Ünnepek

A hagyományos ünnepek mellett az oktatásért felelős miniszter minden évben, rendeletben határozza meg a kötelező megemlékezések (aradi vértanúk, holokauszt és kommunista diktatúrák áldozatai, Nemzeti Összetartozás Napja, a nándorfehérvári diadal emléknapja) időpontjait. Megemlékezünk még a reformáció napjáról és a hálaadás napjáról is. Az ünnepek, megemlékezések iskolai, ill. osztálykeretben történhetnek.

4. 3. 2. Egyéb rendezvények

- **Karácsonyi ünnepség.**
- **Szalagavató:** a végzős évfolyamnak. A szalagtűzést nyitótánc és szalagavató bál követi.
- Szerenád: a végzős évfolyamos tanulók szerenádot adhatnak.
- **Ballagás:** a végzős tanulóknak.
- Bankett: az érettségi vizsgát bankett zárhatja.
- **Diáknap:** az iskola tanulóinak.
- **Baptista imanap:** az iskola tanulóinak.
- **Tanulmányi kirándulás:** az ismeretek bővítésére, az osztályközösség formálására tanévenként 1-3 nap fordítható kirándulásra.

A közösségi programokon lehetőség nyílik arra, hogy diákjaink az alábbiakat elsajátíthassák:

- a társadalmi-gazdasági fejlődés megismerése által, az interkulturális kommunikáció iránt érdeklődnek és a sokféleséget felismerik,
- az európai népekkel megismerkednek, kulturális identitásuk tudatosul,
- támogatni tudják a fenntartható fejlődést,
- elsajátítják a megfelelő tudást,
- a társadalmi együttélés szabályait kölcsönösen betartják, amelyet az erőszakmentesség jellemez,
- felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.
- a veszélyhelyzeteket egyéni és közösségi szinten megelőzik, ill. kezelni tudják.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a tanulók adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a tanulók tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására, gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait legkésőbb 10 tanítási napon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a tanulók minél alaposabb megismerése, amit tudatos megfigyeléssel, változatos közös tevékenységek szervezésével, és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a spontán érdeklődés fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók igényeinek megfelelően;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírattja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;

- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett tanításakor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet, lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében tájékozódik
- részt vesz az érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolításában.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, tanulmányi kirándulások, táborozás, színház- és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében szükség esetén a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is! A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a tanulók autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a tanulóknak, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak, amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart a szülők képviselőjével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók tanulmányi munkáját, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, anyakönyvi lapok, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Részt vesz az iskolai rendezvények, tanulmányi kirándulások megszervezésében, lebonyolításában.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

6.1 A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságok együttese, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. A lehetőségek közül – a tanulmányi idő meghosszabbítása, kis létszámú tanulócsoportok szervezése, egyéni foglalkoztatás, a Szakértői és a Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján mentesítés egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól - a legcélravezetőbbet kell kiválasztani.

Személyi feltételek

Intézményünkben gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal. A tanulók integrált körülmények között, meghatározott óraszámban, egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztésben vesznek részt.

Tanulóink elsősorban a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálatától és a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézményétől kapnak szakvéleményt. A szakértői vizsgálatot kérheti a szülő, illetve az iskola is.

A tanév kezdetén az iskola vezetője a gyógypedagógussal és fejlesztő pedagógussal személyenként megbeszéli a gyermekek szakértő által megállapított SNI státuszát, kijelöli a fejlesztést végző szakembert, és a szakvélemény ajánlása szerint megállapítja a heti óraszámot, amelyben a tanulóval foglalkozni kell.

A fejlesztőmunka helyi rendje

Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket azonos módszertannal, dokumentációval látunk el.

Minden SNI gyermek részére egyéni fejlesztési terv készül, - ez a terv figyelembe veszi a szakértői vizsgálat ajánlásait. A fejlesztés eredményéről két alkalommal, a félév végén és a tanév végén szöveges értékelést kell készíteni, ebből egy példányt a szülő részére át kell adni.

Az SNI minősítésű gyermekek egyéni fejlesztését gyógypedagógus vezeti, - szakvélemény alapján, órarendbe illesztve. A fejlesztést végző szakember rendszeresen konzultál a növendékeket tanító pedagógusokkal.

A fejlesztés módja:

- A tanulókat egyéni, illetve kiscsoportos formában fejlesztjük. Ezeken a foglalkozásokon személyre tervezetten dolgozzák fel azt a tananyagot, amit az adott osztályban tanuló többi növendék tanul. A kiscsoportos foglalkozásokon egyéni korrekció zajlik (a tananyag átismétlése, fejlesztő játékok alkalmazása, személyiségfejlesztés, matematika, helyesírás, olvasás, szövegértés fejlesztése, készség- és képességfejlesztés, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, reedukáció). Az órák zömében a fejlesztő pedagógus felzárkóztat, másik részében az adott szakos tanár (pl. matematikából, magyar nyelvből) segíti a tantárgyi felzárkóztatást.

Dokumentáció (SNI): Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátás egyéni fejlődési lap”, Egyéni fejlesztési terv.

Az intézményben megvalósuló integrált nevelés, oktatás

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, képességeik fejlesztését elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Iskolánk pedagógusai szakmailag felkészültek a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül, és ehhez specifikus módszertani eljárásokat alkalmaznak. A módszerek megválasztásában alkalmazkodnak a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes tanuló vagy tanulócsoporthoz tartozó igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő pedagógusaink magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkeznek, akik
  - a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulóknak, tanulócsoporthoz jellemző - módosulásait;
  - b) egyéni haladási ütemet és hosszabb felkészülési időt biztosítanak írásbeli ellenőrzésnél;
  - c) a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak;
  - d) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükségletre igazodó módszereket alkalmaznak;

- e) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek;
- f) alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- g) együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő - a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többi pedagógussal, figyelembe veszi a tanulóval kapcsolatos tapasztalataikat, észrevételeiket, javasolataikat;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelés, oktatás során intézményünk igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai intézmények szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, a gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmény segítségét.

6.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küszködő tanulókkal kapcsolatos tevékenység

Munkánk során találkozunk olyan tanulókkal, akikkel nehéz bánni, nehéz a figyelmüket a tanórán lekötni, akiknek komoly nehézségeik vannak a tanulásban. Ezek azok a tanulók, akik több tantárgyból buknak év végén, rossz magatartásról kapnak értékelést. Nem törődhetünk bele, hogy ezeknek a tanulóknak magatartását, tanulását pusztán szankcionáljuk.

Magatartászavarnak minősül a megszokott és elfogadott magatartástól való eltérés.

Felismerése nem könnyű, diagnosztizálása szakember feladata. Iskolánk nevelőtestülete figyeli az erre utaló jeleket, hiszen a felismeréssel kezdődik a terápia.

Az iskola feladata a felismerés után a szakember által kidolgozott rehabilitációs célú foglalkoztatás megszervezése. A lehetőségek közül – a tanulmányi idő meghosszabbítása, kis létszámú tanulócsoportok szervezése, egyéni foglalkoztatás - a legcélravezetőbbet kell kiválasztani.

A nevelőtestület elvei, céljai

- segítő tevékenység a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küszködő tanulók oktatásában, nevelésében,
- az iskola helyi tantervében az előírt tananyag és a követelmények differenciálása,
- az iskolai beszámoltatás, az iskolai számonkérés formáinak differenciálása,
- a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítése érdekében konzultáció a szülővel, az iskolaorvossal, nevelési tanácsadóval,
- személyes és egyéni konzultáció lehetősége,

- szakirányú továbbképzések keretében korszerű ismeretek megszerzése a fejlesztő vagy tehetséggondozó, a különleges bánásmódot, a képességzavar terápiáját oktató tanfolyamokon,
- differenciált értékelés,
- az osztályfőnök és a gyógypedagógus feladata, hogy az osztályban tanítók felé kommunikálja a diagnosztizált problémát.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók /BTM-N/ ellátása

- Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Feladataink:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.
- Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.
- A fejlesztés színterei az iskolai, osztályközösségi programok. Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.
- Az órák zömében a fejlesztő pedagógus felzárkóztat, másik részében az adott szakos tanár (pl. matematikából, magyar nyelvből) segíti a tantárgyi felzárkóztatást.
- Dokumentáció: Egyéni nyilvántartási lap és foglalkoztatási napló. Egyéni fejlesztési terv.
- A fejlesztés eredményéről két alkalommal, a félév végén és a tanév végén szöveges értékelést kell készíteni, ebből egy példányt a szülő részére át kell adni.

6.3 Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló ellátása

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló az a tanuló, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 89. §-a szerinti általános járóbeteg-ellátásban vagy a 91. § szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a 36 nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt a tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.

A tartós gyógykezelés miatt **egyéni munkarend keretében** tanulmányokat folytató tanuló egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag **heti tíz óra** áll a rendelkezésére.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola gondoskodik.

A felkészítést az iskola az egészségügyi intézményben vagy a rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben szervezi meg. Az iskola a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló nevelés-oktatásához szükséges eszközöket az iskola vagy az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai intézmény biztosítja.

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy - a tanuló jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy a rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

6.4.Tehetséggondozás

I. Nevelési cél

Minden diákban ott rejlik a lehetőség, hogy képességeit teljesítménybe fordítva sikerélményt szerezzen, a tanulás élmény és öröm legyen számára, tudatos, aktív, produktív felnőtté váljon. Ennek szellemében iskolánk tehetségtámogató programjait az alábbi nevelési célok határozzák meg:

- a fejlődési szemléletben rejlő lehetőségekkel megismertetni minden tanulót;
- a tanulók sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, rugalmas személyiséggé fejlesztése;
- az egyéni erősségekre, érdeklődésre épülő tanulási helyzetek által sikerélményhez juttatni a diákokat, hogy sikerélményeik által képessé váljanak az önszabályozott tanulásra, az élethosszig tartó tanulásra;
- meglátni és megláttatni illetve továbbfejleszteni minden gyermekben saját és társai értékeit, így segítve az együttműködést;
- a kommunikációs készség fejlesztése, a konstruktív konfliktuskezelés eszköztárának kialakítása;
- erőforrásaik ismeretében képesek legyenek a nehézségekben fejlődési lehetőséget látván a kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni;
- képessé tenni a diákokat a flow-élmény megélésére, a tartalmas élet feltételeinek megteremtésére.

A tehetség, mint belső hajtóerő, a tenni, alkotni vágyás belső motivációja, ha nem bontakozhat ki eredeti mivoltában, más utat tör magának (agresszió, szorongás, tanulási problémák). Elsődleges célunk így minden gyermeknek segíteni, hogyan tudja saját erősségeit felismerve, elfogadva képességeit teljesítménybe fordítani.

II. Alapelvek

A tehetséggondozás kiindulópontja, hogy úgy tekintünk minden gyerekre, hogy lehet tehetséges valamiben, aminek kibontakoztatásához változatos lehetőségeket kell biztosítani iskolai kereteken belül.

Tehetségtámogató munkánkat a Komplex tehetségtámogató stratégiaja a baptista intézményekben dokumentumra alapozzuk az alábbiak szerint:

Tehetségtámogató keretei

– Tehetség meghatározása

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” (Harsányi István)

A tehetség természeti erő, amely a megjelenésére alkalmas környezetben alkotó erővé válhat. A tehetség sajátos attitűd és reakciómód, amely kiemelkedő képességek kifejlesztésére és alkotó teljesítménybe fordítására irányul. Mindenkire úgy kell tekinteni, hogy akár tehetség is lehet. A környezeti tényezők, különösen az elvárások és a motiváció jelentősen befolyásolják a tehetség megjelenését.

– Tehetségvizsgálat komplexitása

A **tehetségvizsgálatok** egy adott közösség és/vagy adott egyének megismerésére irányulnak, és nem a tehetségek kiválogatását célozzák. A tehetségvizsgálatok célja a megfelelő fejlesztő környezet biztosítása akár egyénről, akár egy közösségről van szó. A tehetségvizsgálat több forrás bevonásával történik, a személyes és környezeti változók interakciójában kerülnek elemzésre az információk. A tehetségvizsgálatok az erős és gyenge pontok azonosítására egyaránt figyelemmel vannak. A képesség, tanulási és motivációs profil alapján lehet fejlesztési környezetet felépíteni, megalapozottan programokba irányítani, vagy mentorhoz közvetíteni a tehetségeket.

A **tehetségazonosítás** célja a tehetségígéreték felkutatása, a tehetségek azonosítása. Módszerei: szubjektív (alkalmi és strukturált megfigyelés, tulajdonságlisták alkalmazása, a szülők és a kortársak véleménye, visszajelzése); objektív (tesztek, pszichológiai mérések).

A szunnyadó tehetség kibontakoztatását, fejlesztését segítő komplex folyamat a **tehetséggondozás**. A tapasztalati lehetőséget és élményt nyújtó tanulási-fejlődési helyzetek teret biztosítanak a tehetséghasznosulási formák azonosítására.

A tehetséggondozás fő formái: a mindennapi tevékenységbe épített komplex személyiségfejlesztés; egy-egy tudományos, művészeti, sport vagy egyéb tevékenység kiemelt művelése; tehetségvizsgálat; egyéni és csoportos konzultáció a családdal, szakemberekkel, a tehetségekkel; mentorrendszer / egyénre szabott megsegítés; pályázatok; versenyek, fellépések egyéb megjelenés; pályatanácsadás, karrierépítés; konfliktuskezelés.

Kiemelt célunknak tekintjük a **tehetségbarát társadalom** erősítését. A tehetségbarát társadalom lehetőségeket biztosít egészen kicsi gyerekkortól kezdve a képességek fejlődésére. Tevékenységet és nem teljesítményt vár el a még éretlen képességek szintjén. A tehetségbarát társadalom rugalmas, ugyanakkor kiszámítható, határozott szabályokat és a képességek fejlődésének megfelelő szabadságot nyújt a további fejlődéshez. A tehetségbarát társadalom erősíti az egyén felelősségét saját tevékenységéért, fejlődéséért és teljesítményeiért.

Tehetségtámogatás alapelvei

1. Inkluzivitás

A tehetséggondozásnak befogadó jellege kell, hogy legyen. Mindenki számára elérhetővé kell tenni a változatos tanulási helyzetek megteremtése által, hogy érdeklődésének megfelelően teret kapjon képességei teljesítménybe fordításához.

A köznevelési intézmények felkészülten képesek fogadni a tehetség sokszínű megmutatkozását, lehetőséget biztosítanak a kettős különlegességű tehetségek gondozására is.

2. Komprehenzív szemlélet

A köznevelési intézmények a gyerekek eltérő érdeklődése, teljesítőképessége, tanulási üteme alapján biztosítja az önnön képességeik felismeréséhez elengedhetetlenül szükséges tudások és képességek megszerzését.

Az intézmények alapvető feladata mindenki számára egyaránt biztosítani a világ megismeréséhez és a társadalomban való eligazodáshoz szükséges ténytudás megszerzésének, és a megszerzett ténytudás operacionálásához szükséges műveleti tudás megszerzésének lehetőségét.

A köznevelési intézmények tehetséggondozó munkája révén megvalósul az esélyteremtés elve. A tehetség különböző megnyilvánulási módjai értéként jelennek meg, melyek nemcsak elfogadásában, hanem a kortársi elfogadtatásában is szerepet vállal az intézmény.

3. *Tevékenységfókusz*

A hatékony tehetséggondozás tevékenység- és nem teljesítményalapú. A teljesítmények következményként jelennek meg.

A köznevelési intézmények a tehetségsegítő programok sokszínűsége által segítik, hogy a tehetséges fiatalban meglévő potenciál életkora, kulturális, társadalmi háttéré, elkötelezettsége, motivációja által meghatározottak szerint produktum létrehozását lehetővé tegyék.

4. *Hosszú távú szemlélet*

A tehetségsegítés általában a kora gyermekkortól a munkába állás és a tehetség hasznosulásának kezdeti fázisai idejéig (~35 éves korig) tart. A tehetségsegítés feladata ily módon az életpálya-építés segítése – különös tekintettel az életszakasz-határok átlépésének zavartalanságának támogatásával.

5. *Felelősség elve*

A tehetséghasznosulás megfelelő módjainak azonosítása, lehetőségek szerinti biztosítása a társadalmi felelősségvállalás jegyében történik. A tehetséghasznosulás módjainak biztosítása az átjárhatóság és folyamatosság elve szerint érvényesül.

Tehetségtámogatás tevékenységei

Tehetségvizsgálat – intézményi tehetség térkép

- differenciált tanórai munkaszervezés többszörös intelligencia elmélete alapján,
- képesség-kibontakoztató tárgy bevezetése az iskolákban.

Tehetégazonosítás: tehetségkeresés-azonosítás, amelynek célja a megnyilvánuló potenciális és/vagy kibontakozott tehetségek erős és gyenge pontjainak megismerése.

Intézményünkben használt módszerek:

- pedagógusi megfigyelés, javaslattétel,
- tehetégazonosító tesztek (diák, szülő, pedagógus),
- tehetség-profil készítése koordinátor által,
- iskolapszichológus által felvett tesztek (személyiségjellemzők vizsgálata).

Tehetséggondozás: a tehetségek kibontakozását segítő tervszerű aktivitás és folyamat, melyet kiegészíti a komplex személyiségfejlesztés.

Intézményünkben használt módszerek:

- tehetségterület szerinti gazdagítás / dúsítás, gyorsítás/ léptetés
- intra- és interperszonális terület fejlesztése.

A megvalósítás módjai:

- egyéni támogatás (versenyfelkészítés, mentorálás, egyéni fejlesztés, tehetség coaching),
- csoportos fejlesztés (tagozat, fakultáció, szakkör, versenyfelkészítés),
- komplex program (tehetségműhely).

Tehetség-tanácsadás: a tehetséggondozásra vonatkozó útmutatás a (tehetséges) diák, a szülő/gondviselő, a tehetségesekkel foglalkozó szakember, az intézményvezető, a tehetség témakörrel ismerkedő személy számára.

III. Feladatok

A megfelelő képzési, nevelési cél megvalósításához a tanulók komplex megismerése szükséges, ami nem nélkülözheti sem képességük, sem személyiségük sajátosságainak feltérképezését.

Tehetségazonosítás

- online tesztfelületen tehetség-tesztek (tehetségterület, tehetségfaktor, tehetségalkat) kitöltése, egyéni visszajelzés biztosítása;
- tehetség tanácsadás formájában szóbeli egyéni visszajelzés biztosítása;
- a pedagógusok támogatása a megfigyeléses módszerrel történő tehetségazonosításban;
- iskolapszichológus bevonása a tehetségazonosítás folyamatába (szűrővizsgálatok, tehetségazonosítás speciális eszközei).

Tehetséggondozás

- tehetség-tesztek eredményeinek beépítése egyes tanórai feladatok elkészítésébe, a hozzájuk kapcsolódó munkaszervezésbe,
- egyéni erősségek alapján tehetségműhelyekben való részvétel biztosítása,
- osztályfőnöki óra keretein belül megvalósuló tevékenységekkel a képességbontakoztatás segítése,
- egy-egy tárgyból emelt szintű érettségire való felkészítés,
- pályaorientáció támogatása.

Tehetségfejlesztés

- egyéni segítségnyújtás a tehetséges tanulók számára,
- a tanulói képesség fejlesztése hatékony, egyénre szabott módszerekkel.

Ennek megfelelően a tehetséggondozás és –fejlesztés szervezeti formái intézményünkben:

1. Tanórai tehetséggondozás (egyéni, csoport- és pármunka, kooperatív munkaformák alkalmazása, interaktív tábla, digitális és nyomtatott tananyagok alkalmazása)
2. Tanórán kívüli tehetségfejlesztés (digitális és nyomtatott tananyagok alkalmazása, élményalapú oktatási módszerek, csoportos színház- és múzeumlátogatás)

Tanórai tehetséggondozás

Tanórai tehetséggondozás célja, hogy minden diák érdeklődésének és elsődleges tehetségterületének megfelelően változatos tanulási helyzeteken keresztül sajátítsa el a gimnáziumi tananyagot, kapjon lehetőséget tudása alkalmazására.

Tanórákon ezzel kongruens módon a következő lehetőségekkel élünk:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulási helyzetek megteremtése a tehetségterületeknek megfelelő feladatszerkezéssel;
- Differenciált képességfejlesztés;
- Csoportbontás;
- Emelt óraszámú oktatás;
- Az önálló tanulás képességének formálásához tanulásmódszertani segítségnyújtás;

- Ösztönözzük a tanulókat az önismeretük fejlesztésére, a tehetségterületük felismerésén és azt segítő információfeldolgozási módon keresztül pedig az önrányításra,
- A tanulói teljesítmény fejlesztő értékelésével segítjük továbbfejlődésüket.

Alkalmazott stratégiák tanórákon:

- A tananyag dúsítása, gazdagítása;
- Az egyéni tanulási stílus kibontakozását segítő munkaszervezés megvalósítása; Felfedeztető tanulási helyzetek biztosítása; Idő-és feladatszervezés metodikájának megismertetése az önszabályozott tanulás támogatása érdekében;
- A figyelemkoncentráció fejlesztése az érdeklődés felkeltésével, gondolkodtató, motiváló kérdésekkel problémaközpontú tanulási helyzetek megteremtésével;
- A kreatív problémamegoldási stratégiák kialakításának támogatása az ismeretszerzés és információfeldolgozás folyamatának hatékonysága érdekében.

Differenciált foglalkozások:

Kooperatív tanulás: A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történő megvalósítása. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők.

Projekt módszer: A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

A tehetségfejlesztés az azonosított tehetségterület mentén történő komplex támogatást jelenti. Ennek sajátos megnyilvánulási formája a pályaaorientációs konzultáció, mely során a diákok a tehetség-tesztek alapján kapnak támogatást az életpálya-építéshez. A pályaaorientáció, pályaválasztás területén az iskolapszichológus által további tanácsadás vehető igénybe.

További tehetségfejlesztő alkalmak iskolánkban:

- Szakköri foglalkozás során a téri-vizuális és zenei területen kiemelkedő diákok tehetségfejlesztése valósul meg.
- Az év elején felvett tehetség-tesztek alapján a tehetségtámogatás munkaközösség vezetője javaslatokat fogalmazhat meg további tehetségműhelyek indítására.
- Projektnapok és iskolai ünnepek a diákok erősségeihez igazodván a tehetségfejlesztés megvalósítását segítik.
- Versenyekre való felkészítés egyéni vagy csoportos formában valósul meg a diák vagy a diákok érdeklődése és azonosított tehetségterülete alapján.

IV. Eszközök

A tehetségazonosítást és -gondozást segítő infrastrukturális háttér:

A tehetségprogramok infrastrukturális háttérének biztosítása: helyiségek, tárgyi és módszertani eszközök, nyomtatott oktatási anyagok, tanügy-igazgatási nyomtatványok, IKT eszközök, és digitális felületek (honlap, teszt battria, digitális felmérések eszközei.

A tehetségazonosítást segítő eszközök:

- tesztbattéria a tehetség-azonosításhoz (online felület a kitöltéshez és a kiértékeléshez, visszajelzéshez)
- tehetségazonosító eszközök az iskolapszichológus számára,
- szűrővizsgálatok eszközei az iskolapszichológus számára,

A tehetséggondozást segítő eszközök:

- társasjátékok a lazító programokhoz,
- csoport- és pármunka közben végzett tevékenység,
- digitális tananyagaink, E-learning

A tehetségfejlesztést segítő eszközök:

- pályaaorientációs segédanyagok,
- szakkörök munkanaplói,
- tehetségműhely tehetségfejlesztő programterve,
- szemléltető anyagok a tehetségműhely tematikája alapján,
- digitális tananyagaink, E-learning,
- térképek,
- szókértékártyák,
- feladatlapok,
- nyomtatott segédanyagok, vázlatok,
- múzeumlátogatások.

V. Megvalósításukat segítő tevékenységek

Az iskolai tehetségprogram működtetése a tehetségtámogató munkaközösség által valósul meg, melynek munkáját iskolapszichológus segíti. A tehetségtámogató munkaközösség tagjai segítik a szaktanárokat a többszörös intelligencia elmélete alapján történő tanórai differenciálásban.

Tehetségtámogató munkaközösség tevékenységei:

Tehetségazonosítás

- A tehetség-tesztbattéria felülvizsgálata minden évben.
- Megfigyeléses módszer alapján javaslatétel a tehetségigéretnek mutató diákok további vizsgálatára vonatkozóan.

Tehetséggondozás

- A gardneri többszörös intelligencia elmélete alapján megvalósuló tanórai tehetséggondozáshoz bemutatóórák megszervezése szükséges a tehetségtesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan.
- Felkészítő alkalmak megszervezésében való részvétel, mely során a szaktanároknak a tehetség-tesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan történik segítségnyújtás.
- Feladatbank létrehozása a többszörös intelligencia alapú tanulás szervezéséhez.

Tehetségfejlesztés

- Tehetségműhelyek megvalósításában való részvétel: munkaterv kidolgozása, szakmai anyag elkészítése, foglalkozások megtartása, dokumentálása, fejlesztő visszajelzés a diákok számára.

6.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő program

Fejlesztési feladatok a tanuló tanulási kudarcainak és nehézségeinek enyhítésére:

1. A tanulás, tudás értékének tudatosítása. A gyermek/tanuló kötelességtudatának fejlesztése. A tanuló tanulási motivációjának előhívása, fejlesztése, erősítése, fenntartása. A tanulás céljának tudatosítása.
2. Rendszabályok kialakítása és betartása a tanulásban. Tapintat a társak önálló munkavégzésében.
3. Tanulási módszerek megismertetése, azok használatának tudatosítása, a tanulási technikák jelentősége az eredményességben (az írásbeli házi feladat elkészítésének módjai, ellenőrzése, a javítás helyes technikájának elsajátítása, vers tanulása, szöveg tanulása, szabályok tanulása, idegen nyelv tanulása).
4. A tanuló képességeinek megfelelő tanulás fontossága, ennek igényének tudatosítása.
5. Az önálló tanulás képességének kialakítása. Önértékelés, önellenőrzés igényének kialakítása.
6. Mások tanulási technikájának megismerése, tanulópárok hasznos együttműködésének megtapasztalása (kooperatív tanulási próbák).
7. A tanuló szociokulturális hátrányainak kompenzálása a tanulás folyamatában. A tanuló családi kultúrájához igazodó tanítás-tanulás. A multikulturális tartalmak megjelenése a tanulás folyamatában.
8. A tanuló érzékszervi működésének segítése: a hallásérzékelés, a beszédhallás fejlesztése, hangfelismerések fejlesztése.
9. A tanuló érzékszervi működésének segítése: a látás fejlesztése. Mozdulatok, pozíciók megfigyelése.
10. A tanuló tanulási kudarcainak enyhítése fejlesztő feladatokkal. A tanuló sikerélményhez juttatása.
11. A tanuló tanulási képességeinek fejlesztése játékos feladatokkal: az írás-mozgás koordináció fejlesztése; a beszédértés fejlesztése; a szövegértés fejlesztése.
12. A tanuló nyelvi hátrányainak enyhítése. A beszédprodukció fejlesztése (szókinccs, versek, kérdésfeltevés, válaszadás, beszélgetés, a nyelv helyes használata, tartalomelmondás, vélemény megfogalmazása stb.).
13. A vizuális, motorikus, verbális emlékezet fejlesztése (feladatokkal, játékokkal).
14. A kreatív gondolkodás fejlesztése (önállóan, csoportosan, játékokkal, feladatokkal).
15. A figyelem, a megfigyelő és összpontosító képesség fejlesztése (feladatokkal, játékokkal).
16. A testkép-tudat, testkép-ismeret fejlesztése.
17. A téri tájékozódás fejlesztése (térhasználat, térérzékelés, térkihasználás, észlelés-érzékenyítés).
18. A tanuló mozgásának fejlesztése játékokkal, feladatokkal. A finommozgások fejlesztése (praktikus mozgások, ízlés, pontosság, tisztaság igénye, eszközök tulajdonságai, balesetveszély elkerülése).

6.6 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

A hátrányos helyzet (HH) és halmozottan hátrányos helyzet (HHH) megállapítását a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel egy időben, vagy annak megléte esetén azt követően is, kérelmezheti a gondviselő a lakóhelyük szerint illetékes jegyzői hivatalban. A hátrányos helyzetről hozott **jegyzői határozat** lehet az alapja a kedvezmény megadásának.

Hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége,
  - önkéntes nyilatkozata alapján a jegyző előtt - legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, vagy szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben él, vagy olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek.

Szociálisan hátrányosnak minősítjük pedagógiailag mindazokat, akiknek családjában a következő negatív jellemzők tapasztalhatók:

- munkanélküliség (ebből fakadó megélhetési gondok, viták, idegrendszeri betegségek),
- válás (csonka családok),
- alkoholizmus (következései: pénztelenség, szervi betegségek, testi fenyítés, szégyenérzet, tudatzavar, magatartási zavarok),
- rossz lakásviszonyok, túlságosan alacsony jövedelem, a családot összetartó érzelmek hiánya,
- egészségügyi problémák, fogyatékoság, lakókörnyezet negatív hatásai,
- éhezés,
- túlzott elvárások a szülők részéről, érdektelenség, céltalanság.

Cél:

- a szociális hátrányok enyhítése,
  - az esélyegyenlőtlenség csökkentése,
  - a szülők megnyerése a tanulók együttnevelésére, az általános iskola eredményes befejezése,
  - káros szenvedélyekhez és deviáns csoportokhoz való fordulás megakadályozása,
  - piacképes szakma választása. Feladataink:
    - A hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerességének támogatása.Minden tanuló számára a komplex személyiségstruktúrájának megfelelő fejlesztés biztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését.
- A minőségi oktatás biztosításával a tanulók képesség és érdeklődés szerinti sikeres továbbtanulásának elősegítése.

Az iskola szociális gondozást segítő tevékenysége

- Tájékoztatást adunk a családoknak a szociális kedvezmények igénybevételének lehetőségeiről (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, kollégiumi ellátás, ingyenes tankönyvhöz jutás feltételei, segélyezés.).
- Igény szerint biztosítjuk tanulóink számára a kollégiumi ellátást.
- A Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásaival segíti tanulóinkat.
- Mentori segítségnyújtás a tehetséggondozó programokban való részvételhez (ösztöndíj-programok).
- Az osztályfőnökök, az ifjúságvédelmi felelősök tanácsadással segítik a családokat a nevelési problémák megoldásában.
- Az iskola a gyermekek egészséges családi neveltetése érdekében együttműködik a gyermekjóléti intézményekkel, iskolaorvossal, védőnővel.
- A szociális hátrányok enyhítése érdekében biztosítjuk azokat az ingyenes és kedvezményes szolgáltatásokat, melyeket a törvények, rendeletek lehetővé tesznek, pl. ingyenes tankönyvellátás.
- Pályázunk az Apáczai ösztöndíjprogramban
Az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el. A programba bekerülő diákok mentori segítséget kapnak tanulmányaik sikeres folytatásához, valamint mind a diák, mind a mentor havi ösztöndíjban részesül, illetve bizonyos sikerkritériumok elérése esetén a mentor tanár egyösszegű év végi juttatást kap. Az ösztöndíj program a következő alprogramból áll:

6.7 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munka jelenti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok folyamatos figyelemmel kísérését, gondozásukat; valamint azoknak az eseti problémáknak a kezelését, ami miatt a tanuló kapcsolataiban és teljesítményében jelentős negatív változás következik be.

Veszélyeztetettség: olyan magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Cél: A tanulók hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együtt-működés a különböző szakemberekkel.

A gyermekvédelmi tevékenység területei:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése,
- az okok feltárása,
- az okok megszüntetése.

A gyermekvédelmi feladataink:

- A gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása iskolaorvosi vizsgálaton keresztül.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás).
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése.
- Rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

Gyermekvédelmi jelzőrendszer

Osztályfőnök feladata: jelez a gyermekvédelmi felelősnek, ha a következőket tapasztalja a tanulónál:

- magatartási, beilleszkedési zavar,
- tanulási probléma,
- elhanyagoltság,
- igazolatlan mulasztás,
- szülők helytelen magatartására ill. életvezetésére utaló jelek,
- a gyermek bántalmazására utaló jelek (fizikai, szexuális vagy lelki erőszak).

A hátrányos és veszélyeztetett helyzet okait az osztályfőnök deríti fel információcsere (előző osztályfőnök, pedagógusok, szülők) alapján, és erről nyilvántartást vezet. Kapcsolattartás a mentálhigiéniával és a szociális segítővel preventív és problémakezelő tevékenység céljából.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók a diákönkormányzat (DÖK) szervezeti keretei között gyakorolhatják demokratikus jogaikat. A döntést, egyetértést, véleményezést megelőzően a DÖK-t segítő pedagógus vezetésével megbeszélést tartanak, majd a fórumon kialakított véleményüket a DÖK képviselője az igazgató és a nevelőtestület felé tolmácsolja.

A tanulók nagyobb csoportját érintő kérdéseket tárgyaló megbeszéléseken, vezetői értekezleteken a DÖK képviselője, valamint a DÖK-t segítő pedagógus teljes jogú meghívott.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Kapcsolattartás a tanulókkal

Az oktatás során elérendő célunk, hogy az iskolában olyan hangulat legyen, hogy a tanuló és a pedagógus egyaránt jól érezze magát. A tanulási folyamat két szereplőjének kapcsolatában nyilvánuljon meg az egymás iránti tisztelet, megbecsülés, egymás munkájának elismerése. Mindehhez szüksége van a tanulók visszajelzéseire, a kölcsönös tájékoztatáson, őszinteségen és bizalmon alapuló interakciókra. A tanuló saját személyes és tanulási problémáival is csak ilyen kapcsolat megléte esetén fordulhat bizalommal tanárához.

Az osztályok év elején osztálybizalmit választanak. Az osztálybizalmi képviseli az osztályt, a nevelőtestület és az iskola vezetése felé.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg is közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az igazgatóhelyettes, az osztályfőnökök és a szaktanárok tájékoztatják.

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen.
- Igazgatóhelyettes diákközgyűlésen
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót fejlődéséről, egyéni haladásáról, tanulmányi munkájáról és magatartásáról az osztályfőnökök, a szaktanárok (szóban, elektronikus naplón keresztül írásban) folyamatosan tájékoztatják.
- Az iskola honlapján.

A tanításon kívüli programjaink kötetlenebb, személyesebb lehetőséget teremtenek a pedagógusok és tanulók közötti kapcsolattartásra: karácsonyi ünnepség, kirándulások, színházlátogatás, ballagás stb.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A nappali rendszerű képzésben résztvevő tanulók szülei a gyermekük fejlődéséről, egyéni haladásáról, tanulmányi munkájáról és magatartásáról az elektronikus naplón keresztül folyamatosan tájékozódhatnak. A szülőkkel folyamatos kapcsolatot tartunk, tanévenként legalább két alkalommal szülői értekezletet szervezünk. A pedagógusok minden tanévben két alkalommal (novemberben és februárban) fogadóórát tartanak. Személyes megbeszélésre is van lehetőség a szaktanárokkal, osztályfőnökkel, valamint az iskola vezetésével, előzetes telefonos egyeztetés alapján.

A felnőttoktatásban iskolánk tanulóinak túlnyomó többsége nagykorú, dolgozó, ill. saját családja van, ezért szülői értekezleteket nem tartunk.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak a fenntartóval, ill. képviselőivel.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel, a felsorolásban megjelöljük a kapcsolattartásért felelős személyt.

- A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személlyel mint fenntartóval – Az iskolavezetés, iskolatitkár.
- Iskolaorvos, védőnő – Az iskolavezetés.
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági és Oktatási osztály – Az iskolavezetés.
- Somogyi Károly Megyei és Városi Könyvtár – Az iskolavezetés.
- A területileg illetékes Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság – Az iskolavezetés.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett **tanulmányok alatti vizsgákra**, azaz:

- **osztályozó vizsgákra,**
- **különbözeti vizsgákra,**
- **javítóvizsgákra,**
- **pótló vizsgákra**

vonatkozik. Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az osztályozó vizsga

Egy adott tantárgy egy adott évfolyamának a követelményeiből, vagy a vizsgakötelezettség az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak az igazgató adhat a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján.

Osztályozó vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki

- a tanulmányi idő lerövidítésével (pl. két tanév-összevonás, egyéni haladási rend) szeretné a tantárgyi követelményeket teljesíteni,
- előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.
- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani, ezért a nevelőtestület osztályozó vizsgára utasította,
  - az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a. és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51.§. 7. bekezdés f. pontja).
  - az osztályozó vizsgát a félévi, illetve az év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.
- annak, akit felmentettek a tanórai foglalkozások alól (pl. aki egyéni tanulói munkarend szerint végzi a tanulmányait).

Az osztályozó vizsgára jelentkezés az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem alapján történik.

A kérelmen fel kell tüntetni a tanuló nevét, osztályát, a tantárgy nevét és az évfolyam nevét, amelyből a tanuló osztályozó vizsgát kíván tenni. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a szülő (gondviselő) is aláírja.

A jelentkezést írásban le lehet mondani a vizsga kitűzött időpontja előtt 8 nappal.

A vizsga szeptember első munkanapjától a tanév vége előtti utolsó munkanapjáig bármikor szervezhető.

A vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat.

Ez alól felmentést csak az igazgató adhat a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit részletesen az iskola Helyi tanterve rögzíti,

Az osztályozó vizsgát megismételni nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak javítóvizsgát kell tennie.

Az osztályozóvizsga díjtalan, és nem nyilvános.

Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét az E-naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba be kell vezetni annak megjegyzésével, hogy a tanuló osztályozó vizsgát tett.

A különbözeti vizsga

Az iskola igazgatója azon tanuló számára írhatja elő, aki

- a tanév közben átvételét kéri egy másik intézményből, és az alacsonyabb évfolyamon tanult vagy hiányzó tantárgyakból, tantárgyrészekből az igazgató által kijelölt időpontban különbözeti vizsgát kell tennie,
- a külföldi tanulmányai után Magyarországon folytatja tanulmányait,
- a nappali rendszerű oktatás szerinti képzésből az esti oktatás munkarendje szerinti képzésbe való átvételét kéri,
- aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott, és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik.

Különbözeti vizsga annak a tanévnek a végéig szervezhető, amelyben a tanuló felvétele megtörtént.

A különbözeti vizsga díjtalan és nem nyilvános.

A külföldi bizonyítvány alapján különbözeti vizsgát tett tanulónak új bizonyítványt kell kiállítani, és a jegyzet rovatba be kell jegyezni a különbözeti vizsga eredményét.

A javítóvizsga

Az a tanuló, akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít, az iskola Munkarendjében meghatározott időpontban javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsgát tehet a vizsgáló, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- c) aki az osztályozó-, különbözeti vagy pótló vizsgán elégtelenre értékelték.

A javítóvizsgán számon kért ismeretek az adott tantárgyból a helyi tantervi követelmények teljes anyagát felölelik. A tantárgyi követelményeket a szaktanár jelöli ki.

Július 1-től minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskolatitkárnál, az igazgatói irodában meg lehet tekinteni, másolatot lehet róla készíteni.

Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 30. között – szervezhető, pontos időpontját az intézmény vezetője a tanévzárón közli.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

A tanulmányok alatti pótló vizsgán vehet részt az a tanuló, aki neki fel nem róható ok miatt nem tudott osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgát tenni.

Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a tanuló joga, hogy kérelmére **független vizsgabizottság előtt** adjon számot tudásáról, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Csongrád Megyei Kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A javítóvizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon, a faliújságon, valamint az intézmény honlapján tesz közzé.
- Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsga időpontjáról és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal írásbeli értesítést kap.
- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban mentesül a tanórák látogatása, valamint a tantárgy értékelése és minősítése alól.
- Kivételt képez az emelt szintű angol nyelvi képzésen résztvevő tanuló, aki a 9-11. évfolyamon nem mentesülhet az óralátogatás alól.
- Az eljárás módja az, hogy a nagykorú tanuló (kiskorú esetében a törvényes képviselő) írásbeli kérelmet nyújt be az iskola igazgatójának, melyhez mellékként csatolja az érettségi törzslapkivonat másolatát és azt az igazgató elbírálja. Az igazgató írásbeli határozatot hoz, melyet megkap a tanuló és az osztályfőnök is. Az osztályfőnök rögzíti az elektronikus naplóban és az intézmény tanügyi dokumentumaiban (törzslap, bizonyítvány) is.

Vizsgaforma, vizsgarészek

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Bibliaismeret	X	X	
Biológia – egészségtan	X	X	
Ének-zene	X	X	
Állampolgári ismeretek	X	X	
Fizika	X	X	
Földrajz	X	X	
Idegen nyelv (angol / német)	X	X	
Digitális kultúra		X	X
Irodalom	X	X	
Kémia	X		
Komplex természettudomány	X		
Magyar nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Mozgóképkultúra- és médiaismeret	X	X	
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	X	X	

Szakmai elméleti tárgyak	X	X	
Természettudomány	X	X	
Testnevelés és sport		X	X
Történelem	X	X	
Vizuális kultúra	X	X	

Az írásbeli vizsgák rendje

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- Az írásbeli feladatlapot és a jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola bélyegzőjével el kell látni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközökről a tanulók maguk gondoskodnak
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül a felügyelőtanárok aláírásával.
- Az írásbeli dolgozatot/feladatlapot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli, és aláírásával látja el.

A szóbeli vizsgák rendje

- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból az igazgató által kijelölt, legalább 3 tagú, vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította, de mindenképpen jogosult legyen az adott tantárgy tanítására.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A szóbeli vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül legalább még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak a szóbeli vizsgán kihúzott tétel kidolgozására legalább 30 percet kell biztosítani, kivéve a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével.
- A jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola bélyegzőjével el kell látni.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő, valamint maximum 15 perc a felelet időtartama.
- A póttételből vizsgázó osztályzatát, a feleletre adott pontszám megfelelésével kell kialakítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja
- A jegyzőkönyv vezetéseért és hitelességeért a vizsgabizottság elnöke felel.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.
- A vizsga eredményét a törzslapba, az E-naplóba és a tanuló bizonyítványába a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv, matematika és digitális kultúra vizsgatantárgyak kivételével – a teljes vizsgára kapható pontszám 60%-ával egyezik meg, a szóbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv, matematika és digitális kultúra vizsgatantárgyak kivételével – a teljes vizsgára kapható pontszám 40%-ával egyezik meg.

Idegen nyelv, matematika és digitális kultúra esetében az írásbeli/gyakorlati vizsga és a szóbeli vizsga maximális pontszámának aránya az összes pontszámhoz képest 80% és 20%.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat az érettségien érvényes százalékok szerint a következőként határozandó meg:

- 1–24% – elégtelen
- 25–39% – elégséges
- 40–59% – közepes
- 60–79% – jó
- 80–100% – jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni. Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában és helyi tanterveiben található követelményrendszerével.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

Magyar nyelv és irodalom

Irodalom

Írásbeli vizsga: írásbeli feladatlap 60 percben vagy szövegalkotási feladat 90 percben: adott szempontú műelemzés vagy összehasonlító elemzés írása. Értékelés a tanár által készített értékelőlap, illetve az érettségi szempontok és útmutatók szerint.

Szóbeli vizsga: az adott félév vagy évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon, legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A szaktanárnak legalább 10 tételből álló tételsort kell összeállítania. Az írásbeli tételek az adott tanév éves tantárgyi helyi tantervi követelményeire épülő ismeretekre kérdeznek rá.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Magyar nyelv

Írásbeli vizsgaforma: nyelvtani feladatlap, vagy szövegértési és/vagy gyakorlati szövegalkotás (érvelés, gyakorlati szövegműfaj) megoldását jelenti. Az írásbeli időtartama: 60 perc.

Szóbeli vizsgaforma: az adott félév vagy évfolyam tananyagát kéri számon, legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A szaktanárnak legalább 10 tételből álló tételsort kell összeállítania, amely tartalmazza az elmélet számonkérését, ugyanakkor ahhoz kapcsolódó feladatmegoldást is.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A vizsga tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és egy röviden kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

A szóbeli vizsgán legalább 10 tételből kell húznia a tanulónak.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Idegen nyelvek

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő félév vagy tanév vagy tanévek tananyagát, legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti az érettségi vizsga olvasott szöveg értése és nyelvhelyesség feladattípusai szerint, a hangsúlyt a nyelvhelyességi feladatokra helyezve. A tanuló nem használhat segédeszközt (szótár).

A szóbeli vizsga az alábbi részekből áll:

- kötetlen beszélgetés meghatározott témában
- önálló témakifejtés vizuális segédanyag (kép) és irányító kérdések segítségével

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Matematika

A matematika vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsga egy 60 perces feladatlap megoldásából áll. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább három (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább egy feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

A matematika szóbeli vizsgán legalább 10 tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétel tartalmazzon legalább két egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számonkérő kérdést (definíció, illetve tétel kimondását, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladatot) valamint legalább két feladatot.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Fizika

A vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül egy feladat könnyebb (rutinfeladatok), két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

A fizika szóbeli vizsgán legalább 10 tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll, mindkét része egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak és az azzal kapcsolatos kísérleteknek az bemutatását, a témakörrel kapcsolatos összefüggések, tételek ismertetését tartalmazza.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Biológia

A vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés
- rövid válaszos feladatok
- feleletválasztós (teszt) feladatok.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek megfelelően összeállított legalább 10 tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Kémia

A kémia vizsga egy 60 perces írásbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés
- rövid válaszos feladatok
- feleletválasztós (teszt) feladatok.

Értékelés: Az értékelés pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Földrajz

A földrajz vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti (általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén). A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző,
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó,
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos feladatok.

A szóbeli vizsgán legalább 10 tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom- és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Testnevelés

A vizsga formája: írásbeli és gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés gyakorlatból teljes mértékben az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül, tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A tanulók – az úszás és a küzdősportok kivételével – a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati vizsga sportágankénti bemutatásának teljes hossza 120 perc.

A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

Az írásbeli vizsga teszt jellegű, időtartama 60 perc. A kérdések legfontosabb fejezetei: olimpia történet, gimnasztika, torna, atlétika, labdajáték, úszás, küzdősport, természetben üzhető sportágak szerepelhetnek. A tesztben az adott sportág technikai elemeit, sportág taktikáját, sportág szabályait, történetét érinthetik a kérdések.

Ének–zene

Az ének-zene vizsga két vizsgarészből áll össze; 60 perces írásbeli, és 15 perces szóbeli és gyakorlati részekből. A vizsga ének-zene tantárgyból teljes mértékben az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül, tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.

Az írásbeli feladatnál teszt kitöltése az adott félév/tanév zeneelméleti és zenetörténeti érettségi tananyagban szereplő követelményére építve. Négysoros magyar népdal betű, vagy számkottáját kell átírni a menzurális hangjegyírás szabályainak megfelelően ötvonalas kottarendszerbe. A feladat elvégzéséhez csak ceruza használható! Időtartama 60 perc.

A szóbeli vizsgán legalább 10 tételből kell egyet húznia a vizsgázónak, melyekből adott félév dalanyagából állítandó össze. Feladat a dalok stílusos éneklése, népdalok elemzése, és a műdalokhoz kapcsolódó zenetörténeti vagy zeneelméleti kérdésre megfelelő válaszok megadása. Felelési idő maximum 15 perc.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Digitális kultúra

A digitális kultúra vizsga gyakorlati és szóbeli részekből áll. A digitális kultúra gyakorlati vizsga egy feladatlapon szereplő feladatok gyakorlati megoldásából áll. Időtartama 60 perc. A *gyakorlati feladatlapon* tartalmi jellemzői az alábbiak: Legalább két, feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép, vonalzó.

A szóbeli vizsga időtartama max. 15 perc. A feladatok összetétele a szóbeli vizsgán: a gyakorlati vizsgán nem szamon kérhető témaköröket érintő legalább 10 tétel közül kell választania, húznia egyet a vizsgázónak. A tételek témakörei megfelelnek a helyi tantervben leírt követelményeknek és ott megadott témaköröknek.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

Vizuális kultúra

Az *írásbeli vizsga* öt feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb művészettörténeti ismeretét, legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül négy feladat a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, egy feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotásának elemző bemutatását kéri számon. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

A vizuális kultúra *gyakorlati vizsgán* hat tételből kell egyet húznia a vizsgázónak. A tétellapon egy rekonstrukciós feladat szerkesztését vagy egy egyszerű tanulmányrajz elkészítését kéri látvány alapján. A *gyakorlati vizsga részét képezi egy minimum öt darabból álló portfólió benyújtása a tanuló éves (féléves) munkáiból.* A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit, körző, egy derékszögű és egy bármilyen vonalzó.

Értékelés: Az értékelés az írásbelin és szóbelin is pontszámmal történik. Az osztályzatot az érettségien érvényes százalékok szerint állapítjuk meg.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményei

Osztályozó vizsgák témakörei

Magyar nyelv és irodalom

9-12. évfolyam:

Magyar nyelv

9. évfolyam:

- A kommunikáció fogalma, tényezői, funkciói, típusai és jellemzőik
- Hangok és hangtörvények
- A morfémák rendszere és a szóalkotási módok jellemzői
- A szófajok rendszere
- Egyszerű és összetett mondatok tipológiája és elemzése (a mondatrészek rendszere)
- Jelentéstan: a szavak jelentéstani tipológiája
- Helyesírási alapismeretek

10. évfolyam:

- A szöveg fogalma és szerkezettípusai
- A szövegértelem megteremtésének tényezői
- A szövegtípusok osztályozása és jellemzőik
- A szövegstílus megteremtésének eszközei
- Gyakorlati szövegalkotás: önéletrajz, motivációs levél

11. évfolyam:

- A retorika fogalma, funkciói és tudománya
- A retorikus beszéd: az érvelés, a meggyőzés és a cáfolat eszközei, tipológiája
- Gyakorlati szövegalkotás: kérvény, panaszlevél, érvelő fogalmazás, vitaindító, esszé
- Az anyanyelvi rétegek tipológiája és jellemzői
- A nyelvpolitika és a nyelvművelés fogalmi alapjai
- Egynyelvű szótárhasználat

12. évfolyam:

- A nyelv és az ember viszonya
- A magyar nyelv történeti változásai
- A magyar nyelvrokonság kérdései
- Pragmatikai ismeretek és alapfogalmak: megnyilatkozás, beszédaktus, együttműködési elvek
- Szövegértési ismeretek, stratégiák
- Szövegalkotási eljárások

Irodalom

9. évfolyam:

- A műnemek és műfajok tipológiájának alapjai, intertextualitás
- Mitológia: antik mitológia (és ősi magyar hitvilág)
- Antik görög eposzok: Homérosz eposzai
- Antik görög dráma: Szophoklész Antigoné
- Az antik római irodalom: Horatius, Vergilius, Ovidius költészete
- A Biblia szerkezete és története
- A középkori irodalmi kultúra jellemzői
- Középkori himnusz-költészet és lovagi irodalom európai és magyar hagyományai (Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom)
- Középkori világi irodalom: Dante: Isteni színjáték; Villon költészete
- A reneszánsz és a humanizmus jellemzői
- Az európai reneszánsz: Petrarca költészete és Boccaccio novellisztikája
- A magyarországi reneszánsz: Janus Pannonius költészete és Mátyás király humanista udvara
- A 16. századi irodalmi élet és új műfajok kialakulása Magyarországon (reformáció és irodalom)
- Balassi Bálint vitézi, szerelmi és istenes költészete
- A reneszánsz színház: William Shakespeare: Romeó és Júlia
- Stílusirányzatok és jellemzőik: középkor, reneszánsz

10. évfolyam:

- A magyarországi barokk irodalom: Zrínyi Miklós, Pázmány Péter és Mikes Kelemen munkássága
- A felvilágosodás eszmerendszere és világirodalma: Jonathan Swift, Voltaire, Rousseau, Goethe
- A klasszicista dráma: Molière: Tartuffe
- A felvilágosodás kori irodalmi élet Magyarországon: Bessenyei György, Batsányi János, Kazinczy Ferenc munkássága.
- Csokonai Vitéz Mihály szerelmi és filozófiai lírája
- Berzsenyi Dániel óda- és elégiaköltészete
- A német-, az angol- a francia, és az orosz romantika főbb alakjai (E.T.A. Hoffmann, Byron, Shelley, Keats, Victor Hugo, Stendhal, Puskin)
- A reformkori magyar irodalom és színjátszás kibontakozása. Katona József: Bánk bán
- Kölcsey Ferenc és Vörösmarty Mihály költészete
- Petőfi Sándor családi-, táj-, szerelmi- és hazafias lírája
- A romantikától a realizmus felé: Jókai Mór: Az arany ember
- Stílusirányzatok és jellemzőik: barokk, klasszicizmus, rokokó, szentimentalizmus, romantika, realizmus

11. évfolyam:

- Arany János lírája és balladaköltészete
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- Az orosz realizmus: Gogol, Tolsztoj, Dosztojevszkij
- Klasszikus modernség Európában: Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Arthur Rimbaud. Rainer Maria Rilke, Walt Whitman
- Az európai dráma: Ibsen és Csehov egy-egy alkotása
- Mikszáth Kálmán novella- és regényköltészete (Beszterce osrtoma)
- A Nyugat folyóirat története és a magyarországi irodalmi élet a 20. század első felében
- Ady Endre szerelmi-, istenes-, ugar-, magyarság-, hiányérzet- és halálversei
- Móricz Zsigmond novella- és regényköltészete
- Krúdy Gyula novellaköltészete
- Juhász Gyula és Tóth Árpád költészete
- Kosztolányi Dezső novella- és regényköltészete (Édes Anna)
- Babits Mihály filozófiai-, erkölcsi-, prófétai- és halálversei
- A magyarországi avantgárd: Kassák Lajos költészete
- Stílusirányzatok és jellemzőik: klasszikus modernség, impresszionizmus, szecesszió, szimbolizmus, naturalizmus, futurizmus, avantgárd, expresszionizmus, kubizmus, futurizmus, dadaizmus, szürrealizmus

12. évfolyam:

- Az európai modern irodalom: Thomas Mann, Franz Kafka, Albert Camus és Bertolt Brecht egy-egy alkotása
- A 20. századi magyarországi irodalmi élet
- József Attila gondolati-, közéleti- és szerelmi költészete
- Radnóti Miklós költészete
- Szabó Lőrinc költészete
- Weöres Sándor költészetének tematikus és formai változatossága
- Pilinszky János világlátása, jellegzetes motívumai költészetében
- Márai Sándor esszéi és lírája
- Társadalmi együttérzés Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Füst Milán műveiben
- Határon túli modern irodalom: Dsida Jenő, Áprily Lajos, Sütő András
- Kortárs magyar irodalom: Tóth Krisztina novellaköltészete
- Stílusirányzatok és jellemzőik: újrealizmus, újtárgyiasság, újnépesség, újklasszicizmus

Matematika osztályozó vizsga

9. évfolyam

1. Halmazok, kombinatorika

Halmazok, részhalmazok, halmazműveletek, halmazok elemszáma, nevezetes ponthalmazok.
Kombinatorikai alkalmazások

2. Algebra

Hatványozás és azonosságai, algebrai kifejezések átalakítása, arányosság, százalékszámítás

Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

3. Függvények

A függvény fogalma. A lineáris-, az abszolútérték-, a másodfokú- és a racionális törtfüggvény ábrázolása, jellemzése. Függvénytranszformációk
Egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása

4. Geometria

Geometriai alapismeretek, háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
Egybevágósági geometriai transzformációk. Vektorok

5. Statisztika

Adatok és ábrázolásuk, középértékek. Esély, valószínűség

10. évfolyam

1. Halmazok, kombinatorika

A skatulya elv. Sorbarendezés, kiválasztás

2. Algebra

Az irracionális számok. Számok n-edik gyöke, a négyzetgyök fogalma és azonosságai
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek. Négyzetgyökös egyenletek

3. Függvények

A négyzetgyök- és az inverz függvény. Szögfüggvények ábrázolása, jellemzése

4. Geometria

Hasonlóság. Tétel a derékszögű háromszögben
Vektorok a koordinátasíkon
Hegyesszögek, forgásszögek szögfüggvényei

5. Valószínűség-számítás

Műveletek eseményekkel. Esemény valószínűsége

11. évfolyam

1. Kombinatorika, gráfok

Sorbarendezés, kiválasztás. A binomiális együttható
A gráfmodell és alkalmazása

2. Algebra

Hatvány, gyök, logaritmus
Exponenciális- és logaritmikus egyenletek
Trigonometrikus egyenletek

3. Függvények

Az exponenciális- és logaritmus függvény
Trigonometrikus függvények ábrázolása, jellemzése
Egyenletek grafikus megoldása

4. Geometria

Skalárszorítás. A szinusz- és koszinusztétel
Koordináta geometria (osztópontok, távolság, egyenes, kör)

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Binomiális eloszlás. Statisztikai mintavétel

12. évfolyam

1. Matematikai logika

Logikai műveletek, logikai érték, bizonyítás

2. Függvények

A számtani és a mértani sorozat. Kamatos kamat

3. Geometria

Hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása

4. Statisztika

Reprezentatív minta. Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése

5. A rendszerező összefoglalás témakörei, feladatai

Történelem osztályozó vizsga

9. évfolyam ókorban

1. Civilizáció és államszervezet az A Közel-Kelet civilizációi.

- A görög civilizáció
- Az athéni demokrácia
- A római civilizáció
- A római köztársaság

2. Vallások az ókorban

- Politeizmus és monoteizmus
- A kereszténység kezdete

3. Hódító birodalmak

- Egy eurázsiai birodalom: a hunok
- Az Arab Birodalom és az iszlám

4. A középkori Európa

- A parasztság világa
- Az egyházi rend
- A nemesi rend
- A polgárok világa

5. A magyar nép eredete és az Árpád-kor

- Magyar őstörténet és honfoglalás
- Az államalapítás
- A magyar állam megszilárdulása az Árpád-korban

6. A középkori Magyar Királyság fénykora

- Az Anjouk
- A török fenyegetés árnyékában
- Hunyadi Mátyás
- A magyar középkor kulturális hagyatéka

10. évfolyam

1. A kora újkor

- A földrajzi felfedezések
- A korai kapitalizmus
- Reformáció Európában és Magyarországon
- „Hitviták tüzeiben”

2. A török hódoltság kora Magyarország

- Az ország három részre szakadása
- A két magyar állam
- A török kiűzése és a török kor mérlege

3. A felvilágosodás kora

- A felvilágosodás
- A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
- A francia forradalom és hatása

4. Magyarország a 18. században

- A Rákóczi-szabadságharc
- Magyarország újraneépülése és újraneépítése
- A felvilágosult abszolútizmus reformjai

5. Az új eszmék és az iparosodás kora

- Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus
- Az ipari forradalom hullámai

6. A reformkor

- A politikai élet szinterei
- A reformkor fő kérdései

7. A forradalom és a szabadságharc

- A forradalom céljai és eredményei
- A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői

11. évfolyam

1. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

- A szocializmus és a munkásmozgalom
- A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)

2. A dualizmus kora

- A kiegyezés és a dualizmus rendszere
- A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete
- Az ipari forradalom Magyarországon
- Társadalom és életmód a dualizmus korában

3. A nagy háború

- Az első világháború előzményei
- Az első világháború
- Az első világháború jellemzői és hatása
- Magyarország a világháborúban

4. Az átalakulás évei

- Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása
- Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése
- A tanácsköztársaság és az ellenforradalom
- A Párizs környéki békék
- A trianoni békediktátum

5. A két világháború között

- A kommunista Szovjetunió
- A Nyugat és a gazdasági világválság
- A nemzetiszocialista Németország

6. A Horthy-korszak

- Talpra állás Trianon után
- A 1930-as évek Magyarországa

7. A második világháború

- A tengelyhatalmak sikerei
- A szövetségesek győzelme
- Magyarország a második világháborúban: mozgástér és kényszerpálya
- A holokauszt
- A második világháború jellemzői
- Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra

8. A két világrendszer szembenállása

- A kétpólusú világ kialakulása
- A hidegháború
- A gyarmatok felszabadulása

12. évfolyam

1. Háborútól forradalomig

- Az átmenet évei Magyarországon
- A szovjetizálás Magyarországon
- A Rákosi-diktatúra

2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

- A forradalom
- A nemzet szabadságharca

3. A kádári diktatúra

- A pártállami diktatúra és működése
- Gazdaság, társadalom, életmód

4. A kétpólusú világ és felbomlása

- A Nyugat a 20. század második felében
- A szocializmus válsága és megrendülése
- A kétpólusú világ megszűnése

5. A rendszerváltás folyamata

- A Kádár-rendszer végnapjai
- A rendszerváltás
- A piacgazdaság kiépülése

6. A világ a 21. században

- Az átalakuló világ
- A globális világ

7. Magyarország a 21. században

- A demokrácia működése Magyarországon
- A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői
- Magyarország és az Európai Unió

8. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

- A határon túli magyarok
- A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság

Angol nyelv osztályozó vizsga

9. évfolyam

- Present Simple (jelenidejűség)
- Birtokás kifejezése (Possessive adjectives, genitive 's)
- Térbeli viszonyok (Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs)
- Névmások (nominative and accusative of personal pronouns, demonstrative pronouns, indefinite pronouns)
- modalitás (can, could)
- Present Progressive (Jelenidejűség)
- Going to / Will (jövőidejűség)
- Past Simple (múltidejűség)

- Birtokás kifejezése (Possessive pronouns)
- Időbeli viszonyok (How often? When? What time? How long?)
- Mennyiségi viszonyok (Singulars, plurals, cardinal numbers, ordinal numbers, countable nouns, uncountable nouns)
- Minőségi viszonyok, hasonlítás (comparative and superlative of adjectives, than, as...as)
- Present Perfect Simple (jelenidejűség)

10. évfolyam

- 9. évfolyam anyaga
- Present Perfect Progressive (jelenidejűség)
- Past Perfect Simple (múltidejűség)
- Used to (múltidejűség)
- Időbeli viszonyok (Time clauses, after, before, when, as soon as, while, until, already, just)
- Modalitás (be able to, may, should, shouldn't, have to, had to, must, mustn't, need, may, might)
- Feltételeesség (Conditionals, type 1 and 2, wishes,)
- Szenvendő szerkezet (passive voice)

11. évfolyam

- 10 évfolyam anyaga
- Reported speech, reported questions (reported sentences with past reporting verb)
- Question tags
- Defining and non-defining relative clauses
- Feltételeesség (Conditional type 3)
- modals of probability, present and past (might be, might have been, etc.)
- phrasal verbs

12. évfolyam

- 11. évfolyam anyaga
- témakörök a középszintű érettségéhez

1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
	Családi élet, családi kapcsolatok
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
	Személyes tervek
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése
	Baráti kör
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
	Női és férfi szerepek
	Ünnepek, családi ünnepek
	Öltözködés, divat

	Vásárlás, szolgáltatások (posta)
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása
	Növények és állatok a környezetünkben
	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
	Időjárás
4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód	Napirend, időbeosztás
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
	Étkezési szokások a családban
	Ételek, kedvenc ételek
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset
	Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet

	Kulturális események
8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
	Nyarlás itthon, illetve külföldön
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás
	A pénz szerepe a mindennapokban
	Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

Német nyelv osztályozó vizsga

9. évfolyam

Nyelvi eszközök:

- a kijelentő és a kérdő mondat szórendje
- állítás és tagadás (ja/nein)
- személyes névmások alany- tárgy- és részes esetben
- gyenge ragozású igék
- a möchte-alak
- aus, in előljárósók
- kiegészítendő kérdések
- a tőhangváltós igék ragozása
- a man általános alany
- országok neve
- a Wo? és Woher? kérdősók
- a sein ige ragozása
- a birtokos névmás alany-, tárgy- és részes esetben
- számok
- sorszámnevek
- tagadás a nicht-tel és a kein-nal
- tagadás a nichts szóval
- időhatározók
- az óra (idő)
- főnevek többes száma
- összetett főnevek
- a gefallen ige
- a Wie geht es ...? Szerkezet
- a határozott névelő alany-, tárgy-, részes és birtokos esetben
- a határozatlan névelő alany-, tárgy-, részes és birtokos esetben

- helyhatározó elöljárószók tárgy- és részes esettel
- es gibt + Akkusativ fordulat
- wissen ige
- über, durch elöljárószavak
- zu, mit elöljárószók
- felszólító mód
- zu + főnévi igenév szerkezet
- visszaható igék
- können, mögen igék
- helyhatározás
- elváló igekötős igék

Témakörök:

- Bemutatkozás, 3. személy bemutatása
- Család
- Iskola
- Otthon
- Étkezés
- Útbaigazítás
- Üzletek, szolgáltatás, bevásárlás
- Napirend
- Barátok

Készségek:

- Olvasott szöveg értése
- Hallott szöveg értése
- Nyelvhelyesség
- Beszéd

10. évfolyam

Nyelvi eszközök:

- módbeli segédigék
- alárendelt mondatok (weil, wenn, dass)
- Perfekt múlt idő
- sorszámok
- dátumok írása
- zu + főnévi igenév
- seit kötőszó
- tárgy- és részes esetet vonzó helyhatározói elöljárószavak
- középfokú és felsőfokú melléknevek
- összehasonlító mondatok
- ellentétek
- melléknévragozás alany-, tárgy-, birtokos és részes esetben
- szakmák, emberi tulajdonságok
- damit kötőszóval képzett célhatározói mondatok

- um...zu szerkezet
- birtokos esettel járó elöljárószavak
- a főnév birtokos esete

Témakörök:

- Egészséges életmód, betegségek
- Utazás, jegyvásárlás
- Nyaralás
- Személyleírás
- Foglalkozások

Készségek:

- Olvasott szöveg értése
- Hallott szöveg értése
- Nyelvhelyesség
- Beszéd

11. évfolyam

Nyelvi eszközök:

- Präteritum múlt idő
- während kötőszóval képzett mondatok
- als és wenn kötőszavakkal képzett mondatok
- időhatározói mondatok
- Futur I. jövőidő
- közvetett kérdések
- megengedő mondatok obwohl és trotzdem kötőszavakkal
- feltételes mód: würde-alak
- feltételes mód: Konjunktiv II alakok
- feltételes mód: a módbeli segédigék alakjai
- vonatkozó mellékmondatok
- múlt idő: Plusquamperfekt
- feltételes mód múlt időben
- feltételes mód múlt időben, módbeli segédigék használatával
- igék vonzatai
- szenvedő szerkezet
- mondatképzés: átalakítás passzív szerkezetté
- folyamatos és befejezett melléknévi igenév
- bővített melléknévi igeneves jelzői szerkezet

Témakörök:

- Jövőbeli tervek
- Példaképek
- Partnerkapcsolatok
- Ünnepnepok

Készségek:

- Olvasott szöveg értése
- Hallott szöveg értése
- Nyelvhelyesség
- Beszéd

12. évfolyam

Nyelvi eszközök:

- bővített melléknévi igeneves jelzői szerkezet
- einer / eine / eines
- Konjunktiv I
- függő beszéd
- módhatározói mellékmondat: indem kötőszó
- főnevek és melléknevek vonzatai
- az állapotot kifejező szenvedő szerkezet
- műveltető szerkezet

Témakörök:

- Lakóhely
- Nyelvtanulás
- Környezetvédelem
- Szabadidő, sport
- Szolgáltatások

Készségek:

- Olvasott szöveg értése
- Hallott szöveg értése
- Nyelvhelyesség
- Levélírás
- Beszéd

Kémia osztályozó vizsga

1. évfolyam

1. Az atom felépítése
2. Az elsőrendű kötések
3. Anyagi halmazok, halmazállapotok
4. Az oldatok
5. Proton átmenettel járó reakciók
6. Elektronátmenettel járó reakciók
7. Az alkánok
8. Az alkének és az alkinek
9. Az alkoholok
10. Az oxovegyületek
11. A karbonsavak
12. A műanyagok

2. évfolyam

1. A szén egyszerű szerves vegyületei
2. Az életműködések kémiai alapjai
3. Elemek és szervesetlen vegyületeik
4. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
5. Környezeti kémia és környezetvédelem

Fizika osztályozó vizsga

9. évfolyam (NAT 2020)

1. Egyenes vonalú egyenletes mozgás
2. Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás, szabadesés
3. Newton törvényei. Lendület, a lendületmegmaradás törvénye. Erőfajták
4. Az egyensúly vizsgálata. Merev testek egyensúlya
5. Munka, teljesítmény, energia. Egyszerű gépek
6. Szilárd testek, folyadékok hőtágulása
7. A gázok állapotváltozásai. Az ideális gáz állapotegyenlete
8. A gázok belső energiája. A hőtan főtételei
9. Halmazállapot-változások
10. Folyadékok, gázok mechanikája. Felhajtóerő

10. évfolyam (NAT 2020)

1. Az elektromos mező jellemzése. Coulomb törvénye
2. Vezetők az elektrosztatikus térben
3. Az elektromos áramerősség, ellenállás. Ohm törvénye
4. Fogyasztók kapcsolása
5. A mágneses mező jellemzése. Az elektromágneses indukció
6. A váltakozó áram. Elektromos gépek. Az elektromágneses rezgés
7. Periodikus mozgások (körmozgás, rezgőmozgás, mechanikai hullámok)
8. Geometriai optika, hullámoptika
9. Atomfizika. A Bohr-modell
10. Magfizika. Radioaktivitás, maghasadás, magfúzió
11. Csillagászat. A Naprendszer, csillagok és galaxisok. Kozmológia

11. évfolyam (NAT 2012)

1. Rezgőmozgás. A fonálinga
2. Mechanikai hullámok
3. Elektromágneses rezgések és hullámok
4. Geometriai optika
5. Hullámoptika
6. A modern fizika születése
7. Atomfizika. A Bohr-modell
8. Magfizika. Radioaktivitás, maghasadás, magfúzió
9. Csillagászat. A Naprendszer, csillagok és galaxisok.
10. A világegyetem szerkezete és fejlődése. A világűr kutatása

Biológia osztályozó vizsga

9. évfolyam

1. Szerveződési szintek; faj fogalma.
2. Baktériumok felépítése, jellemzése, jelentőségük.
3. Vírusok felépítése, jellemzése.
4. A gombák felépítése és életmódja.
5. A mohák és a harasztok összehasonlítása.
6. Nyitvatermő és zárvatermő növények összehasonlítása.
7. A növények szöveteinek ismertetése.
8. Az állatok szöveteinek ismertetése.
9. Az ízeltlábúak és a gerincesek összehasonlítása.
10. Az élőlények szerves és szervetlen alkotóelemei (nyomelemek, víz, lipidek, fehérjék, szénhidrátok, nukleinsavak).

10. évfolyam

1. A sejt felépítése (az egyes sejtalkotók szerepének ismertetése).
2. Az öröklődés törvényei
3. Molekuláris genetika
4. Az információ-kifejeződés folyamata az élővilágban
5. Az ember szervrendszerei
6. Szaporodási szervrendszer és szexualitás
7. A fejlődéstörténeti modell (a biológiai evolúció)
8. Az ember egyéni és társas viselkedése
9. A gazdálkodás és a fenntarthatóság biológiai vonatkozásai
10. A természetvédelem biológiai és társadalmi alapjai

11. évfolyam (ismétlés)

1. Szerveződési szintek; faj fogalma.
2. Baktériumok felépítése, jellemzése, jelentőségük.
3. Vírusok felépítése, jellemzése.
4. A gombák felépítése és életmódja.
5. A mohák és a harasztok összehasonlítása.
6. Nyitvatermő és zárvatermő növények összehasonlítása.
7. A növények szöveteinek ismertetése.
8. Az állatok szöveteinek ismertetése.
9. Az ízeltlábúak és a gerincesek összehasonlítása.
10. Az élőlények szerves és szervetlen alkotóelemei (nyomelemek, víz, lipidek, fehérjék, szénhidrátok, nukleinsavak).

12. évfolyam (ismétlés)

1. A sejt felépítése (az egyes sejtalkotók szerepének ismertetése).
2. Az öröklődés törvényei
3. Molekuláris genetika
4. Az információ-kifejeződés folyamata az élővilágban
5. Az ember szervrendszerei
6. Szaporodási szervrendszer és szexualitás
7. A fejlődéstörténeti modell (a biológiai evolúció)
8. Az ember egyéni és társas viselkedése
9. A gazdálkodás és a fenntarthatóság biológiai vonatkozásai
10. A természetvédelem biológiai és társadalmi alapjai

Földrajz osztályozó vizsga

9. évfolyam

1. Naprendszerünk és a bolygók bemutatása
2. A Hold mozgásai és fényváltozásai
3. Földünk mozgásai (keringés, forgás) és annak következményei
4. A kőzetburok jellemzése
5. A kőzetlemezek és mozgásuk bemutatása
6. Vulkanizmus és földrengések
7. Kőzetfajták és energiahordozók
8. A légkör anyaga és szerkezete
9. Időjárási elemek, csapadékképződés
10. Ciklon és anticiklon
11. A tengervíz mozgásai
12. A felszíni és felszín alatti vizek csoportosítása

10. évfolyam

1. Éghajlati övezetek tagolódása (a hideg-, mérsékelt- és forró övezet típusai)
2. A talaj jellemzői és típusai
3. Demográfiai folyamatok jellemzése
4. Településtípusok
5. Urbanizáció
6. Globalizáció és pénzügy
7. Transznacionális vállalatok
8. Centrum és periféria területek
9. Foglalkoztatási ágazatok
10. Magyarország gazdasági élete

11. évfolyam (ismétlés)

1. Naprendszerünk és a bolygók bemutatása
2. A Hold mozgásai és fényváltozásai
3. Földünk mozgásai (keringés, forgás) és annak következményei
4. A kőzetburok jellemzése
5. A kőzetlemezek és mozgásuk bemutatása
6. Vulkanizmus és földrengések
7. Kőzetfajták és energiahordozók
8. A légkör anyaga és szerkezete
9. Időjárási elemek, csapadékképződés
10. Ciklon és anticiklon
11. A tengervíz mozgásai
12. A felszíni és felszín alatti vizek csoportosítása

12. évfolyam (ismétlés)

1. Éghajlati övezetek tagolódása (a hideg-, mérsékelt- és forró övezet típusai)
2. A talaj jellemzői és típusai
3. Demográfiai folyamatok jellemzése
4. Településtípusok
5. Urbanizáció
6. Globalizáció és pénzügy
7. Transznacionális vállalatok
8. Centrum és periféria területek
9. Foglalkoztatási ágazatok
10. Magyarország gazdasági élete

Digitális kultúra osztályozó vizsga

9. évfolyam

- **Szövegszerkesztés** (Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása; karakter- és bekezdésformázás; képek beszúrása; hasábok; Körlevél készítése)
- Számítógépes grafika – képfeldolgozás; rastergrafika és vektorgrafika Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján Rastergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata. Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap
- Multimédiás dokumentumok készítése (Powerpointtal; Word-del, kép, hang, video)
- Algoritmizálás, formális **programozási nyelv használata** (Program írása Python nyelven. Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata; Szekvencia, elágazások és ciklusok. Példák típusalgoritmus használatára, Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok. Változók, értékadás. Eljárások.)
- Mobiltechnológiai ismeretek
- Publikálás a világhálón (Weblap készítése. Fogalmak: böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése)
- **Táblázatkezelés** (Adatok táblázatos elrendezése. Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása. Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése Cellahivatkozások használata. Függvények használata. Diagram létrehozása, szerkesztése)
- Az információs társadalom, e-Világ (Fogalmak: adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél)
- Online kommunikáció (Teams; Google-drive...)
- A digitális eszközök használata (Fogalmak: ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés)

10. évfolyam

- Adatok tárolásához szükséges egyszerű **adatbázis kialakítása** (FOGALMAK: adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság)
- Algoritmizálás és adatmodellezés; (mondatszerű leírás, **programozás Python nyelven**)

- Egyszerűbb folyamatok modellezése (egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek)
- Információkeresés, információközlési rendszerek
- Az információs technológián alapuló kommunikációs formák
- Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai
- Az e-szolgáltatások szerepe és használata

Digitális kultúra osztályozó vizsga

11. évfolyam

1. A számítógép fő egységei. Neumann-elvű gépek fő részei.

Bemeneti perifériák Kimeneti perifériák

2. Adathordozó eszközök működési elvei.
3. Az operációs rendszer alapműveletei, alapszolgáltatásai, eszközkezelés.

Mappaműveletek: mappaszerkezet létrehozása, másolás, mozgatás, törlés, átnevezés

4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás, keresés; Állományok típusai.

Az operációs rendszer grafikus felületének magabiztos használata.

5. A hálózati operációs rendszerek funkciói, főbb szolgáltatásai; Vezetékes és vezeték nélküli kapcsolatok. Hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem.
6. Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásának megismertetése. Az informatikai eszközök választásának szempontjai.
7. **A szövegszerkesztés** alapfogalmai. Szövegműveletek végrehajtása. Állomány mentése. Szöveges állomány megnyitása.
8. Szöveg javítása. Karakterformázás. Bekezdésformázás. Szöveg kijelölése, másolása, mozgatása, törlése.
9. Rajzos-szöveges dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása, mentése. Rajzok készítése.
10. Műveletek rajzrészletekkel. Elemi alakzatok rajzolása, módosítása. A vágólap használata. Képszerkesztő programok használata. Műveletek képekkel, képszerkesztés, képvágás.
11. A szövegben elhelyezhető különböző objektumok (kép, szöveg, rajz) tulajdonságainak megismerése, az egyes jellemzők módosítása.
12. Egyszerű szöveget, rajzot és táblázatot is tartalmazó dokumentumok elkészítése. A helyesírás ellenőrzése.
13. Táblázatkészítés szövegszerkesztővel. Táblázat beszúrása szövegbe. A táblázat tulajdonságainak beállítása. Táblázatformázás.
14. Szöveg, kép, hang, animáció elhelyezése a dokumentumban.
15. A prezentáció testreszabása, háttér, áttűnés, animáció beállítása.
16. A blog-használata. Egyéb multimédiás dokumentumok előállítás.
17. Digitális képek alakítása, formázása.
18. Digitális képek jellemzőinek megismerése. Képszerkesztő program használata.
19. Műveletek képekkel, képszerkesztés, képvágás

20. Az algoritmus informatikai fogalmának megismerése. Hétköznapi folyamatok algoritmikus leírása. Folyamatábra készítése, elemek jelentése; Programozással kapcsolatos egyéb fogalmak (programkód, futtatás, fordítás, tesztelés)
21. Tájékozódás a **táblázatkezelő** ablakában, szöveg, dátum, egész, valós bevitele. Képletek használata, függvények alkalmazása. Formázások. Egyszerű feladatok megoldása
22. Az excel összetettebb függvényei, azokban hogy jelenik meg az Utasítás, Elágazás (átlag, min, max, ha, darab-függvények); Feltételek megadása; alkalmazása
23. Ciklus „...hatöbb” és kereső függvények
24. Böngészőprogram kezelése, webcímek beírása, linkhasználat, portálkeresés. Kulcsszavas és tematikus keresés. Kereső operátorok ismerete.
25. Összetett keresések űrlapok segítségével, űrlapkitöltés. Információelemzés a hitelesség szempontjából. Több hasonló tartalmú oldal összehasonlítása. Hírportálok.
26. Dokumentumkészítés nyomtatáshoz és webes publikáláshoz. (A közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok. Nyomtatási beállítások. A webes publikálásra alkalmas fájlformátumok megismerése. Internetes oldalak feltöltése nyilvános tárhelyre. A publikus és nem publikus adatok megkülönböztetése.)
27. A levelezőrendszerek alapvető szolgáltatásainak ismerete és alkalmazása. (Saját e-mail cím létrehozása. Üzenetküldés, fogadás, válasz, levéltovábbítás, mellékletek csatolása.) A mobilkommunikáció eszközei.
A fogyasztókkal élővel való és a fogyasztókkal élők közötti kommunikációt biztosító eszközök megismerése. A virtuális tér közlekedési szabályai.
28. A kommunikációs médiumok és szerepük. Netikett. (A kommunikáció írott és íratlan szabályai.)
29. Az adatokat érintő visszaélések, veszélyek és következmények. A védekezés módszereinek és szempontjainak megismerése. Szerzői jog
30. Információforrások gyűjtése. A felhasznált információforrások feltüntetése a saját dokumentumban. A megbízható információforrások ismerete. Szabadon vagy korlátozottan használható programok.
31. Könyvtári szolgáltatások. Információkeresés. Dokumentumok, kézikönyvek

12. évfolyam

1. Digitalizálás, képek szkennelése, **digitális fotó módosítása, javítása, szerkesztése**
2. Nyomtatás fájlba, pdf-állományok, nyomtató használata
3. Be- és kitömörítés
4. Az adat fogalmának megismerése
5. Az adat értelmezését, vizsgálatát, szemléltetését segítő eszközök megismerése.
6. Az adatok feldolgozását segítő műveletek végzése
7. Adatok értelmezése, csoportosítása, táblázatba rendezése
8. **Táblázatkezelő programok**, Excel használata, Táblázatos dokumentumok
9. Az adatkezelés alapjai. Adattípusok. Táblázatok használata a mindennapi életben.
10. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás elsajátítása

11. Cellahivatkozások, képletek, konstans, relatív és abszolút hivatkozás fogalma
12. Az információ és az adat ábrázolása, értelmezése, grafikus eszközök, módszerek. Adatok megjelenítése, kiemelése, aktuális információ keresése. Az adatok gyűjtése, csoportosítása, értelmezése.
13. Diagram típusok. Diagram készítése
14. Térképhasználati alapismeretek
15. Térképhasználati alapismeretek felhasználása, keresése az interneten.
16. Adott feladat megoldásához tartozó algoritmusok
17. Ismert adatokból az eredmények meghatározása.
18. Adatok bevitele, az adatok alapján az eredmények meghatározása, a végeredmények megjelenítése. Elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése
19. Nyomtatásra és Webes publikálásra szánt dokumentumok tulajdonságai, készítése
20. Internetes portálok, szöveges és képi információforrások használata
21. Információforrások; hitelesség. Megbízható információforrások ismerete.
22. Könyvtártípusok megkülönböztetése. Könyvtári szolgáltatások. A hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése. A könyvtár alapszolgáltatásainak használata. Információkeresés.
23. Forráskiválasztás A megadott problémának megfelelő nyomtatott és elektronikus források irányított kiválasztása. A könyvtárhasználati és informatikai alapokra építő információgyűjtést igénylő feladatok. Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. A forrásmegjelölés etikai vonatkozásainak megértése. Saját és mások gondolatainak elkülönítése. A felhasznált források önálló azonosítása a dokumentumok főbb adatainak (szerző, cím, hely, kiadó, év) megnevezésével

A félkövéren szedett szövegekből gyakorlati feladat várható. A szóbelin a többiből várható kérdés

Vizuális kultúra osztályozó vizsga

9. évfolyam

Témakörök osztályozó vizsgára:

1. Az őskor művészete
2. Az ókori potamikus kultúrák: Jerikó, Mezopotámia
3. Az ókori potamikus kultúrák: Egyiptom
4. Az antik görög művészet
5. Az antik Róma és Pannónia művészete
6. Az ókori díszítőművészet
7. Ókeresztény bizánci és iszlám művészet
8. Népvándorlás művészete, romanika
9. Gótika
10. Reneszánsz kialakulása építészet és szobrászat

10. évfolyam

Témakörök osztályozó vizsgára:

1. Barokk építészet, szobrászat
2. Barokk festészet
3. Rokokó művészete
4. Magyarországi barokk
5. A klasszicizmus művészete
6. A romantika művészete
7. Kritikai realizmus
8. Ki a szabadba és az impresszió
9. A posztimpresszionisták
10. A historizmus és a szecesszió
11. Magyar népművészet – népi kultúra
12. A XX. sz.-i avantgarde főbb irányzatai

11. évfolyam

Témakörök osztályozó vizsgára:

1. Művészeti ágak, képzőművészeti ágak, a grafika műfajai
2. Muráliák művészete
3. Iparművészeti műfajok
4. Műalkotások értelmezése
5. Színszimbolika a feudalizmusban, ikonográfia
6. Magyar koronázási jelvények
7. Biblia-általános ismeretek
8. Mitológia

12. évfolyam

Témakörök osztályozó vizsgára:

1. Magyar avantgardisták
2. Magyar fauvok
3. Kollázs és montázs
4. Szín és forma - design
5. Új médiumok és új jelenségek
6. Filmművészet és filmtörténet, mozgóképkultúra
7. Kosztümtörténet
8. Modern építészet

Irodalomjegyzék:

- Beke László: Műalkotások elemzése
- Tatai Erzsébet: Művészettörténeti ismeretek
- Imreh Zoltánné: Korok és stílusok
- Pécsi Géza – Uzsalyné Pécsi Rita: Kultúrák kulcsai – az ókortól napjainkig
- Hartai László – Muhi Klára: Mozgókép és médiaismeret
- Hartai László: Mozgóképkultúra és médiaismeret

Testnevelés osztályozó vizsga

9. évfolyam elmélet

Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek

- Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása története
- Kiemelkedő események az olimpián
- Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng
- Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok
- Magyar sikersportágak
- Paralimpiai játékok

A harmonikus testi fejlődés

- A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásos cselekvések).
- Serdülőkor jellegzetességei

A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében

- Az egészséges életmód kialakításának alapvető ismeretei
- Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, optimális testsúly, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük
- A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség)

10. évfolyam elmélet

A motoros képességek szerepe a teljesítményben

- A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei
- A pulzus fogalma, típusai, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással
- Az erőfejlesztés szabályai

Gimnasztikai ismeretek

- A bemelegítés szerepe és kritériumai
- A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon
- Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális képességek fejlesztésére
- Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok
- Légzőgyakorlatok

Atlétika

- A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege

11. évfolyam elmélet

Torna

- A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése
- A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.

Zenés-táncos mozgásformák

- A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése (pl. ritmikus sportgimnasztika, aerobik, néptánc stb.)

Küzdősportok, önvédelem

- 2-2 páros és 1-1 csapat küzdőjáték ismertetése
- Egy küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése
- Küzdőjátékok
- Alapvető esések, gurulások, tompítások jellemzése

12. évfolyam elmélet

Úszás

- Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben
- Egy úszásnem ismertetése
- Az úszás higiénijának ismerete

Testnevelési és sportjátékok

- Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése.
- Egy választott sportjáték alapvető szabályainak (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok), valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása.
- Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

- Egy választott, alternatív, szabadidős, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.)
- Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.

Testnevelés

9-12. évfolyam gyakorlat

Gimnasztika és rendgyakorlatok

- 16 ütemű nyújtó, erősítő, ernyesztő-lazító gimnasztikai gyakorlatok minden testrészre kiterjedően
- Variálási szempontok: mozgásütem változtatása, irányváltoztatás, kiinduló helyzet és a kar-lábtartás változtatása.

Atlétika

- Futóiskola, futások feladatokkal
- Rajt technikák
- Kislabdahajítás
- 60 m és 2000 m futás

- Helyből távolugrás

Torna

- Gurulóátfordulások előre-hátra
- Fejállás
- Kézállás
- Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba
- Repülő gurulóátfordulás
- Mérlegállás

Kosárlabda

- A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések
- A mély és magas labdavezetés, labdavezetés ütemtartással
- Egy és kétütemű megállás folyamatos labdavezetésből, leütésből
- Sarkazás, labdavezetés közben történő irányváltoztatások
- Gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve
- Fektetett dobás

Labdarúgás

- Labda nélküli technikai elemek.
- Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak

(lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban

- Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint játékhelyzetekben

Az alkalmassági vizsga szabályai

A rendészet és közszolgálat ágazatú technikumi képzésbe bekerüléshez egészségügyi alkalmassági követelménynek kell megfelelni. Az ehhez szükséges vizsgálatot iskolaorvosunk végzi.

Szóbeli felvételi vizsga

Intézményünkben a nappali rendszerű emelt szintű angol nyelvi képzéshez szóbeli és írásbeli felvételi vizsgát, az általános gimnáziumi képzéshez és a rendészet és közszolgálat ágazatú technikumi képzéshez szóbeli felvételi vizsgát tartunk, amelynek során személyes beszélgetés keretében tájékozódunk a jelentkező és családja motivációs háttéréről, nyitottságáról értékeinkre. A beszélgetés nem szaktárgyi jellegű. Az esti munkarend szerinti évfolyamokba beiratkozás felvételi vizsga nélkül történik.

Szóbeli felvételi vizsga a gimnáziumi emelt szintű angol nyelvi képzésre:

Az általános iskola angol nyelvi tananyagából. Elérhető: max. 25 pont.

Szóbeli témakörök

- Family and friends
- Daily routine
- School, subjects, learning
- Free time and hobbies
- Entertainment (music, television, cinema)
- Reading (favorite books, magazines)
- Holidays and celebration (family celebrations, national holidays in Hungary, Christmas, New Year's Eve)
- Travelling inside Hungary and abroad
- Sports
- The world of technology (smart devices, computers, Internet)

Nyelvtani ismeretek

- Present Simple and Present Continuous
- Past Simple and Past Continuous
- Present Perfect
- Future forms (will, going to)
- Asking questions
- Conditionals (types I. and II.)
- Modal verbs (can, could, should, must, mustn't, have to, would)
- Comparative and superlative adjectives, comparison of adjectives
- Prepositions of place and time
- Possessive forms
- Quantifiers (much, many, little, few, some, any, etc.)
- Imperative
- Basic verb patterns (gerund, infinitive)
- Passive voice (Present Simple, Past Simple, Present Perfect and future with will)

A szóbeli felvételin megszerezhető 25 pont a következőkből áll össze:

- nyelvhelyesség: 7
- szókinés: 7
- kommunikációs cél elérése: 7
- beszédtempó, kiejtés, hanglejtés: 4

10. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje. Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, a szülő tájékoztatása

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről rendszeres és időben történő tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Az iskola a szülőket a tanuló nagykorúvá válásáig köteles tájékoztatni.

A pedagógus kötelessége, hogy a kerettantervben és a pedagógiai-szakmai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, melyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell.

Iskolánk az érdemjegyek beírására vonatkozóan az alábbi határidőket határozza meg a tanuló és/vagy szülő értesítésére:

- a) szóbeli felelet, órai munka, projektfeladat, házi feladat: a felelet vagy értékelés napján,
- b) írásbeli felelet, röpdolgozat, egyéb munka: legkésőbb a megírást követő 5. munkanapig,
- c) témazáró dolgozat: legkésőbb a megírást követő 10. munkanapig.

Az iskola a tanulót félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti, erről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti.

11. A felvétel és a tanuló átvételének szabályai, különleges helyzet szabályozása, a felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának elvei, prioritásai

A felvétel szabályai, a teljesítési kérelmek prioritásai

Az intézménybe jelentkezők felvételének módját az aktuális Felvételi tájékoztatóban tesszük közzé. a nappali gimnáziumi és technikumi képzésre jelentkező tanulóknak szóbeli felvételi vizsgát kell tenniük. Az emelt szintű angol nyelvi képzésre jelentkező tanulóknak írásbeli felvételi vizsgát is meg kell felelniük a követelményeknek.

Az intézményünkbe jelentkező tanulóknak az alábbi feltételeknek kell megfelelniük:

- A nappali rendszerű képzésen az általános iskola 8. évfolyamának elvégzése.
- Az esti munkarend szerinti képzésen: nem tankötelezett jelentkező.
- Általános iskolai nyolc évfolyam, vagy attól függően, hogy a jelentkező hányadik évfolyamra kíván jelentkezni, az azt megelőző 9., 10. vagy 11. középiskolai évfolyam sikeres befejezése.
- A nappali rendszerű gimnáziumi / technikumi képzésre jelentkező tanulók esetében az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

A tanulók kiválasztásának módjai a nappali tagozaton:

- az általános iskolai tanulmányi eredmények,
- a központi írásbeli felvételi vizsga (magyar nyelv és matematika) eredménye,
- szóbeli és írásbeli felvételi vizsga csak az emelt szintű angol nyelvi gimnáziumi képzésen,
- a jobb beiskolázás érdekében a tanulókat szóbeli felvételi vizsgára hívjuk be, amelynek során személyes beszélgetés keretében tájékozódunk a jelentkező és családja motivációs háttéréről, nyitottságáról értékeinkre.

A nappali 9. évfolyamra jelentkezőket az emelt szintű angol nyelvi és az általános gimnáziumi, valamint a technikai osztályokba sorolásakor a felvételi követelmények alapján rangsoroljuk. A rangsorolása során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni azt, aki a központi felvételi vizsgán magasabb pontszámot ért el.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- halmozottan hátrányos helyzetű,
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola székhelyének településén, tehát Szegeden található.

Különleges helyzet: az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.

Az átvétel szabályai, a teljesítési kérelmek prioritásai

Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy más iskolában tanuló diák vagy intézményünk tanulója egy másik osztályba átvételét kérje. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, azonban különbözeti vizsga előírható, ha a tanuló a helyi tantervben meghatározott tantárgyat adott évfolyamon nem tanulta, vagy ha a tanult tananyagban, illetve annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltással, eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Az átvétel feltételei, prioritásai:

- a maximális osztálylétszám figyelembe vétele,
- megfelelő tanulmányi eredmény,
- azonosulás az iskola erkölcsi értékeivel,
- a korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása,
- az igazolt és igazolatlan hiányzás mennyisége,
- írásbeli kérelem.

A tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának elvei, prioritásai

A tanulói csoportok kialakítására idegen nyelvek (angol és német nyelv), a digitális kultúra és a 11-12. gimnáziumi évfolyamokon a fakultációs tantárgyak esetén a helyi tantervben, a technikai osztályokban a szakmai programban meghatározottak szerint kerül sor.

12. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témanapok, témahetek, projektoktatás

Hagyományos tanítási órák

Minden tantárgynak vannak olyan részei, amelyeknél elengedhetetlen a régi, már bevált frontális osztálymunka alkalmazása. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a tanuló 45 percig csak a tábla felé fordulva passzívan a pedagógust hallgatja, hanem kisebb-nagyobb megszakításokkal más pedagógiai módszer is alkalmazásra kerül.

Differenciált tanítási órák

Ezekon a tanórákon jobban előtérbe tudjuk helyezni a tanulók egyéni képességeit, egyénre szabott feladatokkal: lehetőséget adva a felzárkózásra és a tehetséggondozásra. A pedagógusoktól ezen órákra való felkészülés több előkészületet igényel, hiszen szinte minden különböző képességű tanulóknak a neki megfelelő feladatot kell biztosítani az előrehaladáshoz. A differenciálásra kiválóan alkalmasak a különböző csoportmunkák és a kooperatív tanítási órák és foglalkozások is.

Csoportmunka és a kooperatív tanítási órák

A diákok által leginkább kedvelt munkaforma a csoportmunka, mivel a heterogén csoportokban a gyengébb képességű tanuló társai segítségével tanulhat játékosan. A jobb képességű gyerekek élvezettel segítenek társaiknak, betöltve a „kis tanár” szerepét.

A csoportmunka során megtanulják tanulóink egymást elfogadni, együttműködni, együtt dolgozni. Ez a módszer sikerélményt biztosít minden csoporttagnak, hiszen mindenki jó valamiben, és így kiegészítik egymás munkáját. Ebben a munkaformában a pedagógus szerepköre is megváltozik, partnerként támogatja diákjait.

Interaktív tananyagok alkalmazása a tanítási órákon

Iskolánk jól felszerelt interaktív tantermekkel és interaktív tananyagokkal rendelkezik. A diákok nagy érdeklődéssel és élvezettel vesznek részt ezeken az órákon. Szívesen kihasználják a technika lehetőségeit. Ezzel a módszerrel könnyebbé tesszük a tanulási folyamatot, mivel több érzékszervet is bevonunk az ismeretek elsajátításába.

Projektek az iskolában és az iskolán kívül

Hazánkban a hagyományos iskolai oktatás során az egyes tudományoknak egy-egy iskolai tantárgyat feleltetünk meg, s a tanár feladata, hogy „kicsiben”, a tanulók életkori sajátosságaihoz igazítva tanítsa meg a tudomány egyszerűsített elemeit.

A világ azonban nem tantárgyakra bontva működik. Amerikai reformpedagógusok vetették fel, hogy az oktatás során nem egymástól elhatárolt részeket, hanem a világ komplexitását kell megmutatni a gyerekeknek, hisz a világ is összetett jelenségekből áll, s lényegében minden feladat megoldásához mozgósítani kell mindazt, amit az ember tud.

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektheteket, projektnapokat szervezhetnek.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve.

Lényeges eleme a módszernek, hogy eredményeit nyilvánosságra kell hozni: a bírálat és a kritika közösen történik. Mindez bőséges lehetőséget kínál a szociális tanulásra. A feladat megoldásához elengedhetetlen a résztvevők, illetve a kiscsoportok egymás közötti kommunikációja.

Csupa olyan helyzet, ami a tanulóknak rendkívüli lehetőséget ad tehetségük kibontakoztatására, de amely helyzetek merőben szokatlanok a hagyományos tanórai keretekben. A projekt módszerbe kiválóan illeszkedik a kooperatív óra- és foglalkozásvezetés, ahol a tanár mintegy koordinátorként van jelen.

A projekt-módszer lényege nem az ismeretek átadása vagy az, hogy a tanulók ismereteket halmozzanak föl, hanem hogy kifejlessze képességeiket, használható tudást szerezzenek az élet legkülönbözőbb területein. A projektpedagógiában a gyereket nem fejlesztik, hanem fejlődik. Ennek érdekében szükség van a tanuló érdeklődésére, annak folyamatos ébrentartására, végső soron tehát a motivált tanulásra.

A feladat végzése során jórészt önálló munkával, szükség szerint a projektcsoporton belüli belső munkamegosztással, (kiscsoportok szervezésével), a tanórai és a tantárgyi keretektől függetlenül tevékenykednek. A munka során szükséges tudnivalókat maguk kutatják fel, osztják meg egymással meglévő és frissen szerzett tudásukat, és az egyéni képességek és tehetségek figyelembe vételével alakítják az egyes munkafolyamatok elvégzését. A projekt-orientált tanítás tehát integratív jellegű és interdiszciplináris.

A projekt produktuma lehet egy tárgy, egy modell, írásmű, plakát, kiállítás, előadás, játék, rendezvény vagy kirándulás.

Iskolánkban rendszeresen, lehetőség szerint évente ismétlődnek a projektnapok: pl. Amerika-nap. A projekt- és témnapokat /heteket az iskola éves munkatervében határozzuk meg:

- *Magyar Diáksport Napja*
- *Digitalis témahét*
- *Fenntarthatósági témahét* (természeti értékek, a Föld bolygó értékei és sérülékenysége, az élővilág változatosságának megőrzése),
- *Föld napja* (április 22.)
- *Pénz7* (a pénzügyi tudatosság hete, pénzügyi, gazdálkodási és vállalkozói ismeretek érthetően)

13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

A sérültek szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Osztályfőnöki-, biológia-, kémia-, fizika órákon van lehetőség az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoporthoz előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid-mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás

- az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.

BAPTISTA OKTATÁS

SZEGEDI BAPTISTA GIMNÁZIUM ÉS TECHNIKUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

HELYI TANTERV

✉ 6724 Szeged, Rigó utca 24/D

Web: szeged.baptistaoktatas.hu

Helyi tanterv

1. Helyi tantervek tantárgyai és óraszámai

NAPPALI GIMNÁZIUM

A Nemzeti alaptanterv módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm.rendelet szerint – a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv alapján kialakított **helyi tanterv a nappali rendszerű emelt szintű angol nyelvi gimnázium 9-12. évfolyama számára**

Felmenő rendszerben a 2024-2025-ös tanévben a 9-11. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3+1	3+0,5	3+1	3+1
Történelem	2	2+0,5	3	3
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	-	-	2**	-
Kémia	1	2	-	-
Fizika	2	3	-	-
Biológia	3	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Első idegen nyelv* - Angol	3+2	3+2	4	4
Második idegen nyelv* - Német	3	3	3	3
Művészetek - Vizuális kultúra	-	-	1	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Digitális kultúra*	2	1	2	-
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Kötött célú órakeret</i>			4+2	4
<i>Közösségi nevelés (osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Összesen	35	35	33	30
Bibliaismeret	1	1	1	1
Összes óraszám	36	36	34	31

* Csoportbontásban tanítjuk.

** Kötött célú órakeret része.

NAPPALI GIMNÁZIUM

A Nemzeti alaptanterv módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm.rendelet szerint – a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv alapján kialakított **helyi tanterv a nappali rendszerű általános tantervű gimnázium 9-12. évfolyama számára**

Felmenő rendszerben a 2024-2025-ös tanévben a 9-12. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3+1	3 + 0,5	3+1	3+1
Történelem	2	2+0,5	3	3
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	-	-	2**	-
Kémia	1	2	-	-
Fizika	2	3	-	-
Biológia	3	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Első idegen nyelv* - Angol	3+1	3+1	4	4
Második idegen nyelv* - Német	3	3	3	3
Művészetek - Vizuális kultúra	-	-	1	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Digitális kultúra*	2	1	2	-
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Kötött célú órakeret</i>			4+2	4
<i>Közösségi nevelés (osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Összesen	34	34	33	30
Bibliaismeret	1	1	1	1
Összes óraszám	35	35	34	31

* Csoportbontásban tanítjuk.

** Kötött célú órakeret része.

ESTI GIMNÁZIUM

A Nemzeti alaptanterv módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm.rendelet szerint – a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv alapján kialakított **helyi tanterv a felnőttek gimnáziuma esti munkarend szerinti 9-12. évfolyama számára.**

Felmenő rendszerben a 2024-2025-ös tanévben a 9-12. évfolyamon

Évfolyam / Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
	esti	esti	esti	esti
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	2	2	2
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	-	-	2	-
Kémia	1	1	-	-
Fizika	1	1	-	-
Földrajz	1	1	-	1,5*
Biológia	1	1	-	1,5*
Idegen nyelv (angol/német)	2 +1	2 +1	3 +2	3 +2
Művészetek	-	-	0,5	1
Digitális kultúra	1	1	1	1,5*
Bibliaismeret	-	-	-	2*
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Osztályközösség-építés	1	1	1	1
Összesen	17	17	17,5	18,5

*A 12. évfolyamon a választható érettségi tantárgyak közül – biológia, földrajz, digitális kultúra (1,5 óra/hét), bibliaismeret (2 óra/hét) – kötelezően választ a tanuló

NAPPALI TECHNIKUM

9-13. évfolyam

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Ágazat megnevezése: **Rendészet és közszolgálat**

Közszolgálati technikus, Közigazgatási ügyintéző szakmairány

A szakma azonosító száma: **5 0413 18 01**

Képzési és kimeneti követelmények: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>

Programterv: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>

Felmenő rendszerben a 2020-2021. tanévtől a 9-12. évfolyamon

Évfolyam	Gyakorlat-igényesség (%)	9. évf.		10. évf.		11. évf.			12. évf.			13. évf.			9-13. évf óraszám összesen
		Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Ebből szabad sáv	Heti óraszám	Éves óraszám	Ebből szabad sáv	Heti óraszám	Éves óraszám	Ebből szabad sáv	
Magyar nyelv		1	36	2	72	1	36		1	31		0	0		175
Irodalom		3	108	3	108	2,5	90		3	93		0	0		399
Idegen nyelv		4	144	4	144	3	108		3	93		5	155		644
Matematika		5	180	4	144	3	108		4	124		0	0		556
Történelem		3	108	3	108	2,5	90		3	93		0	0		399

Állampolgári ismeretek		0	0	0	0	0	0		1	31		0	0		31
Digitális kultúra		2	72	1	36	0	0		0	0		2	62		170
Testnevelés		4	144	4	144	3	108		3	93		2	62		551
Osztályfőnöki		2	72	1	36	1	36		1	31		1	31		206
Biológia*		0	0	2	72	2	72		0	0		0	0		144
Komplex természet-tudományos tantárgy		3	108	0	0	0	0		0	0		0	0		108
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		0	0	1	36	0	0		0	0		0	0		36
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	0	0	2	72		1	31		0	0		103
<i>Bibliaismeret</i>		1	36	1	36	1	36		1	31		0	0		139
Közismereti óraszám összesen		28	1008	26	936	21	756	0	21	651	0	10	310	0	3661
<i>Munkavállalói ismeretek</i>	<i>0</i>	0,5	18	0	0	0	0		0	0		0	0		18
Közszolgálati alapismeretek	<i>10</i>	2,00	72	1,5	54	0	0		0	0		0	0		126
Kommunikációs gyakorlatok	<i>20</i>	1	36	1	36	0	0		0	0		0	0		72
Kommunikációs ismeretek	<i>20</i>	0	0	1	36	0	0		0	0		0	0		36

Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	20	0	0	2	72	0	0		0	0		0	0		72
Speciális testnevelés és önvédelem	80	3,5	126	3,5	126	0	0		0	0		0	0		252
Ágazati alapképzés összesen		7	252	9	324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	576

Közigazgatási ügyintéző szakmairány

Közigazgatási ismeretek	20	0	0	0	0	0	0		0	0		13	403		403
Jogi ismeretek	0	0	0	0	0	0	0		4	144	1	3	93	1	237
Szakmai kommunikáció	40	0	0	0	0	0	0		0	0		1	31		31
Digitális kommunikáció és gépírás	80	0	0	0	0	6	216	2	2	72	1	2	62		350
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	0	0	0		0	0		2,5	78	0,5	78
Erő és állóképesség fejlesztés	100	0	0	0	0	2	72		2	72		0	0		144
Önvédelem	100	0	0	0	0	4	144		2	72		0	0		216
Lövészet	75	0	0	0	0	2	72		1	36		0,5	15		123
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	0	0	0	0		3	108		0	0		108

Munkavállalói idegen nyelv	0	0,00	0	0,00	0	0	0		0	0		2	62		62
Szakirányú oktatás összesen	0	0	0	0	14	504	2	14	504	2	24	744	1,5	1752	
Összes óraszám (összefüggő nyári gyakorlat nélkül)	35	1260	35	1260	35	1260	2	35	1155	2	34	899	1,5	5989	
Összes szakmai óraszám összefüggő nyári gyakorlat nélkül	7	252	9	324	14	504	2	14	504	2	24	744	1,5	2328	
Összefüggő szakmai gyakorlat						35			35					70	
Összes szakmai óraszám összefüggő nyári gyakorlattal	7	252	9	324		539	2		539	2	24	744	1,5	2398	
Összes óraszám összefüggő nyári gyakorlattal	35	1260	35	1260		1295	2		1190	2	34	1054	1,5	6059	

*= Ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Szabad sáv: Az iskola nem határoz meg új követelményeket, a programtantervhez képest elvárt többletismereteket, hanem az órateremben szereplő szakirányú oktatás tantárgyaihoz rendel többletóraszámokat, amelyek konkrét felhasználásáról tanévenként a szakmai oktatók döntenek az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a döntésnél figyelembe kell venni a csoport, osztály adottságait, előzetes tudását
- az órák felhasználását (a programtantervi kötelező órákkal együtt kezelve) a tanévre érvényes tanmenetben meg kell tervezni

Közszolgálati technikus, Rendészeti technikus szakmairányA szakma azonosító száma: **5 0413 18 01**Képzési és kimeneti követelmények: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>Programtanterv: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>*Felmenő rendszerben a 2020-2021. tanévtől a 9-12. évfolyamon*

Évfolyam	Gyakorlat-igényesség (%)	9. évf.		10. évf.		11. évf.			12. évf.			13. évf.			9-13. évf. óraszám összesen
		Heti óra-szám	Éves óra-szám	Heti óra-szám	Éves óra-szám	Heti óra-szám	Éves óra-szám	Ebből szabad sáv	Heti óra-szám	Éves óra-szám	Ebből szabad sáv	Heti óra-szám	Éves óra-szám	Ebből szabad sáv	
Magyar nyelv		1	36	2	72	1	36		1	31		0	0		175
Irodalom		3	108	3	108	2,5	90		3	93		0	0		399
Idegen nyelv		4	144	4	144	3	108		3	93		5	155		644
Matematika		5	180	4	144	3	108		4	124		0	0		556
Történelem		3	108	3	108	2,5	90		3	93		0	0		399
Állampolgári ismeretek		0	0	0	0	0	0		1	31		0	0		31
Digitális kultúra		2	72	1	36	0	0		0	0		2	62		170
Testnevelés		4	144	4	144	3	108		3	93		2	62		551
Osztályfőnöki		2	72	1	36	1	36		1	31		1	31		206

Biológia*		0	0	2	72	2	72		0	0		0	0		144
Komplex természettudományos tantárgy		3	108	0	0	0	0		0	0		0	0		108
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		0	0	1	36	0	0		0	0		0	0		36
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	0	0	2	72		1	31		0	0		103
<i>Bibliaismeret</i>		1	36	1	36	1	36		1	31		0	0		139
Közismereti óraszám összesen		28	1008	26	936	21	756	0	21	651	0	10	310	0	3661
<i>Munkavállalói ismeretek</i>	0	0,5	18	0	0	0	0		0	0		0	0		18
Közszolgálati alapismeretek	10	2,00	72	1,5	54	0	0		0	0		0	0		126
Kommunikációs gyakorlatok	20	1	36	1	36	0	0		0	0		0	0		72
Kommunikációs ismeretek	20	0	0	1,00	36	0	0		0	0		0	0		36
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	20	0	0	2	72	0	0		0	0		0	0		72
Speciális testnevelés és önvédelem	80	3,5	126	3,5	126	0	0		0	0		0	0		252
Ágazati alapkutatás összesen	7	252	9	324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	576

Rendészeti technikus szakmairány

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	10	0	0	0	0	0	0		0	0		5	155		155
Szolgálati ismeretek	10	0	0	0	0	0	0		0	0		4,5	140		140
Jogi ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	0	0	0		4,5	162	0,5	0	0		162
Közigazgatási ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	0	0	0		0	0		2	62		62
Szakmai kommunikáció	40	0	0	0	0	0	0		0	0		2	62		62
Digitális kommunikáció és gépirás	80	0	0	0	0	5	180	1	1	36		1,5	46		262
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	0	0	0		0	0		2	62		62
Erő és állóképesség fejlesztés	100	0	0	0	0	2	72		2	72		2	62		206
Önvédelem	100	0	0	0	0	4	144		2	72		1	31		247
Lövészet	75	0	0	0	0	3	108		1,5	54		0	0		162
Személy- és vagyonvédelem	10	0	0	0	0	0	0		3	108		1	31		139
Közösségi vagyonvédelem	10	0	0	0	0	0	0		0	0		1	31		31

Munkavállalói idegen nyelv	0	0,00	0	0,00	0	0	0		0	0		2	62		62
Szabad sáv **	0	0	0	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0
Szakirányú oktatás összesen	0	0	0	0	14	504	1		14	504	0,5	24	744	0	1752
Összes óraszám (összefüggő nyári gyakorlat nélkül)	35	1260	35	1260	35	1260	1		35	1155	0,5	34	1054	0	5989
<i>Összes szakmai óraszám összefüggő nyári gyakorlat nélkül</i>	<i>7</i>	<i>252</i>	<i>9</i>	<i>324</i>	<i>14</i>	<i>504</i>	<i>1</i>		<i>14</i>	<i>504</i>	<i>0,5</i>	<i>24</i>	<i>744</i>	<i>0</i>	<i>2328</i>
<i>Összefüggő szakmai gyakorlat</i>						<i>35</i>				<i>35</i>					<i>70</i>
<i>Összes szakmai óraszám összefüggő nyári gyakorlattal</i>	<i>7</i>	<i>252</i>	<i>9</i>	<i>324</i>		<i>539</i>	<i>1</i>			<i>539</i>	<i>0,5</i>	<i>24</i>	<i>744</i>	<i>0</i>	<i>2398</i>
<i>Összes óraszám összefüggő nyári gyakorlattal</i>	<i>35</i>	<i>1260</i>	<i>35</i>	<i>1260</i>		<i>1295</i>	<i>1</i>			<i>1190</i>	<i>0,5</i>	<i>34</i>	<i>1054</i>	<i>0</i>	<i>6059</i>

*= Ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Szabad sáv: Az iskola nem határoz meg új követelményeket, a programtantervhez képest elvárt többletismereteket, hanem az óratervben szereplő szakirányú oktatás tantárgyaihoz rendel többletóraszámokat, amelyek konkrét felhasználásáról tanévenként a szakmai oktatók döntenek az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a döntésnél figyelembe kell venni a csoport, osztály adottságait, előzetes tudását
- az órák felhasználását (a programtantervi kötelező órákkal együtt kezelve) a tanévre érvényes tanmenetben meg kell tervezni

A választott kerettanterv 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet 15. melléklet alapján kialakított

helyi tanterv

**a technikum Szkt. 20. § (3) bekezdése szerinti,
kizárólag érettségi vizsgára felkészítő képzéséhez
a 12-13. évfolyam számára**

Évfolyam / Tantárgyak	12. évfolyam	13. évfolyam
Irodalom	3	4
Magyar nyelv	1	1
Idegen nyelv	4	4
Matematika	6	6
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4
Osztályközösség-építő program	0	0
<i>Szabadon tervezhető</i>	0	0
Összesen	18	19

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása egységes elvek alapján történik. A kiválasztásnál követelményként jelentkezik:

- Az önálló ismeretszerzést segítő, a diákok tanulási metodikájának, az otthoni tanulásra megfelelő legyen.
- Tartalmában, tananyagában feleljen meg az egyes tantárgyak tudományos elvárásainak, az érettségi követelményeknek.
- Kellően motiváló legyen (színes, esztétikus, gazdagon illusztrált, logikus felépítésű).
- Szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzékben.
- Munkaközösségi szinten történő egységesítése révén ne akadályozza az iskola képzési rendszerében előforduló osztályok közötti átjárhatóságot.
- Tekintettel a tanulók gazdasági helyzetére, csak a legnélkülözhetetlenebb segédanyagokat követeljük meg.
- Hosszabb távra alkalmazható legyen - könyvtári, kölcsönözhető állomány kialakítását tegye lehetővé.
- Az iskola tárgyi és személyi feltételeinek megfelelően saját készítésű tanulmányi segédleteket is biztosítunk.
- A nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használják a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.
- A tankönyvhöz rendelkezésre álljon olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel. A tankönyv lehetőséget biztosítson olyan digitális hozzáférésre, amely segítik a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatait csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az ingyenes tankönyvellátás intézményi szabályai

- A 2020/2021-es tanévtől a köznevelés valamennyi nappali rendszerű alap- és középfokú oktatásában résztvevő tanuló térítésmentes tankönyvellátásban részesül.
- Intézményünkben a térítésmentes tankönyvet a tanulók számára könyvtári kölcsönzéssel biztosítjuk.
- Az iskolai könyvtárból kölcsönzött – leltári számmal ellátott - tankönyveket az utolsó tanítási napon a tanulók kötelesek visszaszolgáltatni az iskola könyvtárának.
- A tanuló az általa kölcsönzött tankönyvekért anyagi felelősséggel tartozik. Az elveszett vagy megrongálódott, összefirkált példányokat köteles pótolni egy ugyanolyan, ép állapotú példánnyal.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve pályázatokat és egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

- Az oktatás feladata olyan ismeretek és képességek nyújtása, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezek eredményeit.

- Célja megteremteni az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés lehetőségét.
- A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.
- Hangsúlyt helyezünk arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője legyen. Ily módon törekszünk a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, - különös tekintettel a középszintű érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására.
- Fontosnak tartjuk a reproductív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítását a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.

4. Mindennapos testnevelés

A nappali rendszerű és a nappali munkarend szerinti oktatásban részt vevő tanulóink számára heti 5 testnevelés órát tartunk minden évfolyamon. Heti három testnevelés órán történő részvétel kötelező azoknak a tanítványainknak, akik heti rendszerességgel igazoltan sportolnak az iskolai diáksportkörben vagy valamely iskolán kívüli sportkörben. Egyénileg követjük minden olyan tanítványunk iskolai sportkörben vagy külső szakosztályban történő rendszeres sportolását, amennyiben a rendszeresség megszakad, azonnali hatállyal visszaléptetjük a heti öt órás rendszerbe.

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók számára - a Nemzeti Köznevelési törvény 60. § (9) bekezdés c) pontja szerint – a mindennapos testnevelés nem kötelező, igény esetén részükre sportköri foglalkozást szervezünk.

5. A választható tantárgyak, és választható érettségi vizsgatárgyak, a pedagógusválasztás szabályai

A nappali rendszerű képzéseken az érettségi vizsgára felkészítő kötelezően választható tantárgyak: biológia, földrajz, vizuális kultúra, fizika, kémia, digitális kultúra, ha tantárgyanként minimum 6 fő választja.

Választható érettségi tantárgyak: biológia, földrajz, vizuális kultúra, fizika, kémia, digitális kultúra, bibliaismeret, testnevelés.

Az esti rendszerű képzéseken az érettségi vizsgára felkészítő kötelezően választható tantárgyak: biológia, földrajz, digitális kultúra és bibliaismeret.

Emelt szintű érettségi vizsgára választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv, biológia, földrajz, digitális kultúra.

Ha a tanuló a fenti tantárgyak valamelyikéből a helyi tanterv követelményeit teljesítette, abból a tantárgyból az iskolánkban középszintű érettségi vizsgát tehet, illetve közép- és emelt szinten is érettségi vizsgára jelentkezhet.

A választható tantárgyakat és foglalkozásokat megtartó pedagógusok az éves tantárgyfelosztás alapján kerülnek beosztásra.

Az iskola a gimnáziumban emelt szintű oktatást szervez a tanuló által választott, emelt szintű érettségi vizsgára választható tárgyból.

A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-ában foglaltak szerint az emelt szintű oktatásban érintett tanulócsoportokban idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén legalább heti öt, minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

Az emelt szintű képzés szervezésének technikája: az alapóraszámhoz illesztett + 2 óra biztosításával készítjük fel a tanulókat az emelt szint követelményeire (magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia stb.).

Az érettségi vizsgára való felkészítés és a jelentkezés szabályait az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek legfontosabb elemei a következők:

- A középiskolának a 11-12. évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítani kell, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.
- A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a középiskola a helyi tantervében határozza meg, hogy mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.
- Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.
- Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.
- Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Az érettségi vizsgára jelentkező – függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában – szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető szolgáltatások:

program	feltétel
tanulmányi versenyekre, pályázatra való felkészítés	megfelelő tanulmányi eredmény és magatartás
egyéb versenyekre felkészítés	tehetség, szorgalom
szakkör, önképzőkör	érdeklődés
könyvtár- és számítógép-használat, internet	öntevékenység vagy érdeklődés
speciális tanfolyamok	iskolai vagy csoportszervezés
differenciált képességfejlesztés	szaktanár, osztályfőnök, szülő kérése, javaslata
önköltséges tanfolyamok	igény szerint

6. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból 2024-től Magyar nyelv és irodalom

1. Magyar nyelv

- 1.1 Kommunikáció
- 1.2 A magyar nyelv története
- 1.3 Ember és nyelvhasználat
- 1.4 A nyelvi rendszer
- 1.5 A szöveg
- 1.6 A retorika alapjai
- 1.7 Stílus és jelentés
- 1.8 Digitális kommunikáció

2. Irodalom

Témakörök

1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
5. Művek a kortárs magyar irodalomból
6. Művek a világirodalomból
7. Színház és dráma
8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Értelmezési szintek, megközelítések

- I. Témák, motívumok, toposzok
- II. Műfajok, poétika
- III. Korszakok, stílustörténet
- IV. Irodalomtörténet

Matematika

A szóbeli tételek tartalmi jellemzői:

A tétel tartalmazzon három egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számon kérő kérdést (definíció, tétel kimondása, *tétel bizonyítása*, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladat), valamint 3 feladatot.

A szóbeli érettségi elméleti anyaga középszinten:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Halmazok (Fogalmak: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz), halmazműveletek (unió, metszet, különbség), számosság, részhalmazok (logikai szita).

Matematikai logika („és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentése, összekapcsolása a halmazműveletekkel. A „ha...akkor...” és az „akkor és csak akkor” típusú állítások igazságértékének megállapítása. A „minden” és a „van olyan” kifejezések helyes használata. Definíciók, tételek pontos megfogalmazása, valamint egyszerű állítások, és tételek bizonyítása. Egy állítás megfordításának megfogalmazása. Egyszerű állítás igaz, vagy hamis voltának eldöntése.)

Kombinatorika: egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatok. Kedvező esetek számának meghatározása a komplementer esetek segítségével. Binomiális együtthatók

Gráfok: pont, él, fokszám. A gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés.

2. Számelmélet, algebra

Alapműveletek ismerete, számológép használata. Alapműveletek műveleti azonosságai.

A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek, oszthatóság.

Számrendszerek: 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont. Helyiértékes írásmód.

Racionális és irracionális számok

Valós számok: A valós számkör felépítése $(\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{Q}^*, \mathbb{R})$, valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolata. Számok ábrázolása a számegyenesen. Intervallumok. Abszolútérték, normálalak, kerekítés.

Hatvány, gyök, logaritmus: hatványozás racionális kitevővel, hatványozás azonosságai. *Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén.* Négyzetgyök fogalma, azonosságai. Definiálja és használja az n -edik gyök a fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát. Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.

Betűs kifejezések: nevezetes azonosságok: $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 ismerete és használata. Algebrai kifejezésekkel egyszerű műveletek végrehajtása, algebrai kifejezések egyszerűbb alakra hozása (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel)

Arányosság, százalékszámítás

Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek:

módszerek: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékészlet vizsgálata.

Elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszerek megoldása. Másodfokú egyenlet általános alakja, diszkrimináns fogalma, valós megoldások számával való kapcsolata, megoldóképlet, teljes négyzetté alakítás, gyöktényező alak.

Egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása. Tudjon $\sqrt{ax+b}=cx+d$ típusú egyenleteket megoldani.

Nem algebrai egyenletek: abszolútértékes, definíciók és azonosságok alkalmazását igénylő exponenciális egyenletek megoldása, exponenciális folyamatok felismerése. Egyszerű első és másodfokú egyenlőtlenségek megoldása.

3. Függvények, az analízis elemei

Függvények: függvény matematikai fogalma. Értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékészlet fogalma. Helyettesítési érték számítása $f(x)=c$ esetén. Kölcsonösen egyértelmű hozzárendelés fogalma.

Egyváltozós valós függvények ábrázolása és jellemzése: $f(x)=ax+b$, $f(x)=x^2$, $f(x)=ax^2+bx+c$, $f(x)=\sqrt{x}$, $f(x)=1/x$, $f(x)=a^x$.

Értéktáblázat és képlet alapján függvény ábrázolása, grafikonról adatok leolvasása. Függvénytranszformációk: $f(x)+c$, $f(x+c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$.

Függvényjellemzés: értékészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából.

Sorozatok: számsorozat fogalma, és a különböző megadási módjainak (utasítás, képlet, rekurzív definíció) használata. A számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggések ismerete. *Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat összegképletét.* Olyan feladatok megoldása a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az an -re, illetve az Sn -re vonatkozó összefüggéseket kell használni. A kamatos kamat számítására vonatkozó képlet használata, s abból bármelyik ismeretlen adat kiszámolása. Gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számolása. Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

Elemi geometria: alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalma. Térelemek és a szög fogalmának ismerete. Szögek nagyság szerinti osztályozása és a nevezetes szögpárok. A térelemek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározások ismerete. Kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalma.

Geometriai transzformációk: egybevágósági (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) és hasonlósági transzformációk, ezek alkalmazása. Háromszögek egybevágósági alapeseteinek ismerete és alkalmazása. Szimmetriák felismerése és alkalmazása.

Középpontos nagyítás, kicsinyítés egyszerű, gyakorlati feladatokban. Háromszögek hasonlósági alapeseteinek ismerete és alkalmazása. Hasonló alakzatok felismerése, a hasonlóság arányának felírása. Hasonló alakzatok területének aránya, hasonló testek felszínének és térfogatának aránya, ezekre vonatkozó tételek.

Síkbeli és térbeli alakzatok:

Háromszögek: csoportosítsa oldalai és szögei szerint, összefüggések (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van) ismerete és alkalmazása. Speciális háromszögek tulajdonságai.

Nevezetes vonalakra vonatkozó definíciók és tételek: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör. *Az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel ismerete és bizonyítása.* Pitagorasz-tétel és megfordítása. *Pitagorasz-tétel bizonyítása.*

Négyszögek: trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása feladatokban. Konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételek, és alkalmazásuk.

Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete és bizonyítása, alkalmazása feladatokban. Szabályos sokszögek definíciója.

Kör és részeinek ismerete. „A kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra. Külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak.” kimondása és használata.

Szög mérése fokban. „A középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével.” ismerete és alkalmazása. Thalész-tétel és megfordításának ismerete, alkalmazása. *Thalész-tétel bizonyítása.*

A hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp és azok részeinek ismerete, alkalmazása egyszerű feladatokban.

Vektorok síkban és térben: vektor fogalma, abszolútértéke, nullvektor, ellentett vektor, vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa. Vektor koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái definíciói, ezekre vonatkozó tételek.

Trigonometria: Hegyesszögek szögfüggvényei, a derékszögű háromszög oldalarányaival definiálja, alkalmazza feladatokban.

Tompaszögek szögfüggvényeinek származtatása a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből. A szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggések: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$, $\operatorname{tg}\alpha = \sin\alpha/\cos\alpha$.

Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30° , 45° , 60°) szögfüggvényeit. Szögfüggvény értékének a szög meghatározása számológép segítségével. A szinusz- és a koszinusztétel alkalmazása feladatokban. *Színusztétel bizonyítása.*

Koordinátageometria: AB vektor koordinátái, abszolútértéke. Két pont távolsága.

Szakasz felezőpontjának koordinátái, alkalmazása feladatokban. Egyenesek egyenlete: $y=mx+b$, illetve $x=c$ alak. Egyenesek metszéspontjának koordinátái. Meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételei. Adott középpontú és sugarú kör egyenlete.

Kerület, terület: kerület és a terület szemléletes fogalma. $t = a \cdot m / 2 = (ab \cdot \sin \gamma) / 2$ képletek ismerete és alkalmazása. Négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületének és területének ismerete és alkalmazása.

Felszín, térfogat: szemléletes fogalma. Hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínének és térfogatának kiszámítása egyszerű esetekben.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Leíró statisztika: Adott adathalmaz szemléltetése. Adathalmaz táblázatba rendezése és táblázattal megadott adatok feldolgozása. Véletlenszerű mintavétel fogalma. Kördiagram, oszlopdiagram és sodrófa (box-plot) diagram készítése. Megfelelő diagramtípus választása egy adathalmaz ábrázolásához, a választása mellett érveljen. Diagramról információ olvasása. Grafikus manipulációk felismerése és azok javítása diagramok esetén. Az osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság fogalmak alkalmazása. Az átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás fogalmak ismerete, kiszámítása és alkalmazása. Ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagának kiszámítása.

A valószínűség-számítás elemei: Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események.

Klasszikus (Laplace-)modell alkalmazása. Esemény komplementerének a valószínűsége. A relatív gyakoriság és a valószínűség között szemléletes kapcsolat. A geometriai valószínűség modellje. Visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel valószínűsége. Várható érték fogalma és alkalmazása.

Történelem szóbeli érettségi témakörök

1. Az ókor

- 1.1. Politika: Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában.
- 1.2. Ókori civilizációk öröksége: A görög és a római építészet.
- 1.3. Vallások: A zsidó monoteizmus. A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése .

2. A középkor

- 2.1. Az iszlám világ: Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában.
- 2.2. Gazdaság, társadalom, állam: Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai. A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem.
- 2.3. Egyház és kultúra Európában és Magyarországon: Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon. Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák.
- 2.4. Magyar őstörténet és honfoglalás: A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok.

2.5. A keresztény államalapítás és az Árpád-kor: Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés. Az Aranybulla legfontosabb elemei.

2.6. A vegyesházi királyok kora A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó. Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai.

3. A kora újkor

3.1. A földrajzi felfedezések és következményeik: A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása).

3.2. A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon: A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon. Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.

3.3. Törökellenes és rendi küzdelmek: A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568).

3.4. Erdély: Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.

3.5. Magyarország a Habsburg Birodalomban: A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke. Magyarország újraneépülése és újraneépítése.

3.6. A felvilágosodás: A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése. A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. Mária Terézia és II. József reformjai.

4. Az újkor

4.1. Politikai eszmék: Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus.

4.2. Az ipari forradalom első hulláma: Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar.

4.3. A reformkor: A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája.

4.4. A forradalom és szabadságharc: A pesti forradalom és az áprilisi törvények. A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc.

4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon: Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon.

4.6. A szocializmus: A szocializmus eszméje (marxizmus).

4.7. Polgári állam, nagyhatalmi törekvések: A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján.

4.8. A dualizmus kora: A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet.

4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon: Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában.

5. A világháborúk kora

- 5.1. Az első világháború: A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban.
- 5.2. Politikai változások a háború után: A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban.
- 5.3. Párizs környéki békék: A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei.
- 5.4. Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között: A nemzetiszocialista Németország. A kommunista Szovjetunió.
- 5.5. Politika és gazdaság Magyarországon: Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években.
- 5.6. Társadalom és életmód: Magyarországon Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon.
- 5.7. A második világháború: A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszág, ellenállás).
- 5.8. Magyarország a második világháborúban: A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata.
- 5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon: A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon.
- 5.10. Magyarország pusztulása: Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszínterré vált ország, deportálások a Szovjetunióba.

6. A hidegháború kora

- 6.1. A hidegháború kora: A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői.
- 6.2. A kétpólusú világ felbomlása: Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában.
- 6.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése: A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején.
- 6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc: A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás.
- 6.5. A kádári diktatúra: A pártállam, a téveszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku.
- 6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon: A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása.

7. A jelenkor

- 7.1. Nemzetközi együttműködés, globális világ: Az Európai Unió főbb szervei és működésük. Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig.
- 7.2. Politikai intézmények: Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer.
- 7.3. Nemzet: A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás). A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás).

Élő idegen nyelv (angol/német) érettségi szóbeli témakörök

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden feladatlapban tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés, mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái

	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása	A természet és az ember harmóniája
	Növények és állatok a környezetünkben	
	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?	A környezetvédelem lehetőségei és problémái
	Időjárás	
4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)	Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	Divatszakmák
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális és sportesemények	

8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyáralás itthon, illetve külföldön	Célnyelvi ország néhány főbb látnivalója
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	
	A pénz szerepe a mindennapokban	Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele	Pénzkezelés a célnyelvi országokban

Földrajz érettségi szóbeli témakörök

1. Általános természeti földrajz

- 1.1. A földrajzi környezet ábrázolása, térképi ismeretek
  - 1.1.1. A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.
  - 1.1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel.
  - 1.1.3. Távérzékelés és térinformatika.
- 1.2. Kozmikus környezetünk
  - 1.2.1. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben. A Világegyetem.
  - 1.2.2. A Nap és kísérői.
  - 1.2.3. A Föld és mozgásai.
  - 1.2.4. Az űrkutatás szerepe.
- 1.3. A geoszférák földrajza
  - 1.3.1. A kőzetburok
  - 1.3.2. A levegőburok
  - 1.3.3. A vízburok földrajza
  - 1.3.4. A talaj
  - 1.3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
- 1.4. A földrajzi övezetesség
  - 1.4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetesség. A vízszintes földrajzi övezetesség.
  - 1.4.2. Az egyes övezetek egyedi jellemzői.
  - 1.4.3. A forró övezet.
  - 1.4.4. Az egyes övezetek egyedi jellemzői. A hideg övezet.
  - 1.4.5. A függőleges földrajzi övezetesség.

2. Társadalmi és regionális földrajz

- 2.1. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
  - 2.1.1. Demográfiai folyamatok. A népesség összetétele.
  - 2.1.2. Településtípusok, urbanizáció.

- 2.2. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
  - 2.2.1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság.
  - 2.2.2. Integrációs folyamatok.
  - 2.2.3. A globalizáció.
  - 2.2.4. A monetáris világ.
- 2.3. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
  - 2.3.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai.
  - 2.3.2. Magyarország természeti adottságai.
  - 2.3.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői.
  - 2.3.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe.
  - 2.3.5. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői.
  - 2.3.6. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme.
  - 2.3.7. Magyarország környezeti állapota.
  - 2.3.8. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok.
- 2.4. Európa regionális földrajza
  - 2.4.1. Európa általános természetföldrajzi képe.
  - 2.4.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe. Az Európai Unió.
  - 2.4.3. Az Európai Unió magterülete.
  - 2.4.4. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén.
  - 2.4.5. Dél-Európa országai.
  - 2.4.6. Kelet-, Közép- és Délkelet-Európa országai
  - 2.4.7. Oroszország.
- 2.5. Európán kívüli földrészek földrajza
  - 2.5.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe.
  - 2.5.2. Ázsia általános földrajzi jellemzői. Ázsia regionális földrajza.
  - 2.5.3. Ausztrália és Óceánia földrajza.
  - 2.5.4. A sarkvidékek földrajza.
  - 2.5.5. Afrika általános földrajzi jellemzői. Afrika regionális földrajza.
  - 2.5.6. Amerika általános és regionális földrajza.
- 2.6. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái.
  - 2.6.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei.
  - 2.6.2. Demográfiai és urbanizációs problémák.
  - 2.6.3. Élelmezési válság és egészség.
  - 2.6.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei.
  - 2.6.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása.

Biológia érettségi szóbeli témakörök

1. ***Bevezetés a biológiába***
  - 1.1. A biológia tudománya
  - 1.2. A tudományos vizsgálatok módszertana
  - 1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek
2. ***Egyed alatti szerveződési szint***
  - 2.1. Biogén elemek, ionok
  - 2.2. Szervetlen molekulák
  - 2.3. Szerves alkotóelemek
  - 2.4. Az anyagcsere folyamatai. Felépítés és lebontás
  - 2.5. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
3. ***Az egyed szerveződési szintje***
  - 3.1. Nem sejtes rendszerek
  - 3.2. Sejtes rendszerek

- 3.3. Többsejtű eukarióták
- 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 3.5. Az állatok viselkedése
4. **Az emberi szervezet**
  - 4.1. Homeosztázis,
  - 4.2. Általános egészségügyi vonatkozások
  - 4.3. A kültakaró. A bőr ápolása és védelme
  - 4.4. A mozgási rendszer és egészségtana
  - 4.5. A táplálkozás és egészségtana
  - 4.6. A légzés és egészségtana
  - 4.7. Az anyagszállítás és a keringési rendszer egészségtana
  - 4.8. A kiválasztó szervrendszer és egészségtana
  - 4.9. A szabályozás. Idegrendszer, érzékszervek és hormonrendszer
  - 4.10. Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
  - 4.11. Szaporodás és egyedfejlődés
5. **Egyed feletti szerveződési szintek**
  - 5.1. Populáció
  - 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
  - 5.3. Bioszféra
  - 5.4. Ökoszisztéma,
  - 5.5. Környezetvédelem és természetvédelem
  - 5.6. Fenntarthatóság
6. **Öröklődés, változékonyság, evolúció**
  - 6.1. Molekuláris genetika,
  - 6.2. Mendeli genetika
  - 6.3. Evolúciós folyamatok. A bioszféra evolúciója

Fizika érettségi szóbeli témakörök

Témakörök

1. Mechanika

- Egyszerű mozgások
- Összetett mozgások
- Ismétlődő mozgások
- Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
- Gépek

2. Hőtan, termodinamika

- Munka, energia
- A melegítés és hűtés következményei
- Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
- Hőtágulás
- Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
- Az ideális gáz kinetikus modellje
- Energia-megmaradás hőtani folyamatokban
- Kalorimetria
- Halmazállapot-változások
- A termodinamika II. főtétele
- A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

- Elektromos mező
- Egyenáram
- Az időben állandó mágneses mező
- Az időben változó mágneses mező
- Elektromágneses hullámok

4. Optika

- A fény mint elektromágneses hullám

5. Atomfizika, magfizika

- Az anyag szerkezete
- Az atom szerkezete
- A kvantumfizika elemei
- Az atommagban lejátszódó jelenségek
- Sugárvédelem

6. Gravitáció, csillagászat

- A gravitációs mező
- Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

- A fizikatörténet fontosabb személyiségei
- Felfedezések, találmányok, elméletek

Digitális kultúra érettségi szóbeli témakörök

A tétel jellemzői

A szóbeli tétel két feladatból áll:

A) feladat: egy téma kifejtése konkrét tartalmi szempontok alapján a Szövegszerkesztés, Számítógépes grafika és képszerkesztés, Bemutatókészítés, Táblázatkezelés, Adatbázis-kezelés témakörökhöz kapcsolódóan. A téma kifejtéséhez számítógépes szemléltetés is kérhető.

B) feladat: egy programozási feladat megoldása és bemutatása, amelyhez ha a feladat kódolást, kódmódosítást, -értelmezést igényel, akkor internetkapcsolattal nem rendelkező számítógépet használhat a vizsgázó a felkészülési ideje alatt.

A B) feladatot a vizsgázónak a felkészülési időben kell megoldania. A felelet során a vizsgázónak az A) feladatot szóban, önállóan kell kifejtenie és a B) feladathoz elkészített megoldását kell bemutatnia.

A vizsgára megfogalmazott tételek a tételcímeken túl a kifejtéshez konkrét tartalmi szempontokat is felsorolnak.

Az A) rész két további részből áll: egy a) „szöveges” és egy b) „adatos”

Pl.:

A

a) szövegszerkesztési részfeladat (vagy: számítógépes grafika és képszerkesztés, vagy bemutatókészítés)

b) táblázatkezelési részfeladat (vagy: adatbázis-kezelési részfeladat)

B

programozási feladat megoldása

Témakörök:

A

a) **Szövegszerkesztés:** Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése, létrehozása, megnyitása.

Szövegjavítási funkciók, szövegszerkesztési alapok. Táblázatok és objektumok a szövegben. Képek, alakzatok és egyéb objektumok beszúrása. Tartalomjegyzék készítése.

Grafika: Raszter- vagy vektorgrafikus feladatok megnyitása, készítése, módosítása, szerkesztése, dokumentumba illesztése

Bemutató készítése: adatok bevitele, módosítása, formázása

b

Táblázatkezelő használata: adatok bevitele, formázása, javítása, adatok rendezése, kigyűjtése, cellahivatkozások, képletek és függvények alkalmazása, oldalbeállítások, diagramok készítése.

Adatbáziskezelés: adatbázis és táblák létrehozása, adatok módosítása, törlése, rendezése. Adattáblák közötti kapcsolat létrehozása és használata, lekérdezések, függvények és számított értékek alkalmazása.

B

Algoritmizálás, programozás

Adatszerkezetek, adat be- és kivitel, algoritmusok mondatszerű leírása, tudja és alkalmazza a szekvencia, az elágazás és a ciklus szerkezeteket. Használja a típusalgoritmusokat: összegzést, eldöntést, kiválasztást, keresést, megszámlálást, maximum-kiválasztást.

Tanult programozási nyelv és fejlesztői környezetének ismerete, használata és alkalmazása.

A mondatszerűen leírt algoritmust tudja programmá átalakítani. Program tesztelése, javítása.

Testnevelés érettségi témakörök

1. ELMÉLETI ISMERETEK

1. Az olimpiai mozgalomlétrejötté, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességekszerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncosmozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív környezetben üzhető sportok és mozgásformák

2. GYAKORLATI ISMERETEK

1. Gimnasztika
2. Atlétika
  - 2.1. Futások
  - 2.2. Dobások
  - 2.3. Ugrások
3. Torna
  - 3.1. Talajtorna
  - 3.2. Szekrényugrás
- 3.3. Felemáskorlát
- 3.4. Gerenda
- 3.5. Ritmikus gimnasztika
- 3.6. Gyűrű
- 3.7. Nyújtó
- 3.8. Korlát
- 3.9. Aerobik

4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési és sportjátékok
  - 6.1. Kézilabdázás
  - 6.2. Kosárlabdázás
  - 6.3. Labdarúgás
  - 6.4. Röplabdázás

Bibliismeret szóbeli érettségi témakörök

1. Ószövetség
2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek
3. Újszövetség
4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek
5. Kortörténeti ismeretek
6. Krisztus egyházának története
7. A baptista felekezet története
8. Az egyház tanítása
9. Ünnepek, ünnepi időszakok
10. A keresztyénség erkölcsi tanítása
11. Úrvacsora
12. Misszió
13. A Baptista egyház mai élete
14. Bemerítés
15. A szűkebb közösség, gyülekezet

7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A nappali rendszerű iskolai oktatásban a tanév közben félév végén és a tanév végén értékeljük a tanulók magatartását és szorgalmát.

A felnőttoktatás külön rendelkezései értelmében a tanulók magatartását, szorgalmát értékelni nem kell.

A tanulók tantárgyi teljesítményének mérése

- A nappali rendszerű képzésben tanév közben folyamatosan, a nappali rendszerű iskolai oktatás értékelési rendszerének megfelelően történik.
- Az esti munkarend szerinti képzésben a tanév közben beszámolók formájában történik. A beszámolók - félévente legalább kettő- időpontjait a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a pedagógusok az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete alapján, illetve házi dolgozatok formájában is ellenőrizhetik, illetve kérhetik számon az ismereteket.
- Amennyiben az órai értékelés igazolható okok miatt nem lehetséges, a tanuló osztályozóvizsgát köteles tenni.

A számonkérés általános formái, típusai:

- szóbeli
- írásbeli
- házi dolgozat
- elektronikus úton továbbított anyagok

A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- kompetenciamérés.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

- szóbeli számonkérés,
- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.)
- rögzített válaszadás,
- projektfeladatok értékelése.

A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- a tanár által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,
- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

Számonkérés módszerei

Az írásbeli számonkérés: feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szóma-gyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat v. dolgozat, feladatsor, komplex feladatlap.

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
az év eleji szintfelmérő dolgozat (diagnosztikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 perc felelet értékű	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyagrészt, alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyaghoz, tananyagrészhöz kapcsolódó, előkészített tudástartalom otthoni elmélyítése, számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max. 45 p., egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgozat – előre jelezve (Házirend)
záró szintfelmérő dolgozat (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés íratható, előre jelezve

Szóbeli számonkérés

- Kiemelten fontos, hogy a tanulók *szóbeli kifejezőképességének* fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az *önálló gondolkodásra ösztönző feladat*, az összefüggések meglátása. A *számonkérés legyen rendszeres*, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

A szóbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai

témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyagrész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

Követelmények:

- A továbbhaladás minimum feltételeinek teljesítése esetén lehetséges
- Az írásban/ elektronikusan leadott anyagoknak olvashatónak, külső megjelenésében áttekinthetőnek és tetszetősnek kell lennie.

Az iskolai értékelés alapelvei:

- legyen objektív,
- nevelő, motiváló hatású,
- rendszeres és nyilvános (a tanulók is értesüljenek róla, ill. véleményüket is kinyilváníthatják),
- legyen diákközpontú, vegye figyelembe a felvett tanulók képességeit,
- az értékelés történhet szóban, és érdemjegyek, osztályzatok formájában, írásban,
- a tananyagbeli követelményeket az első tanórán a szaktanárnak ismertetnie kell,
- nem kérhető számon olyan ismeretanyag, amelynek feldolgozása a tanórán, foglalkozáson nem történt meg, ill. a felnőttoktatásban részt vevő tanuló tájékoztatása nem történt meg, hogy arra önállóan kell felkészülnie,
- a követelménytámasztásban érvényesüljön a fokozatosság, képesség – készségorientálás, kreativitás azért, hogy igyekezzünk sikerélményhez juttatni a diákokat,
- a szóbeli vizsgák tételsorait a vizsga megkezdése előtt legalább 1 hónappal el kell juttatni a tanulóknak,
- csak a tanított, illetve az előre kiadott tételsorban szereplő témákat lehet a tanulóktól számon kérni.

A Bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható Bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgyak értékelési metódusát követi, tehát osztályzatokat kapnak a tanulók. Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A Bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kezűgyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatok legyenek, kerülni kell a kötelező házi feladatot. A memoriterek is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódunk, vagy projektfeladatokat adunk, s a projektmunkát értékeljük a témakör végén.

Ügyelni kell arra, hogy a Bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy, a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei:

- Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk értékelése, minősítése. Ennek során meghatározók az alábbi tényezők:
  - *A magatartás minősítésekor vizsgáljuk:*
    - az iskolai előírások (Házirend, SZMSZ) betartásának következetességét,
    - az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülését a tanulók viselkedésében,
    - a felelősségérzetet,
    - a megbízhatóságot,
    - közreműködés az iskolai életben, az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásában,
    - helyzete az osztályban, illetve együttműködése társaival.
  - *A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:*
    - a tanuló tanulmányi munkához való viszonya, eredményessége (kötelességtudat, pontosság, rendszeresség; szakmai érdeklődés, tudásvágy),
    - a tanuló egyéni képességei, és ennek változtatására irányuló törekvése (emlékezőtehetség, felfogóképesség, figyelemkoncentráció).
  - A magatartás és szorgalom minősítése legyen nevelő hatású, ösztönző, segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk.

A magatartás értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	<i>Példamutatás</i>	nagyon jó	közepes	gyenge	ártó
2.	<i>Közösségi tevékenység</i>	nagyon aktív	aktív	közömbös	érdektelen
3.	<i>Házirend betartása</i>	betartja	betartja	részben tartja be	többször nem tartja be
4.	<i>Személyes viselkedés</i>	példamutató	jó	udvariatlan	durva
5.	<i>Fegyelmezettség</i>	nagyfokú	megfelelő	gyenge	nagyon kifogásolható

A szorgalom értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1.	<i>Tanulmányi munkája</i>	kiváló	igényes	nem egyenletes	folyamatosan rossz
2.	<i>Többletfeladatok</i>	rendszeresen	ritkán vállal	alig vállal	nem vállal
3.	<i>Képesség szerinti munkavégzése</i>	mindig megbízható	rendszeres	rendszeretlen	megbízhatatlan
4.	<i>Önálló munkavégzése</i>	példamutató, önként végzi	képessége szerinti	ösztönözni kell	feladatait nem teljesíti
5.	<i>Önképzés</i>	rendszeres	alkalmanként	ritkán	nem

- Az itt megfogalmazott alapelvek mindannyiunk szerint jók, azokat mindenkinek egységesen be kell tartani, az igazolatlan órákat, más fegyelmeztelenségekkel együtt megfelelő módon adminisztrálni a nem osztályfőnök kollégáknak is.
- Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök

- az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg.
- Amennyiben a tanulónak fegyelmi büntetése és dicsérete is van az adott értékelési időszakban, akkor az osztályfőnök az osztályban tanítókkal egyetértésben mérlegeli azokat a magatartás fokozatának megállapításához.
  - Az egyéni tanulói munkarend szerinti diák magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

A beszámolók rendje az esti munkarend szerinti képzésen

Évközi beszámolók

- Minden, az órateremben meghatározott tantárgyból, félévenként két alkalommal írásbeli és/vagy szóbeli beszámolót tartunk a szaktanárok által összeállított feladatlapokból, tételsorokból.
- A beszámolók a tanóra keretében történnek, időpontjait a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti és közli a tanulókkal.
- A megszerzett osztályzatokat a szaktanár és az osztályfőnök nyilvántartja.
- A beszámoló eredményét a tanulókkal ismertetnie kell a szaktanárnak.
- Beszámoló alóli halasztást a tanuló – kérelmére - az igazgató engedélyével kaphat.

Év végi beszámolók

- A második félév második beszámolója az év végi beszámoló, eredménye az év végi osztályzat.
- A számonkérés tanult tantárgyakból írásbeli és szóbeli beszámoló formájában történik az egész tanév anyagából.
- Az év végi beszámolók időpontját a nevelőtestület határozza meg és a munkatervben rögzíti és közli a tanulókkal.
- Az osztályzásnál figyelembe kell venni az évközi beszámolók eredményét is.
- Az év végi osztályzat határozza meg a magasabb évfolyamra lépést.
- Az év végi osztályzat bekerül a Törzslapba és a Bizonyítványba.
- Ha a tanuló elégtelen osztályzatot szerez, javítóvizsgán javíthat a jogszabályokban meghatározott módon.
- Ha a tanuló háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot szerez, tanulmányait a tanév megismétlésével folytathatja.

Az írásbeli számonkérés időkerete:

Beszámolók írásbeli része időtartama 45-60 perc minden tantárgy esetében, kivétel a magyar nyelv és irodalom, illetve 12. évfolyamon a matematika, ahol 90 perc.

A dolgozatokat, illetve a beszámolók írásbeli részét a szaktanárok 10 tanítási napon belül kijavítják, értékelik, és a naplóban rögzítik.

A tanulmányokat érettségi vizsga zárja le, melyet a mindenkor érvényes „Érettségi vizsgaszabályzat” (100/1997. Korm. rendelet) szabályoz.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét - az osztályfőnöki órák kivételével - tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel, ezek alapján félévkor és év végén osztályzattal minősíti. Az egyes érdemjegyek és osztályzatok eléréséhez szükséges teljesítményt a tantervek alapján a szaktanár határozza meg, annak figyelembe vételével, hogy a minimumszint elégséges, az optimum pedig jeles osztályzatot jelent.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az 5 fokú osztályozás követelményei

Írásbeli feladatoknál:

- 80–100% – jeles
- 60–79% – jó
- 40–59% – közepes
- 25–39% – elégséges
- 1–24% – elégtelen

Megjegyzés: Az egyes tantárgyaknál munkaközösségi egyeztetés alapján az iskola által ajánlottól el lehet érni. Tesztfeladatoknál a követelmények szigoríthatók.

Szóbeli feleltetésnél:

- 5 (jeles) kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,
- 4 (jó): összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik.
- 3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,
- 2 (elégséges): nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
- 1 (elégtelen): elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények harmadát %-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

A fenti kritériumok betartása az egységes értékelés következetes alkalmazását segíti.

A folyamatos értékelés érdekében a nappali rendszerű képzésben a tanulóknak tantárgyanként félévente minimum 3 érdemjegyet, esti munkarend szerinti képzésben tanulóknak minimum 2 érdemjegyet kell szerezniük.

Az érdemjegyet a tanár köteles bejegyezni az elektronikus naplóba. A tanuló teljesítményének értékelésekor kizárólag a naplóba bejegyzett érdemjegyek vehetők számításba.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje (20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) bek. aj)

Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, a szülő tájékoztatása

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről rendszeres és időben történő tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Az iskola a szülőket a tanuló nagykorúvá válásáig köteles tájékoztatni.

A pedagógus kötelessége, hogy a kerettantervben és a pedagógiai-szakmai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, melyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell.

Iskolánk az érdemjegyek beírására vonatkozóan az alábbi határidőket határozza meg a tanuló és/vagy szülő értesítésére:

- a) szóbeli felelet, órai munka, projektfeladat, házi feladat: a felelet vagy értékelés napján
- b) írásbeli felelet, röpdolgozat, témazáró dolgozat egyéb munka: legkésőbb a megírást követő 10. munkanapig (a tanítási szünet időtartama nem számít bele).

Az iskola a tanulót félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti, erről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. A félévi osztályzatról a szülő írásban benyújtott kérésére papíralapú értesítőt is kiállítunk.

A számonkérés, beszámoltatás formái:

Szóbeli felelet: a szóbeli számonkérést a tananyag egy fejezete, vagy egy rövid témakör feldolgozása után alkalmazzuk. A szóbeli felelet akkor fogadható el teljes értékűnek, ha a kijelölt témakör hibátlan tárgyalása mellett a stílusa az elvárásnak legalább elégséges szinten megfelel.

Írásbeli számonkérés: az írásbeli számonkérés akkor fogadható el teljes értékűnek, ha a kijelölt témakör hibátlan tárgyalása mellett a stílusa az elvárásnak legalább elégséges szinten megfelel.

Gyakorlat, gyakorlati munka bemutatása: a tanulók készségtárgyakkal kapcsolatos értékelésénél kiegészíti vagy helyettesíti a feleleteket és dolgozatokat.

Témazáró dolgozat: egy-egy nagyobb témakör lezárása az összefoglaló óra után. A témazáró dolgozat feladatait úgy kell meghatározni, hogy felölelje az adott témakör lényeges kérdéseit, de a rendelkezésre álló idő alatt megoldhatók legyenek.

A témazáró dolgozatok értékelésekor a tanulóval ismertetni kell a javítás objektív szempontrendszerét (pontozás, részpontozás, kulcsfogalmak, stilisztikai elemek stb.)

A témazáró dolgozatok érdemjegyeit a félévi és az év végi osztályzatok kialakításánál súlyozottan lehet figyelembe venni.

Házi dolgozat: közismereti tantárgyhoz kapcsolódó hosszabb lélegzetű írásbeli munka, amely felméri a tanuló önálló munkára való képességét, adatkezelését, lényeglátását, összegző képességét.

Osztályozó vizsga: egy adott tantárgy féléves vagy egész éves anyagának számonkérése azoktól a tanulóktól, akiket erre az iskola igazgatójának határozata kötelez. Az osztályozó vizsga szóbeli és/vagy írásbeli és szükség esetén gyakorlati részből áll. Osztályozó vizsgát háromfős bizottság előtt lehet tenni, ahol a bizottság tagjait az iskola igazgatója jelöli ki. Az osztályozó vizsga csak a tanuló kérésére nyilvános.

Az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyben fel kell tüntetni a tanulónak feltett kérdéseket, feladatokat, valamint a kapott osztályzatot, és minden, a vizsga szempontjából lényeges történést.

Az osztályozó vizsga időpontjai: Az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a tanulót a jelentkezéskor tájékoztatni kell.

Javítóvizsga: a nevelőtestület határozata alapján tett javítóvizsga szóbeli és/vagy írásbeli és szükség esetén gyakorlati részből áll. Javítóvizsgát háromfős bizottság előtt lehet tenni. A bizottság tagjait az iskola igazgatója jelöli ki. A javítóvizsga csak a tanuló kérésére nyilvános.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyben fel kell tüntetni a tanulónak feltett kérdéseket, feladatokat, valamint a kapott osztályzatot, és minden, a vizsga szempontjából lényeges történést.

Jogorvoslati lehetőségek:

A tanulónak joga van kérni, hogy egy vagy több tárgyból független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, és ennek alapján kapjon félévi, ill. év végi osztályzatot. Ez irányú kérelmét a tanuló - kiskorú tanuló szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. napig adhatja be.

Az a tanuló, aki a tantervi követelményeket a tanév végéig egy vagy több tantárgyból nem teljesítette (elégtelen osztályzatot kapott), és a nevelőtestület javítóvizsgára utalta, a bizonyítvány kézhez vételével egy időben tájékoztatást kap a javító-pótló vizsga időpontjáról, helyéről, a tantárgyi követelményekről és a független vizsgabizottság előtti vizsgázás lehetőségéről.

Az otthoni felkészüléséhez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolában folyó oktatás időkeretei lehetővé teszik, hogy az átlagos képességű tanulók nagyrészt a kötelező és nem kötelező tanórai munkára alapozva elsajátíthassák a szükséges ismereteket, megértsék az összefüggéseket, kellő jártasságra tegyenek szert az ismeretek alkalmazásában, és így megfelelő készségek és képességek birtokába jussanak.

A tanulók adottságaitól függően az ismeretek elmélyítéséhez nélkülözhetetlen az otthoni tanulás.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok:

Elvei:

- Az aktív tanulás pszichológiai feltételeinek otthoni megteremtését szolgálják!
- Segítsék a tanórai ismeretek megértését, rendszerezését és memorizálását!
- Céljuk a tanulók érdeklődésének felkeltése, a motiváció, az ösztönző hatás legyen.
- Aktivizálják a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, kutatómunkára!
- A teljesítményképes tudás, képességek és készségek fokozatos fejlesztését segítsék!
- Segítsék a gyenge képességű tanulók felzárkóztatását!
- Adjanak lehetőséget a tehetséggondozásra, a kreatív gondolkodásra!
- Mindenki számára elvégezhető, megoldható legyenek, biztosítsák az órai anyag begyakorlását.

Korlátai:

- Az írásbeli feladatok napi mennyisége megfelelő mértékű legyen, tantárgyanként ne igényeljen többet 1 óra felkészülési időnél!

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli feladatok:

Elvei:

- Segítsék az önálló ismeretszerzést, a tanítási anyag elsajátítását, megértését!
- A tanulók életkori sajátosságainak megfelelőek legyenek!
- Adjanak lehetőséget a lemaradók felzárkóztatására!
- Kapcsolódjanak a helyi tantervben és tanmenetekben meghatározott követelményekhez, oktatási célokhoz!
- Fejlesszék az önálló, kreatív gondolkodás képességét!

Korlátai:

- A tanulók alacsony szövegértési képessége gátolja az ismeretek megfelelő mélységű elsajátítását.
- A különféle tantárgyak központilag meghatározott magas követelményrendszerét nem mindenki képes elsajátítani.
- A tanulók otthoni tanulásra fordítható ideje sokszor nem elegendő az eredményes felkészülésre.
- Általánosan jellemző a tanulók teherbírásának csökkenése, motivátlansága.
- A tanulók eltérő tudásszintje, egyéni munkatempója.
- Ideális lenne, ha napi 3 óra tanulással a tanulók fel tudnának másnapra készülni.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a tanév végéig minden tantárgyból teljesítette az adott évfolyam tantárgyi követelményének minimumát, azaz év végi osztályzata legalább elégséges.

- A 250 órát, illetve egy tárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladó hiányzás esetén, ha a tanuló nem osztható, a tanuló kérelmére, az osztályban tanítók közösségének javaslata alapján a nevelőtestület dönt, hogy engedélyezi-e osztályozó vizsga letételét.
- Ha a tanuló egy, kettő vagy három tantárgyból az adott évfolyamon elégtelen év végi osztályzatot kapott, tantárgyanként javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsga eredménye eléri az elégségest, akkor magasabb évfolyamra léphet.
- Ha a tanuló háromnál több tantárgyból az adott évfolyamon elégtelen év végi osztályzatot kapott, vagy a javítóvizsga eredménye legalább egy tantárgyból elégtelen lett, az évet megismételheti.

8. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a NAT alapján

Az emelt szintű érettségire való felkészítés célja az eredményesebb tanulás a felsőoktatási intézményekben. Az érintett tanulóknak joguk van a meghirdetett, bármely tantárgy emelt szintű képzésére jelentkezni, és azon részt venni.

Az iskola az alábbi tantárgyakból hirdeti meg az emelt szintű érettségire való felkészítést: angol nyelv, magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, digitális kultúra, igény esetén más tantárgyakból is.

A 10. évfolyamos tanulók és szüleik februárban szóbeli tájékoztatást kapnak az emelt szintű érettségiről és a választható tantárgyakról. Április végéig írásban is tájékoztatjuk őket a felkészítő foglalkozásokról, a felkészítést tartó tanár személyéről, a jelentkezés módjáról.

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés iskolánkban a 11-12. évfolyamon az egyes tantárgyak tantervi óraszámain felüli heti 2 tanítási órában történik. (Összesen 138 órában tantárgyanként.) Jelentkezni maximum két tantárgy foglalkozásaira lehet.

Az emelt szintű csoportokban szerzett érdemjegyek alapján a szaktanárok nem állapítanak meg önálló osztályzatot, hanem azok az alap óraszámú csoportokban szerzett érdemjegyekhez adódnak hozzá.

Az emelt szintű felkészítő órák pontos időpontja csak szeptember elején derül ki, mert ez függ a jelentkezők számától, eloszlásától, a kötelező órák órarendjétől. A jelentkezés egy teljes tanévnyi kötelezettségvállalást jelent, ezért az egyéb elfoglaltságokat (tanulmányi, sport, egészségügyi stb.) az emelt szintű órákhoz kell a tanulónak igazítania. Új tantárgy felvételére az év során bármikor, írásban benyújtott kérelem alapján az igazgató engedélyével van lehetőség, ha az új tantárgy órájának időpontja nem esik egybe az addig már felvett tantárgy(ak) órarendi időpontjával. Az addig elvégzett anyagból különbözeti vizsgát kell tenni.

A felkészítő csoportok legalább 5 fő jelentkező esetén indíthatóak és működtethetőek. A jelentkezés határideje május 20. A jelentkezési lapon a szülő vagy gondviselő aláírásának is szerepelnie kell. Ha a tanuló a következő tanítási évben nem kíván a felkészítő foglalkozásokon részt venni, úgy szándékát írásban legkésőbb június 15-ig kell az iskola igazgatójához eljuttatnia. A kérvényt a szülőnek is alá kell írnia.

Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül, amelyet a 40/2002.(V.24.) OM rendeletben megtalálható emelt szintű érettségi követelmények alapján készítene el a szaktanárok. Így a feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében, ahol a két oktatott nyelv angol, illetve német nyelv. Ennek meghatározása a korábban tanult idegen nyelv alapján történik a tanév elején végzett szintfelmérés segítségével. Csoportbontás alkalmazunk még a digitális kultúra tantárgy esetében, a tanulói létszám alapján.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Szegeden a 13 magyarországi nemzetiségből 10 van jelen: roma, szerb, szlovák, örmény, lengyel, horvát, szerb, ukrán, német, román. A nemzetiségekre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket az egyes tantárgyak (történelem és társadalomismeret) keretében ismerik meg a tanulók mind a szakiskolások középiskolája, mind a gimnáziumi képzés esetében.

Iskolánk tanulói közül sokan tartoznak a roma nemzetiséghez, ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat.

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak:

- a befogadó, szegregációmentes iskola,
- tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel,
- a tanulók otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értékékként való kezelése.

Főbb célok és feladatok:

- A tanulók ismerkedjenek meg a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával, kultúrájával és értékeikkel. Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más nemzetiségek, etnikai kisebbségek kultúráját.
- A történelmi és társadalmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában. A fiatalok igazodjanak el a mai kisebbségi lét megjelenési formáiban, ismerjék meg a szervezeteiket.
- Rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.
- A tanulók megtanulják kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak.
- Olyan készségek kifejlesztése, melyek megalapozzák a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést.

Színterei:

- Multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába (pl. történelem és társadalomismeret).
- Az osztálykirándulások alkalmasak a tágabb világ kultúráinak bemutatására.
- Más népek szokásai, ünnepei, vallásai, kultúraértelmezései, hagyományai.

Tananyagok:

A Helyi tantervben a történelem tantárgy keretein belül:

A 9-10. évfolyam: Az újjáépítés kora Magyarországon tematikai egységen belül

A 9-10. évfolyam: Reformkor, forradalom, szabadságharc tematikai egységen belül

A 11-12. évfolyam: A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora tematikai egységen belül

A 11-12. évfolyam: Az első világháború és következményei

A 11-12. évfolyam: A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

Társadalmi ismeretek: Nemzet és nemzetiség. Kulturális és etnikai kisebbségek

Magyarországon.

11. Egészségnevelési és környezetnevelési elvek, programok, tevékenységek

11.1 Az iskola egészségnevelési elvei

A hozzánk kerülő serdülő korú gyermekek, fiatalok, fiatal felnőttek életüknek az egyik legkritikusabb, legsérülékenyebb időszakában vannak. A szülői kapcsolatok gyengülnek, erősödik a kortárs csoportok és az egyéb információ-hordozók szerepe a tanulásban és felvilágosításban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagymértékben meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, preferenciáik kialakítását. Az iskola tehát a családi környezet mellett a szocializációnak azon színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Diákjaink egy része viszont már saját családot alapított, munka mellett gyermeket nevel, de számukra is fontos az egészséges életmód és az egészségkárosító tényezőknek a megismertetése.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon (pl. a védőnő meghívásával), másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Egészségnevelési programok, tevékenységek

- A biológia és az osztályfőnöki órákon megbeszéljük a COVID járvánnyal, immunitással, védőoltásokkal kapcsolatos kérdéseket; ehhez kapcsolódva az egészséges (immunerősítő) táplálkozás és életmód kérdéseit is.
- Figyelmeztetjük a tanulókat a dohányzás, az energitalok és az egészségtelen nassolni valók káros hatásaira.
- A rendszeres testmozgásról és az egészséges életmódról, táplálkozásról többször is beszélgetünk.
- Az osztálytúrák és kirándulások (gyalogtúra, kerékpártúra) szintén ezt a célt szolgálják.
- A testnevelés órák során is szó esik az egészséges életmódról, a munka- és pihenőidő arányos felosztásáról, egészséges táplálkozásról, a mozgás jótékony hatásairól.
- A pandémia idején felhívtuk a figyelmet a maszk használatára, a távolságtartásra és a gyakori kézmosás, fertőtlenítés fontosságára.

- A nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulóinkat mentálhigiénés szakember és védőnő segíti.

11.2 Az iskola környezeti nevelési elvei, programok, tevékenységek

A program vonatkozásában a **környezeti nevelés fogalma**: az a pedagógiai folyamat, melynek során a tanulókat felkészíthetjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Jövőkép – alapelvek és célok:

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek.

Ennek eléréséhez a következő célok megvalósulását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek:

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT),
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé,
- érzékenyvé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pedagógiai célok:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakításának segítése,
- az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikációs kultúra fejlesztése.

Konkrét célok és feladatok:

- a szakórákon (különösen a természettudományos tantárgyak esetében) minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, a hétköznapi környezeti problémák megjelenítésére,
- a tanulók bevonása a környezetvédelemmel kapcsolatos témák feldolgozásába (kiselőadás),
- a kétszintű érettségi vizsga környezetvédelmi vonatkozású témáira, kérdéseire való felkészítés,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,

- az iskola tisztaságának javítása, a kert szépítése, virágok ültetése, madárodú kihelyezése, a szemét mennyiségének csökkentése: szelektív hulladékgyűjtés, a tantermek, folyosók, udvar tisztaságának következetes védelme.
- Kiemelt feladat a vizesblokkok tisztaságának, alapvető higiéniai feltételeinek biztosítása.
- Tanórán kívüli programok: múzeumlátogatások, kirándulások, osztálykirándulások szervezése pályázatokon, különféle akciókon való részvétel.
- A pedagógusok kidolgozzák és a tantárgyakba építve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. E mellett az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson a tanulók számára.
- A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Fontos feladatunk, hogy kialakítsuk a tanulóknak a környezet tisztaságára való igényt, ezért bevonjuk őket környezetük szépítésébe, tisztán tartásába.
- A Fenntarthatósági témahéten a környezeti témák hangsúlyos szerepet kapnak.

Környezetnevelési programok, tevékenységek

- Földrajz és osztályfőnöki órán a tanulók a tanár segítségével megbeszéljük a hazai természetvédelem kérdéseit, a tanulókkal megismertetjük nemzeti parkjainkat, illetve feladatot kapnak, hogy készítsenek erről egyéni prezentációt.
- A fenntartható gazdálkodásról, a szelektív hulladékgyűjtésről, a tanulók számára közelmúltban történt jelentősebb ökológiai katasztrófákról is beszélgetünk. Az 500 év – 500 fa baptista akció keretében egy ezüsthársfát ültettünk el az udvarban. Az udvaron kiskertet alakítottunk ki virágokkal, díszfűvel, talajtakaróval és gondozzuk.
- Felhívjuk a tanulók figyelmét a dohányzásra kijelölt hely használatára, valamint a személtelés elkerülésére. Arra kérjük a tanulókat, hogy a szemetet az utolsó óra után szedjék ki a padból, szelektíven helyezték el a folyosón található hulladékgyűjtőbe.
- Elvárjuk a közvetlen környezet (osztályterem) rendben tartását, a tanulók begyakorolják, tudják, mi a teendő tanítás után, így az osztályterem rendezett.
- Tiszta, rendezett környezet jellemzi az iskolát kívül (udvar, utcafront) is, belül is. A bejárat közelében, a folyosókra, az ablakokra és a tantermekbe is virágokat helyeztünk el, és gondozunk.
- A parkban tartott testnevelés órák során sokszor felmerül a környezetvédelem. Odafigyelünk a tornaterem tisztán tartására is. Egyéb órákon az iskola területén a hulladék kukába való kidobására biztatjuk a diákokat. Az iskolai bútorok állapotára is vigyáznak a tanulók.
- A felelősségteljes magatartást, ökológiai gondolkodást várjuk el diákjainktól a szabadidős foglalkozások, közös rendezvények, osztálykirándulások során is.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanulónak biztosítjuk az iskola eredményes elvégzésének lehetőségét.

Oktató-nevelő munkánk során megkülönböztetett figyelmet fordítunk az átlagostól eltérő képességű, és a hátrányos helyzetű tanulók gondozására. Szakmailag megalapozott, egyénre szabott pedagógiai módszerekkel, és az egyéni tanulási utak támogatásával gondoskodunk az érintett diákok felzárkóztatásáról, illetve a tehetséggondozásáról. Az önhibájukon kívül anyagilag hátrányos helyzetű diákjaink segítségét az iskolavezetés költségvetésen kívüli eszközökkel is igyekszik biztosítani.

13. A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt,
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti.

Tanév közben adható dicséret

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a négy éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat vagy vásárlási utalványt kapnak, melyet a tanévzáró vagy ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A dicséretet írásba kell foglalni.

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

14. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nevelőtestület nem fogalmazott meg további elveket a helyi tantervvel kapcsolatban.

15. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az intézmény biztosítja a fenntartó által az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók adekvát ellátását. Ennek érdekében a fogyatékosági kategóriák szerinti képzettséggel rendelkező gyógypedagógust alkalmaz.

A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét az Nkt.-ban és a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

A rehabilitációs foglalkozásokat kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl lehet szervezni.

A rehabilitációs foglalkozások dokumentálása:

- szakértői vélemény (szakértői bizottság készíti),
- egyéni fejlesztési terv (gyógypedagógus készíti),
- rehabilitációs órarend (a vezetőség készíti gyógypedagógussal együttműködve),
- egyéni fejlődési lap (gyógypedagógus készíti),
- egyéni értékelő lap (gyógypedagógus készíti).

A sajátos nevelési igényű tanulókat – a szakértői vélemény alapján – az igazgató felmentheti a különböző feladatok végzése alól, az értékelés és minősítés alól, az ismeretek elsajátításához hosszabb időintervallumot is engedélyezhet, segédeszközök használatát is támogathatja úgy a számonkérő, mint az ismereteket elsajátító helyzetben.

Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell szervezzük meg:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékkal együttműködhető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményez képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül. A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek stb.), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre. A tanítási-tanulási folyamatokban kialakítható kompetenciák – kulcskompetenciák.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszában 9-12. évfolyamon a cél elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályaorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszthetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek.

Pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók iskolai fejlesztésének elvei (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)

A pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartás jellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küszködő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárást okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése.

A fejlesztés elvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően valósul meg.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a tanuló osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesítjük a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaaorientáció folyamatát is.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén:

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar, valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn.

Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küszködnek.

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a Nat-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt rehabilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elveit a helyi tanterv 1. sz. melléklete tartalmazza.

16. Felnőttképzéssel kapcsolatos rendelkezések

A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződés alapján szervezett oktatás és képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra, illetve felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásra és abban való részvételre a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között létrejött viszony, amelyben a képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.

A felnőttképző és a képzésben részt vevő személy egymással - a Fkr.-ben meghatározott tartalommal

– **írásban felnőttképzési szerződést köt.**

Amennyiben a képzésben részt vevő felnőttképzési jogviszonyban áll, **a korábbi tanulmányok, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításával legfeljebb a negyedére, az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.** Ehhez beszámítási rendszert működtet az intézmény. Felmérjük a jelentkező tudását és munkatapasztalatát, és ezek alapján teszünk ajánlatot arra, hogy milyen mértékben számítjuk be a korábban megszerzett tudást, munkatapasztalatot. Ezek beszámításról a szakképző intézmény vezetője dönt, s döntését a felnőttképzési szerződésben rögzíti.

A felnőttképzési szerződésben a képzés tervezett befejezésének időpontjánál figyelembe kell venni az intézményvezető döntése alapján az előzetesen megszerzett tudás beszámítását.

SZEGEDI BAPTISTA GIMNÁZIUM ÉS TECHNIKUM

SZAKMAI PROGRAM

✉ 6724 Szeged, Rigó utca 24/D

Web: szeged.baptistaoktatas.hu

1. Bevezető

Képzési programunk a képzési és kimeneti követelmények (KKK) alapján készült.

A középfokú szakképzés széles szakmai alapot nyújt a felsőfokú/emelt szintű szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, az életpályán szükséges többszöri szakmaváltáshoz. A szakképzésnek ki kell terjednie a tanulni tudás megalapozására, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatok, viselkedésmódok, a kommunikáció formáinak megismerésére, fejlesztésére, valamint olyan szakmai és praktikus ismeretekre, amelyek a jogi, vállalkozói, idegen nyelvi ismereteket is magukba foglalják.

A szakképzési rendszer fő törekvése, olyan tartalmak kiválasztása és közlése, amelyek segítséget jelentenek a tanulóknak az ismeretek megszerzésében, a folyamatos tanulásban, a végzeteknek a gyors munkahelyszerzésben vagy – szükség esetén – a munkahelyváltásban. Előtérbe kerül a személyes jártasság, a problémával való megbirkózás képessége. Olyan tudás kialakítása a cél, amellyel a jelen és a közeljövő igényeinek meg lehet felelni, amellyel tudás és ismeret konvertálható és magába hordozza a továbblépés lehetőségét.

2. Technikumi képzési program

A technikumi képzési program fő részei

- a technikumban folyó szakmai képzés,
- az érettségire épülő szakképzés,
- kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítés, csak felnőttképzési jogviszonyban szervezhető meg a közismereti kerettanterv által meghatározott időtartamban.
- óratervek, tantárgyi programok – külön dokumentumokban.

A technikumban folyó szakképzés alapelvei

Képzési formák indításánál elsődleges szempont számunkra a végzős tanulók elhelyezkedési esélyeinek növelése, a munkaerőpiacon alkalmazható piacképes tudás és alkalmazkodó képesség kialakításával.

A helyi igényeket felmérve a szakképzést folyamatosan meg kell újítanunk, és ehhez a meglévő személyi és tárgyi feltételeket hozzá kell igazítanunk. Folyamatos kapcsolattartás szükséges a szülőkkel, diákokkal, gazdálkodó szervezetekkel, a munkaügyi központ helyi kirendeltségével, hogy a megváltozott igényekhez időben tudjunk alkalmazkodni.

A szervezés során figyelembe vesszük a helyi önkormányzat és a fenntartó rendelkezéseit, szülők, diákok és kollégák, valamint a gazdálkodó szervezetek, a munkaerőpiac igényeit.

A technikumban folyó szakképzés célja

A szakképzési törvény alapján a technikum célja és feladata: az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő képzés.

A technikumban a 12. évfolyamot követően a Szakmajegyzékben meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

A technikumban az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódóan tehető szakmai érettségi vizsga, továbbá a Szakmajegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

Szakképesítést igazoló bizonyítványt az kaphat, aki a szakmai vizsgán teljesítette a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott valamennyi követelményt.

A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a technikumban az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakképzési évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a technikum a szakmai vizsgára történő felkészítést a 13-14. évfolyamon szervezi meg.

A tanulási utak indításának feltételei

A 10. évfolyamon történő, az adott ágazatba tartozó szakmakínálatunk közötti választáskor a csoportok indításának feltételekor figyelembe vesszük a 8 fős minimumlétszámot.

3. Ágazati és szakmai vizsgák; összefüggő szakmai gyakorlat

Ágazati alapoktatás és alapvizsga

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

Az ágazati alapoktatást a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán kell megszervezni.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

Ha az ágazati alapvizsgát eredménye elégtelen, a tanuló magasabb évfolyamra nem léphet. Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani. A javító- és pótlóvizsgán az elégtelenül teljesített vagy elmaradt vizsgarészt szükséges megismételni.

Az ágazati alapoktatást az *érettségi végzettséggel* rendelkezőknek kizárólag a szakmai vizsgára történő felkészítésben, *a szakmai oktatás első félévében* kell megszervezni (Szkr. 222. §). Mentesül az ágazati alapoktatásban való részvétel alól az a tanuló, aki részsakmát szerzett, ha az adott részsakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt (Szkr. 222/A. §). Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani (Szkr. 256. § (3) bek.). Ágazaton belül szakmai végzettséggel rendelkezők számára az ágazati alapvizsgát teljesítettnek tekintjük.

Ezen előírások vonatkoznak a második szakmát szerzőkre is.

Szakmai vizsga

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

Összefüggő szakmai gyakorlat

A 2020. szept. 1-jétől induló technikai iskolai szakmák *összefüggő (nyári) szakmai gyakorlata* a helyi szakmai programba a megfelelő évfolyamoknál beépítésre kerül, és teljesítésük a magasabb évfolyamba lépés feltétele.

4. Elérhető pályaorientációs szolgáltatások

A felnőtté válás talán egyik legmeghatározóbb mérföldköve a megfelelő továbbtanulási irány kiválasztása. A pályaválasztás előtt álló fiataloknak nem kell ezt a döntést egyedül meghozni, számos olyan szolgáltatás érhető el, amely segítségével illúzióktól mentesen, megfelelő ön- és pályaismerettel rendelkezve tervezhető meg a továbbtanulás és a pályaválasztás.

A továbbtanulás irányát számos tényező befolyásolhatja (család, barátok, média), de igazán jó választás akkor születik, ha a diák saját képességeire és önismeretére alapozva, valamint az adott szakma kívánalmaival összhangban hozza meg a továbbtanulással kapcsolatos döntéseit. Az iskola- és pályaválasztás előtt álló diákok önállóan is körüljárhatják a témát online pályaaorientációs oldalak segítségével.

Pályaválasztást segítő szervezetek és oldalak (Önismeret és pályaismeret fejlesztése)

- A Nemzeti Pályaaorientációs Portál külön célcsoport-specifikus tartalmat állított össze középiskolásoknak és felnőtt érdeklődőknek, amelyek segítenek tisztázni az önismerettel, pályaismerettel vagy munkaerő-piaci ismeretekkel kapcsolatos kérdéseket. Az oldalon pályaaorientációs kérdőívek, foglalkozás leírások és foglalkozás bemutató filmek, valamint különböző keresők támogatják a továbbtanulási irány meghatározását, vagy akár már felnőttként a pályamódosítást.
- A KOM-PASSZ internetes pályaválasztást segítő program középiskolásoknak szól. <https://palyavalasztas.fpsz.hu/kom-passz/>
- A pályaválasztásban még bizonytalan fiatalok igénybe vehetik a FELVI pályaaorientációs és életpálya-tervezési szolgáltatását. Itt minden alapinformáció megtalálható a magyar felső-oktatásról, a felvételi eljárás pontos menetéről és az aktuális határidőkről. Az oldal segítséget nyújt a megfelelő oktatási intézmény, szakok és képzések kiválasztásához és nyilván tartja az elmúlt évek felvételi statisztikáit is. <https://www.felvi.hu/felveteli/palyaaorientacio>
- Az Új Nemzedék Plusz Program online pályaaorientációs tanácsadási szolgáltatást működtet olyan 12 és 30 év közötti fiatalok számára, akik még bizonytalanok a pályaválasztással, továbbtanulással vagy álláskereséssel kapcsolatos kérdésekben <http://tanacsadas.ujnemzedek.hu/>.
- Pedagógiai szakszolgálatok tanácsadói végzik a tanulók adottságainak, tanulási képességeinek, és irányultságának szakszerű vizsgálatát, valamint ennek megfelelően segítenek az iskolaválasztásban. A pedagógiai szakszolgálatok elérhetőségei megtalálhatók az Oktatási Hivatal oldalán.

Pályaválasztást támogató rendezvények

- Intézményünk minden évben – októbertől februárig 5-6 alkalommal – pályaaorientációs célt szolgáló nyílt napon beiskolázási tájékoztatót, nyitott tanórákat tartunk. Ezek időpontját az iskola honlapján és a Facebook oldalán tesszük közzé. A beiskolázási tájékoztatón az érdeklődő szülők és nyolcadikos tanulók számára az intézmény vezetői bemutatják az iskola képzéseit, felvételi követelményeit. A rendezvényen megjelent szülők és tanulók kérdéseikre nemcsak a vezetőktől, hanem szaktanárainktól és tanulóinktól is választ kaphatnak.
- Az őszi félévben, október hónapban a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal egy helyszínén pályaválasztási kiállítást szervez (időpontját az iskola honlapján kell keresni).
- Minden év januárjában kerül megrendezésre az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás, amelyen nemcsak a hazai felsőoktatási intézmények mutatkoznak be, hanem nemzetközi intézmények képzéskínálatáról, külföldi tanulási és ösztöndíj lehetőségekről is tájékozódhatnak a továbbtanulók.

5. A mentor feladatai

A szakmai mentor pedagógus/oktató

Intézményünkben a szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját két éven keresztül az iskola által kijelölt szakmai mentor módszertani kérdésekben segíti és értékeli, amennyiben a szakember pedagógus szakképzettséggel, szakoktatói szakképzettséggel vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkezik.

A szakmai mentor feladatai

A mentor támogatja a mentoráltat az általa ellátott munkakörrel kapcsolatos tevékenységében, rendelkezésre áll a problémák megbeszéléséhez, a kérdések megválaszolásához. Segíti a tanításhoz kapcsolódó adminisztráció elvégzésében, folyamatosan ellenőrzi annak teljesítését.

A mentor támogatja a mentoráltat:

- a Pedagógiai-szakmai programban a munkaköri feladataira vonatkozó előírások értelmezésében és szakszerű alkalmazásában,
- a tanítási (foglalkozási) órák felépítésének, az alkalmazott pedagógiai módszereknek, tanításhoz alkalmazott segédleteknek, tankönyveknek, taneszközöknek (foglalkozási eszközöknek) a célszerű megválasztásában,
- a tanítási (foglalkozási) órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátásában.

A mentor szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatja a mentorált tanítási (foglalkozási) óráját, és ezt követően óramegbeszélést tart, továbbá, amennyiben a mentorált igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosít számára.

Az óralátogatásokról a szakmai segítő naplót vezet, a konzultációról az időpont, időtartam rögzítésével, a résztvevők aláírásával nyilvántartás készül.

A mentor legalább félévente írásban értékeli a mentorált tevékenységét, pedagógus-kompetenciáinak fejlődését, és az értékelést átadja a tagintézmény igazgatójának és a mentoráltnak. Az értékelésbe bevonja mindazokat, akik adott időszakban részt vettek a mentorált beilleszkedésének segítésében.

A szakmai segítő (mentor) feladata különösen:

- a) az intézményi dokumentumok, szabályzatok megismerésére, értelmezésére,
- b) az iskola pedagógiai-szakmai programjában, helyi szakmai programtervében foglaltak alkalmazására,
- c) a tanítási órák, foglalkozások felépítésének, az alkalmazott módszereknek, tanulmányi segédleteknek, taneszközöknek célszerű megválasztására,
- d) a tanítási órák, foglalkozások előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátására, közös tanmenet, óravázlat készítése, módszerek átadása,
- e) az iskola gyakoronoki szabályzatában meghatározott feladatok ellátására, az intézményi feladatok megismertetése, tanórán kívüli tevékenységekre való felkészítés lebonyolítás segítése, az adott munkaközösség munkájának a bemutatása, a helyi kommunikációs szokások megismertetése.

Pedagógiai program nyilvánossága

Pedagógiai programunk nyilvános, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható.

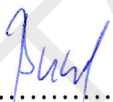
- a) nyomtatott formában: - az igazgatónál
- b) elektronikusan: - a fenntartónál,
- az iskola honlapján.

A pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, az igazgatóhelyettesektől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

Érvényessége: ez a pedagógiai program a következő módosítás kihirdetéséig érvényes.

Szeged, 2024. augusztus 30.

.....
Bucskó József
igazgató

A pedagógiai program legitimációja

1.) Nyilatkozat (igazgató)

A Szegedi Baptista Gimnázium és Technikum iskola igazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai Programja a Nkt. 26.§ (1) bekezdésben foglaltak szerint a nevelőtestület bevonásával készült el.

Dátum: Szeged, 2024. augusztus 30.

[Handwritten signature]
.....
igazgató

2.) Nyilatkozat (munkaközösségek)

A Szegedi Baptista Gimnázium és Technikum humán, reál, hitéleti, idegen nyelvi és osztályfőnöki szakmai munkaközösségei képviselőiben és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Pedagógiai program – adott szakterületet érintő kérdéseiben – véleményezési jogukat gyakorolták.

Dátum: Szeged, 2024. augusztus 30.

[Handwritten signature]
.....
munkaközösség-vezető

3.) Nyilatkozat (fenntartó)

A fenntartó képviselőiben, a Szegedi Baptista Gimnázium és Technikum Pedagógiai programját az Nkt 26. § (1) bek. alapján jóváhagyom.

Dátum: *Bp., 2024. 09. 02.* .....

[Handwritten signature]
.....
fenntartó

1. sz. melléklet

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei

1. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	Alapozás szakaszára épülő testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódáshangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegemlékezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség.	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegemlékezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.
Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozatalakotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése, a sorozatalakotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

Ember és társadalom Történelem, Etika, Társadalomismeret	<p>Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.</p>	<p>Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezzük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyag-feldolgozás közös módszere.</p> <p>A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők a tanítási-tanulási folyamatban.</p>
Ember és természet Földünk – környezetünk, Természet- ismeret	<p>Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat.</p> <p>A NAT-ban és a Kerettantervben leírt tantárgyi feladatok az irányadóak.</p>	
Művészetek Vizuális kultúra, Mozgókép-kultúra és médiakismeret	<p>Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.</p>	
Digitális kultúra	<p>A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban.</p>	